

ટ્રમ્પ-પુતિનની આજની બેઠક પર વિશ્વની નજર

ત્રણ વર્ષથી ચાલતું યુકેન યુદ્ધ સમાપ્ત થશે કે નહીં તેનું ભાવિ આજની બેઠક પર

વોશિંગ્ટન: છેલ્લાં ત્રણ વર્ષથી રશિયા અને યુકેન વચ્ચે ચાલી રહેલાં યુદ્ધને સમાપ્ત કરવા માટે ચારેતરફથી પ્રયાસ થઈ રહ્યા છે. એક તરફ ભારતના વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી પ્રયાસ કરી રહ્યા છે તો બીજી તરફ અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ પણ મહેનત કરી રહ્યા છે. જોકે ઝેલેન્સ્કી સાથેની મંત્રણા પડી ભાંગ્યા પછી હવે ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ આજે રશિયાના પ્રમુખ વ્લાદિમીર પુતિન સાથે ટેલિફોનિક ચર્ચા કરવાના છે અને આ 'બેઠક' પર આખા વિશ્વની નજર છે. રશિયાના પ્રમુખ પુતિને અગાઉ અનેક શરતો રાખી હતી તેનાં કારણે મડાગાંઠ સર્જાઈ હતી, પણ હવે આજની આ ટેલિફોનિક બેઠકમાં ટ્રમ્પ પુતિનને સમજાવી શકશે એવી આશા રખાય છે. ત્રણ વર્ષમાં રશિયા અને યુકેન બંને પક્ષને ખૂબ જ નુકસાન થયું છે. રશિયન પ્રમુખ પુતિને તાજેતરમાં જ એક નિવેદન દ્વારા ભારત દ્વારા યુદ્ધ સમાપ્ત કરવા થઈ રહેલા પ્રયાસનો આભાર માન્યો હતો. ત્યારે હવે ટ્રમ્પ પુતિનને સમજાવવામાં સફળ થશે એમ મનાય છે. રવિવારે એરફોર્સ વનમાં ફ્લોરિડાથી વોશિંગ્ટન જઈ રહ્યા હતા ત્યારે પત્રકારો સાથેની વાતચીત દરમિયાન ટ્રમ્પે કહ્યું હતું કે મંગળવારે હું પુતિન સાથે વાતચીત કરીશ એમ જણાવતાં ટ્રમ્પે કહ્યું હતું કે અઠવાડિયાના અંતિમ દિવસોમાં ઘણી ચર્ચાવિચારણા થઈ છે અને (જુઓ પાનું ૨) >>

ભારત-ન્યૂ ઝીલેન્ડ વચ્ચે સંરક્ષણ કરાર થયા

બેઠક: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી અને ન્યૂ ઝીલેન્ડના વડા પ્રધાન ક્લિસ્ટોફર લક્સન વચ્ચે સોમવારે દિલ્હીના હૈદરાબાદ હાઉસ ખાતે બેઠક યોજાઈ હતી. (એજન્સી)

નવી દિલ્હી: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી અને ભારતની મુલાકાતે આવેલા ન્યૂ ઝીલેન્ડના વડા પ્રધાન ક્લિસ્ટોફર લક્સન વચ્ચે વ્યાપક મંત્રણા બાદ ભારત અને ન્યૂ ઝીલેન્ડે દ્વિપક્ષી સંબંધો વધુ મજબૂત બનાવવાના ભાગરૂપ સોમવારે સંરક્ષણ અને સુરક્ષા કરાર પર સહી કરી હતી. મંત્રણા દરમિયાન મોદીએ ન્યૂ ઝીલેન્ડમાં ચોક્કસ અસામાજિક તત્વો દ્વારા કરવામાં આવી રહેલી ભારતવિરોધી પ્રવૃત્તિઓ અંગે ચિંતા વ્યક્ત કરી હતી. મંત્રણા દરમિયાન વેપાર, સંરક્ષણ, શિક્ષણ અને કૃષી સહિતના ક્ષેત્રો અંગે વ્યાપક ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. પ્રસારમાધ્યમને આપેલા નિવેદનમાં મોદીએ કહ્યું હતું (જુઓ પાનું ૨) >>

કૂપવાડામાં એક આતંકવાદી ઠાર: કુલગામમાં આઈઈડી મળ્યું

સુરેશ એસ. ડુગ્ગર
જમ્મુ : ઉત્તર કાશ્મીરના કૂપવાડા જિલ્લાના હંદવાડાના કુંભરાના જયલદારા- રાજવારમાં સોમવારે સુરક્ષા દળો અને આતંકવાદી વચ્ચે અથડામણ થઈ અને આમાં એક આતંકવાદીને ઠાર મારવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે એક પોલીસને ઈજા થઈ હતી. દરમિયાન સુરક્ષા દળોને કુ લગામમાંથી ઈમ્પ્રુવાઈઝ્ડ એક્સ્પ્લોઝિવ ડિવાઈસ (આઈઈડી) મળી આવ્યું (જુઓ પાનું ૨) >>

આતંકવાદીઓ સાથે અથડામણ:
જમ્મુ-કાશ્મીરના કૂપવાડા જિલ્લામાં સોમવારે સુરક્ષા દળ અને આતંકવાદીઓ વચ્ચે થયેલી અથડામણ વચ્ચે સજ્જ સુરક્ષા અધિકારી. જયલદારાના કુંભરા વિસ્તારમાં આતંકવાદીઓની ઠાંજરીની મળેલી બાતમીને પગલે સુરક્ષા દળે સમગ્ર વિસ્તારને ઘેરી લઈ સર્ચ ઓપરેશન આરંભ્યું હતું. (એજન્સી)

લખનઉ બન્યું ગંગા-જમુના તહઝીબનું મોડેલ

લખનઉ: રોજા-ઈફતાર બાદ નમાઝ અને શિવ આરતીને કારણે લખનઉ સોમવારે વિખ્યાત ગંગા-જમુના તહઝીબનું મોડેલ અને જુદા જુદા સમાજની એકતાનું દૃષ્ટાંત બની ગયું હતું. અવધપુરમ કોલોનીયલિસ્ટ બાબા અવધેશ્વરનાથ મંદિરની સામે આવેલા શિવ વાટિકા પાર્કમાં રવિવારે સાંજે હિન્દુ અને મુસ્લિમ સમુદાયના લોકોએ વારાફરતી યોજાયેલા આ કાર્યક્રમમાં ભાગ લીધો હતો. અવધપુરમ વેલ્ફેર સોસાયટીના પ્રમુખ રાજેશ તિવારીએ કહ્યું હતું કે સ્થાનિક મુસ્લિમ રહેવાસીએ શિવ વાટિકા નામ આપ્યું હતું અને મંદિરના નિર્માણમાં મુસ્લિમ સમુદાયના લોકોએ પણ યોગદાન આપ્યું હતું. આજના સમયમાં શિવ વાટિકામાં રોજા-ઈફતારનું આયોજન કરવું એ આશ્ચર્યજનક બાબત છે, પરંતુ ગંગા-જમુના (જુઓ પાનું ૨) >>

અમૃતસર મંદિર વિસ્ફોટનો શંકાસ્પદ પંજાબ પોલીસ સાથે એન્કાઉન્ટરમાં ઠાર

મંદીગઢ: અમૃતસરમાં એક મંદિરની બહાર થયેલા વિસ્ફોટનો શંકાસ્પદ પોલીસ સાથેની અથડામણમાં ઠાર કરાયો હતો. આ જાણકારી એક ટોચના અધિકારીએ સોમવારે આપી હતી. અધિકારીના જણાવ્યા અનુસાર બીજો શંકાસ્પદ ભાગી જવામાં સફળ રહ્યો હતો. જેને પકડવાના પ્રયાસો ચાલુ છે. ઉલ્લેખનીય છે કે કાકુર દ્વાર મંદિરની બહાર ૧૫ માર્ચે એક વિસ્ફોટ થયો હતો. એક વ્યક્તિએ વિસ્ફોટક ઉપકરણ મંદિર તરફ ફેંક્યું હતું. જેથી મંદિરની દીવાલનો એક ભાગ ધતિગ્રસ્ત થયો હતો, તેમજ બારીના કાચ તૂટી ગયા (જુઓ પાનું ૨) >>

કોલકાતા હાઈકોર્ટના જજ જોયમાલ્યા બાગચીએ સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ તરીકે શપથ લીધા

શપથગ્રહણ: ચીફ જસ્ટિસ ઓફ ઈન્ડિયા (સીજેઆઈ) સંજય ખન્નાએ કોલકાતા હાઈ કોર્ટના ન્યાયાધીશ જોયમાલ્યા બાગચીને સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ તરીકે શપથગ્રહણ કરાવ્યા હતા. (એજન્સી)

નવી દિલ્હી: ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ (સીજેઆઈ) સંજય ખન્નાએ સોમવારે કોલકાતા હાઈકોર્ટના વરિષ્ઠ ન્યાયાધીશ ન્યાયમૂર્તિ જોયમાલ્યા બાગચીને સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ તરીકે શપથ લેવડાવ્યા હતા. સીજેઆઈએ વડી અદાલતના પરિસરમાં આયોજિત એક સમારોહમાં સુપ્રીમ કોર્ટના અન્ય ન્યાયાધીશોની હાજરીમાં જસ્ટિસ બાગચીને શપથ લેવડાવ્યા હતા. ન્યાયાધીશ બાગચીના શપથ ગ્રહણ સાથે વડી અદાલતમાં ન્યાયાધીશોની સંખ્યા ૩૩ થવા પામી છે, જ્યારે મંજૂર સંખ્યા ૩૪ છે. જસ્ટિસ બાગચીનો સુપ્રીમ કોર્ટમાં છ વર્ષથી વધુનો કાર્યકાળ રહેશે, જે દરમિયાન તેઓ મુખ્ય ન્યાયાધીશ તરીકે પણ સેવા આપશે. સીજેઆઈ ખન્નાની આગેવાની હેઠળના પાંચ સભ્યોના કોલેજિયમ દ્વારા ૬ માર્ચના રોજ બાગચીના નામની ભલામણ કર્યાના કેટલાક દિવસો બાદ ૧૦ માર્ચના રોજ કેન્દ્ર સરકારે જસ્ટિસ બાગચીના નામને સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ તરીકે નિમણૂક માટે મંજૂરી આપી હતી. જસ્ટિસ બાગચીને ૨૭ જૂન ૨૦૧૧ના રોજ કોલકાતા હાઈકોર્ટમાં જજ તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા અને ૪ જાન્યુઆરી ૨૦૨૧ના રોજ આંધ્ર પ્રદેશ હાઈકોર્ટમાં બદલી કરવામાં આવી હતી. જસ્ટિસ બાગચી ૮, ૨૦૨૧ના રોજ નિવૃત્ત થયા હતા અને ત્યારથી તેઓ ત્યાં કાર્યરત છે. તેમણે ૧૩ વર્ષથી વધુ સમય સુધી હાઈકોર્ટના ન્યાયાધીશ તરીકે સેવા આપી છે અને મુખ્ય ન્યાયાધીશો સહિત હાઈકોર્ટના ન્યાયાધીશોની સંયુક્ત અખિલ ભારતીય વરિષ્ઠતામાં તેઓ ૧૧મા ક્રમે છે. તેમની લાંબી કારકિર્દી દરમિયાન ન્યાયાધીશ બાગચીએ કાયદાનાં વિવિધ ક્ષેત્રોમાં નોંધપાત્ર અનુભવ મેળવ્યો છે.

ચીન-ભારત સંબંધો પર પીએમ મોદીની 'સકારાત્મક' ટિપ્પણીની ચીને પ્રશંસા કરી

બીજિંગ: ચીને સોમવારે વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીની ચીન-ભારતના સંબંધો અંગેની 'સકારાત્મક' ટિપ્પણીની 'પ્રશંસા' કરી હતી અને કહ્યું કે પરસ્પર સફળતામાં ફાળો આપતા હાથી અને ટ્રેગન વચ્ચે સહકારી નૃત્ય એ બંને પક્ષો માટે એકમાત્ર પસંદગી છે. ચીન-ભારત સંબંધો પર વડા પ્રધાન મોદીના તાજેતરના હકારાત્મક નિવેદનની ચીને નોંધ લીધી છે અને તેની પ્રશંસા કરી હતી, એમ વિદેશ મંત્રાલયના પ્રવક્તા માઓ નિંગે અહીં એક મીડિયા બ્રીફિંગમાં અમેરિકન પોડકાસ્ટર લેક્સ ક્લિમને સાથેની વાતચીતમાં વડા પ્રધાનની ટિપ્પણી અંગેના પ્રશ્નના જવાબમાં જણાવ્યું હતું. માઓએ કહ્યું કે ઓક્ટોબરમાં રશિયાના કાઝાનમાં વડા પ્રધાન મોદી અને ચીનના પ્રમુખ શી જિનપિંગ વચ્ચેની સફળ બેઠકે દ્વિપક્ષીય સંબંધોના સુધાર અને વિકાસ માટે વ્યૂહાત્મક માર્ગદર્શન પૂરું પાડ્યું હતું. બંને પક્ષોએ મહત્વપૂર્ણ સામાન્ય સમજૂતીઓનું નિષ્ઠાપૂર્વક પાલન કર્યું છે, આદાનપ્રદાનને મજબૂત બનાવ્યું છે અને સકારાત્મક પરિણામો પ્રાપ્ત કર્યા છે. હું ભારતપૂર્વક જણાવું છું કે ૨૦૦૦થી વધુ વર્ષોના વાર્તાલાપના ઇતિહાસમાં, બંને દેશોએ મૈત્રીપૂર્ણ આદાનપ્રદાન જાળવી રાખ્યું છે અને બંને દેશોએ સંસ્કૃતિની સિદ્ધિઓ અને માનવ પ્રગતિમાં ફાળો આપતા એકબીજા પાસેથી શીખ્યા. બે સોથી મોટા વિકાસશીલ દેશો તરીકે, ચીન અને ભારતે તેમના વિકાસ અને પુનરુત્થાનને વેગ આપવાનું કાર્ય વહેંચ્યું છે અને એકબીજાની સફળતાઓને સમજ્યા અને સમર્થન આપ્યું છે, એમ એમણે જણાવ્યું હતું.

EUROPE 2025

09N|10D DEP: MAY: 02, 22
BEAUTY OF EUROPE

12N|13D DEP: MAY: 02, 10 | JUNE: 05
JEWELS OF EUROPE

16N|17D DEP: MAY: 02, 19
BEST OF EUROPE

વેલ્વેટ વેકેશન્સ દ્વારા સંચાલિત, કિચન ઓન વ્હીલસ સુવિધાઓ સાથે ની યુરોપ ગ્રુપ ટુર્સ માં જોડાવા ના મુખ્ય ફાયદા:

- દરરોજ સવારે ઉતારા ની હોટેલ માં જ "આપણા ગરમ નાસ્તા" ઉકાળેલી મસાલા ચા - ખાખરા, ગાઠીયા અને અન્ય વેરાયટીઓ (નહી કે અધકચરી ટુરો ની જેમ યુરોપિયન કોલ્ડ બ્રેકફાસ્ટ ના ધાંધીયા)
- રાજસ્થાની મહારાજ ના હાથે બનાવેલ શુધ્ધ સાત્વિક અને સ્વાદિષ્ટ "લંચ"
- વહેલા ૬-૭ વાગે રેસ્ટોરન્ટ ડીનર બીલકુલ નહી ... સાળે આપણા ઉતારા ની હોટેલે પહોંચ્યા બાદ, રુમ માં ફેશ થઈ વ્યવસ્થિત ૮ વાગે અમારા મહારાજ દ્વારા બનાવેલ ફ્રેન્ચી વેરાયટીઓ થી ભરપૂર ડીનર .
- રેસ્ટોરન્ટ ટુર્સ ની જેમ કોઈ જ "નોન વેજ આભડછેટ" બીલકુલ નહી.
- કેરેવાન સાથે હોવા છતા ... હલકી હોટેલો માં પરવાનગી ના અભાવે, બ્રેકફાસ્ટ બાબતે ટુર વેચતી વખતે We will Try જેવા ગલ્લા તલ્લા બીલકુલ નહી, સીધી અને સચોટ લેખીત ગેરંટી
- ચાલુ ટુરે, ફુડ કોસ્ટ બચાવવા માટે રસોઈઆ/ટુર મેનેજર ને મેનુ માં કાપફૂપ કરી, "સસ્તા માં પતાવી આવજો" જેવા કોઈ જ ઓડર્સ નહી ... વેલ્વેટ વેકેશન્સ એટલે પ્રવાસીઓ ને ફક્ત જલ્સા કરાવવા ની પ્રમાણીક ભાવના.

ફક્ત વેલ્વેટ સંગાથે: પેરિસ નાઈટ ટુર | ગ્લેશિયર ૩૦૦૦ | TGV ટ્રેન - પેરિસ થી સ્વિટ્ઝરલેન્ડ | LINDT ચોકલેટ ફેક્ટરી | Lake Lucerne કુઝ

Velvet Vacations By: **NOVEX COMMUNICATIONS**

www.velvetvacations.in

OTHER DESTINATIONS - SUN | SPAIN WITH PORTUGAL | BALTIC WITH POLAND

Anuj: +91 8355851053 | Amit: +91 9920887058

Jagruti: +91 8422090451 | Pratiksha: +91 8424006080

B-301, Remi Biz Court, Opp Supreme Chambers, Veera Desai Road, Andheri (W), Mumbai 400058

એક્સટ્રા અફેર

ભરત ભારજ્ઞજ feedback@bombaysamachar.com

સુનિતાની વાપસીનો તખ્તો તૈયાર, અંત ભલો તો બધું ભલું

ઈન્ટરનેશનલ સ્પેસ સ્ટેશન (આઈએસએસ)માં છેલ્લા ૯ મહિનાથી ફસાયેલાં સુનિતા વિલિયમ્સ અને બચ વિલ્મોરના પૃથ્વી પર પાછા ફરવાનો તખ્તો તૈયાર છે. વિશ્વના સૌથી ધનિક એવા એલન મસ્કની કંપની સ્પેસએક્સનું અવકાશયાન ડ્રેગન ઈન્ટરનેશનલ સ્પેસ સ્ટેશન સાથે જોડાઈ ગયું છે અને ત્રણ દિવસ પછી એટલે કે ૧૯ માર્ચે સુનિતા વિલિયમ્સ અને વિલ્મોરને લઈને પાછું પૃથ્વી પર આવવા રવાના થશે.

ડ્રેગન અવકાશયાનમાં કુ-૧૦ના ચાર સભ્યો પણ સહીસલામત ઈન્ટરનેશનલ સ્પેસ સ્ટેશન પહોંચી ગયા છે. નાસાના અવકાશયાત્રી નિકોલ એચર્સ, રશિયાના કિરિલ પેસ્કોવ, યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સના એન મેક્કલેન અને જાપાનનાં ટાકુયા ઓનિશી હવે ઈન્ટરનેશનલ સ્પેસ સ્ટેશનના રોકાશે જ્યારે સુનિતા વિલિયમ્સ અને બચ વિલ્મોરની સાથે ઈન્ટરનેશનલ સ્પેસ સ્ટેશન પર રોકાયેલા નિક હેગ અને એલેક્ઝાન્ડર ગોબોનોવ પણ આવવાના છે. આમ ડ્રેગન ચાર અવકાશયાત્રીને સ્પેસ સ્ટેશન પર મૂકીને અને ચાર અવકાશયાત્રીને લઈને પૃથ્વી પર પાછું આવશે.

સુનિતા વિલિયમ્સ અને વિલ્મોર છેલ્લા નવ મહિનાથી સ્પેસ સ્ટેશનમાં ફસાયેલાં છે. સુનિતા વિલિયમ્સ અને બચ વિલ્મોર ૫ જૂન, ૨૦૨૪ના રોજ બોઇંગના સ્ટારલાઇનર અવકાશયાનમાં બેસીને સ્પેસ સ્ટેશન ગયાં હતાં. સુનિતા અને બચ વિલ્મોર જાણીતી વિમાન બનાવતી કંપની બોઇંગ અને નાસાના સંયુક્ત 'કુ ફલાઇટ ટેસ્ટ મિશન' પર ગયાં હતાં. સુનિતા અવકાશયાનના પાયલોટ હતાં જ્યારે બચ વિલ્મોર આ મિશનના કમાન્ડર હતા. બંને ઈન્ટરનેશનલ સ્પેસ સ્ટેશન (ISS) માં ૮ દિવસ રહ્યાં પછી પૃથ્વી પર પાછાં ફરવાનાં હતાં.

આ મિશનનો મુખ્ય ઉદ્દેશ અવકાશયાનની અવકાશયાત્રીઓને સ્પેસ સ્ટેશન સુધી લઈ જવા અને ત્યાંથી પાછાં ફરવાની ક્ષમતા સાબિત કરવાનો હતો. બોઇંગનાં આગળનાં સ્પેસ મિશન નિષ્ફળ ગયાં હતાં તેથી બોઇંગની સ્પેસ મિશન હાથ ધરવાની ક્ષમતા સામે શંકાઓ સેવાતી હતી. આ શંકાઓ દૂર કરવાનો ઉદ્દેશ મુખ્ય હતો. અવકાશયાત્રીઓએ સ્પેસ સ્ટેશન પરના તેમના ૮ દિવસ દરમિયાન રિસર્ચ અને અનેક પ્રયોગો પણ કરવાના હતા.

મૂળ મિશન ૮ દિવસનું હતું પણ ટેકનિકલ પામીને કારણે અવકાશયાનને સ્પેસ સ્ટેશનથી સુનિતા અને વિલ્મોરને લીધા વિના રવાના કરાઈ હતું. સ્વાભાવિક રીતે જ નાસા કોઈ જોખમ લેવા

નહોતું માગતું તેથી સુનિતા અને વિલ્મોરે સ્પેસ સ્ટેશનમાં જ રોકાઈ જવું પડ્યું હતું. તેમને પાછા લાવવાનાં મિશનમાં કોઈ ને કોઈ વિઘ્ન આપ્યા કરતાં હતાં તેથી વારંવાર મુલતવી રાખવા પડ્યાં હતાં.

આ વખતનું મિશન પણ એક વાર તો મુલતવી રાખવું જ પડ્યું. સુનિતા વિલિયમ્સ અને બેરી બચ વિલ્મોરને પાછાં લાવવા માટેનું અવકાશયાન ડ્રેગન મૂળ તો સોમવારે રવાના થવાનું ફરી હતું. નાસા અને સ્પેસએક્સ દ્વારા સંયુક્ત રીતે ચલાવવામાં આવી રહેલા મિશન હેઠળ ફાલ્કન-૯ ને અમેરિકાના ફ્લોરિડાના કેપ-કેનાવેરલ સ્પેસ ફોર્સ સ્ટેશનથી સોમવારે લોન્ચ કરવાનું હતું પણ તેમાં કેટલીક હાઇડ્રોલિક સમસ્યા આવતાં તેનું લોન્ચિંગ બુધવાર સુધી મુલતવી રાખવું પડ્યું હતું.

સ્પેસએક્સે મશીનમાં આવેલી સમસ્યા ક્યારે દૂર થશે એ વિશે તેનો ફોડ પાડ્યો નહોતો તેથી આ મિશન વિશે પણ શંકાઓ પ્રવર્તતી હતી. સ્પેસએક્સ દ્વારા માત્ર એટલો ખુલાસો કરાયો હતો કે, ફ્લોરિડાના કેપ-કેનાવેરલ સ્પેસ ફોર્સ સ્ટેશનથી ફાલ્કન ૯નું લોન્ચિંગ હાઇડ્રોલિક ગ્રાઉન્ડની ટેકનિકલ સમસ્યાને કારણે મોકૂફ રાખવામાં આવ્યું છે અને લોન્ચિંગ ફરી વખત ગુરુવારે કરવામાં આવે એવું બની શકે. બુધવારે અવકાશયાન રવાના થયું હોત તો સુનિતા સહિતના ચારેય અવકાશયાત્રી રવિવાર સુધીમાં પૃથ્વી પર પાછાં આવી શક્યાં હોત પણ મિશન જ શરૂ ના થતાં અનિશ્ચિતતા વ્યાપી ગઈ હતી. ગુરુવારે ફરી આ સ્પેસયાવ રવાના થવાનું હતું પણ ગુરુવારે પણ મેળ ના પડતાં સુનિતાની વાપસી પર ફરી અનિશ્ચિતતાનાં વાદળો ઘેરાઈ ગયાં હતાં.

જો કે સ્પેસએક્સ અને નાસાએ મહેનત કરીને આ અનિશ્ચિતતાનાં વાદળ વિખેરી પાંખ્યાં. ચાર સભ્યની કુ-૧૦ ટીમે ફ્લોરિડાના કેનેડી સ્પેસ સેન્ટરથી શનિવારે ભારતીય સમય મુજબ સાંજે ૪:૩૦ વાગ્યે સ્પેસએક્સના ફાલ્કન ૯ રોકેટથી ઉડાન ભરી હતી અને રવિવાર ને ૧૬ માર્ચના રોજ ભારતીય સમય મુજબ સવારે ૯:૪૦ વાગ્યે ડોર્કિંગ કર્યું. મતલબ કે, કલાકની સફર પછી અવકાશયાન સફળપૂર્વક જોડાઈ ગયું.

સુનિતા વિલિયમ્સ સહિતનાં સ્પેસ સ્ટેશન પાંચ હાજર તમામ લોકો કુ-૧૦ના સભ્યો ક્યારે આવે તેની રાહ જોતાં હતાં. બરાબર ૧૧:૦૫ વાગ્યે સ્પેસયાનનો દરવાજો એટલે કે હેચ

બૂલ્યું અને પૃથ્વી પરથી ગયેલા ચાર અવકાશયાત્રી સ્પેસ સ્ટેશનમાં પ્રવેશ્યા એ જોઈને સુનિતા વિલિયમ્સ સહિતના અવકાશયાત્રી ખુશી ખુશીથી ઝૂમી ઉઠ્યાં હતાં. આ લાગણી સ્વાભાવિક છે કેમ કે સુનિતા વિલિયમ્સ અને બચ વિલ્મોર ૯ મહિનાથી સ્પેસ સ્ટેશનમાં ફસાયેલાં છે. નવા કુ મેમ્બર્સને જોઈને તેમને રાહતનો શ્વાસ આવ્યો જ હશે. મહિનાઓની ઉત્સુકતા, ચિંતા વગેરેનો અંત હવે નજીકમાં છે તેથી ખુશી થવી સ્વાભાવિક છે.

સુનિતા વિલિયમ્સ સહિતના અવકાશયાત્રીઓના પાછા આવવાનો તખ્તો તૈયાર છે પણ જ્યાં સુધી એ લોકો પાછાં ના આવે ત્યાં સુધી ફિંગર્સ ફોસ રહેશે. બધાના જીવ ઉંચાટમાં રહેશે કેમ કે ભૂતકાળમાં છેક પૃથ્વીની નજીક આવીને સ્પેસક્રાફ્ટ અકસ્માતનો ભોગ બનીને સળગી ગયાં હોય એવું બન્યું છે. ભારતીય મૂળનાં જ કલ્પના યાવલાને લઈને પાછું આવતું અવકાશયાન કોલંબિયા આ રીતે સળગી ગયું ત્યારે કલ્પના યાવલા સહિત ૭ અવકાશયાત્રી મોતને ભેટ્યાં હતાં.

નાસા અને સ્પેસએક્સ ક્યું અજુગતું ના બને તેની પૂરી તૈયારી કરીને બેઠાં છે તેથી સુનિતા સહિતનાં અવકાશયાત્રી સહીસલામત પાછાં ફરશે એવો પ્રબળ વિશ્વાસ છે. એલન મસ્કની કંપનીનો સ્પેસ મિશનનો ટ્રેક રેકોર્ડ એકદમ કલીન છે. સ્પેસએક્સનાં કોઈ મિશન અત્યાર સુધી નિષ્ફળ ગયાં નથી તેથી આ મિશન પણ સફળ થશે જ એનો પાકો ભરોસો હોવા છતાં સૌના જીવ થોડાજણા ઉંચાટમાં છે જ.

આશા રાખીએ કે, આ ઉંચાટ ઠાલો સાબિત થાય અને સુનિતા પોતાની યશકલગીમાં વધુ એક છોગું ઉમેરીને સહીસલામત પૃથ્વી પર પાછાં ફરે. ૨૦૦૬-૦૭માં તેમની પ્રથમ અવકાશયાત્રીમાં સુનિતાએ ૨૯ કલાક અને ૧૭ મિનિટ સ્પેસ વોક કરી હતી. સુનિતા વિલિયમ્સની આ ત્રીજી અવકાશયાત્રી છે. ત્રણેય પ્રવાસ દરમિયાન અત્યાર સુધીમાં નવ વખત સ્પેસવોક કર્યું છે. આ સમયગાળા દરમિયાન તેમણે સ્પેસવોકમાં ૬૨ કલાક અને ૬ મિનિટ વિતાવ્યા છે.

સુનિતા વિલિયમ્સ નવ મહિનાથી વધુ સમયથી આઈએસએસમાં છે અને સૌથી વધુ સમય સુધી અવકાશમાં સતત રહેનાર મહિલા બની ગયાં છે. આ નવ મહિના દરમિયાન તેમણે શું અનુભવ્યું અને કઈ રીતે ટક્યાં તેની વાતો સુનિતા આપણી વચ્ચે બેસીને કરે એવી આશા છે.

આજનું પંચાંગ

પંકિત જિતેન હરિહર મહેસાણાવાળા

- ઉત્તરાયણ - સૌર વસંતઋતુ, મંગળવાર, તા. ૧૮-૩-૨૦૨૫
- ભારતીય દિવાલિ ૨૭, માઠે ફાગણ, શકે ૧૯૪૬
- વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧, શા. શકે ૧૯૪૬, ફાગણ વદ -૪
- જૈન વીર સંવત ૨૫૫૧, માઠે ફાગણ, તિથિ વદ-૪
- પારસી શહેનશાહી રોજ ૬ઠ્ઠી ખોરદાદ, માઠે ૮મો આવાં, સને ૧૩૯૪
- પારસી કદમી રોજ ૬ઠ્ઠી ખોરદાદ, માઠે ૮મો આદર, સને ૧૩૯૪
- પારસી ફસલી ગાથા-૩ સ્પેન્ટોર્મદ, સને ૧૩૯૩
- મુસ્લિમ રોજ ૧૭મો, માઠે ૮મો રમજાન, સને ૧૪૪૬
- મીસરી રોજ ૧૯મો, માઠે ૮મો રમજાન, સને ૧૪૪૬
- નક્ષત્ર સ્વાતિ રાત્રે ક. ૧૭-૫૧ સુદી, પછી વિશાખા.
- ચંદ્ર તુલામાં
- ચંદ્ર રાશિ નામાક્ષર: તુલા (૨, ૧)
- સૂર્યોદય: મુંબઈ ક. ૦૬ મિ. ૪૬, અમદાવાદ ક. ૦૬ મિ. ૪૭, સ્ટા.ટા.,
- સૂર્યાસ્ત: મુંબઈ ક. ૧૮ મિ. ૪૭, અમદાવાદ ક. ૧૮ મિ. ૪૮, સ્ટા.ટા.
- : મુંબઈ સમુદ્રમાં ભરતી ઓટ :-
- ભરતી: બપોરે ક. ૧૪-૨૩, મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૦૨-૧૧ (તા. ૧૯)
- ઓટ: સવારે ક. ૦૭-૫૪, રાત્રે ક. ૨૦-૦૯
- પ્રત પવાઈ: વિક્રમ સંવત ૨૦૮૧, 'અનલ' નામ સંવત્સર,
- શાલિવાહન શક સંવત ૧૯૪૬, 'કોઘી' નામ સંવત્સર, ફાગણ કૃષ્ણ - ચતુર્થી. બુદ્ધ પશ્ચિમમાં અસ્ત, માર્ગી થઈને હર્ષલ વૃષભમાં મધ્યરાત્રિ પછી ક. ૨૮-૪૮ (તા. ૧૯).
- શુભાશુભ દ્વિત્વશુક્રિ: શુભ કાર્ય વર્જ્ય છે.
- મુહૂર્ત વિશેષ: શ્રી વિષ્ણુ-લક્ષ્મી પૂજા, શ્રી સત્યનારાયણ પૂજા-કથા વાંચન, રિક્તા તિથિમાં લગ્ન મુહૂર્ત થઈ શકે છે. વાયુદેવતાનું પૂજન, મહાબલિ હનુમાનજી પૂજન, રાહુ-મંગળ દેવતાનું પૂજન, શાંતિ પૌષ્ટિક, સર્વશાંતિ પૂજા, હજમત, મહેંદી લગાવવી, નવાં વસો, આભૂષણ, માલ લેવો, બી વાવવું, ખેતીવાડીના કામકાજ, વૃક્ષ વાવવા, ઉપવાટિકા બનાવવી, નિત્ય થતાં પશુ લેવડદેવડના કામકાજ.
- આયમન: ચંદ્ર-મંગળ યુતિ અવિચારી
- ખગોળ જ્યોતિષ: ચંદ્ર-મંગળ યુતિ (તા. ૧૯) બુદ્ધ પશ્ચિમમાં અસ્ત થાય છે.
- ગ્રહગોચર: સૂર્ય-મીન, માર્ગી મંગળ-મિથુન, વક્રી બુદ્ધ-મીન, માર્ગી ગુરુ-વૃષભ, વક્રી શુક્ર-મીન, શનિ-કુંભ, રાહુ-મીન, કેતુ-કન્યા, માર્ગી હર્ષલ-મેષ/વૃષભ, માર્ગી નેપ્ચ્યુન-મીન, માર્ગી પ્લુટો-મકર.

જજના આદેશને અવગણીને ટ્રમ્પ વહીવટીતંત્રએ સેંકડો ઈમિગ્રન્ટને કર્યા દેશપાર

વોશિંગ્ટન: અમેરિકામાં ગેરકાયદે વસવાટ કરતા ઈમિગ્રન્ટને દેશપાર કરવાને લગતા ટ્રમ્પ વહીવટીતંત્રએ લાગુ કરેલા ૧૮મી સદીના કાયદાના અમલ પર કોલંબિયા ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશ જેમ્સ ઈ. બોસબર્ગે મૂકેલા સ્ટેને અવગણીને ટ્રમ્પ વહીવટીતંત્રએ સેંકડો ઈમિગ્રન્ટને દેશપાર કરીને અલ સાલ્વાડોર મોકલી આપ્યા હોવાનું અધિકારીઓએ રવિવારે કહ્યું હતું.

જજ આદેશ આખો ત્યારે વિમાન હવામાં હોવાનું ટ્રમ્પ વહીવટીતંત્રએ જણાવ્યું હતું.

કોલંબિયા ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટ ના મુખ્ય ન્યાયાધીશ જેમ્સ ઈ. બોસબર્ગે ગેરકાયદે ઈમિગ્રન્ટને દેશપાર કરવાને લગતા આદેશના અમલ પર શનિવારે સ્ટે આખો હતો.

વકીલના જણાવ્યાનુસાર જજ આદેશ આખો તે સમયે ઈમિગ્રન્ટને લઈને એક વિમાન અલ સાલ્વાડોર અને એક વિમાન હોન્ડુરસ માટે રવાના થઈ ગયા હતા.

વિમાનને પાછા બોલાવી લેવાનો મુખ્ય ન્યાયાધીશ જેમ્સ ઈ. બોસબર્ગે મૌખિક આદેશ આપ્યો હતો, પરંતુ વિમાન પણ બોલાવી

લેવામાં નહોતા આવ્યા કેમ કે તેમણે આ આદેશ લેખિતમાં નહોતો આપ્યો. વ્હાઈટહાઉસના પ્રસારમાધ્યમના સચિવ કેરોલિન લોવિટ્ટે રવિવારે આપેલા નિવેદનમાં જણાવ્યું હતું કે એમ કોર્ટના આદેશનો અનાદર નથી કર્યો કે નથી તેનું પાલન કરવાની ના પાડી. જજ જે મૌખિક આદેશ આપ્યો હતો તેને કાયદાનો કોઈ આધાર નહોતો અને આદેશ આખો તે અગાઉ જ ગેરકાયદે ઈમિગ્રન્ટને અમેરિકામાંથી દેશપાર કરી દેવામાં આવ્યા હતા.

અગાઉ વેનેઝુઆલાની ગેન્ગે અમેરિકા પર આક્રમણ કર્યું છે અને તેમને દેશમાંથી હાંકી કાઢવાની નવા સત્તા અમારી પાસે છે એમ જણાવી અમેરિકાના પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પે દેશપાર કરવાની પ્રક્રિયા ઝડપી બનાવવા ૧૮મી સદીનો કાયદો લાગુ કર્યો તેનાં ગણતરીના કલાકોમાં જ ફેડરલ જજ ટ્રમ્પ વહીવટીતંત્ર દ્વારા લાદવામાં આવેલા એ કાયદા પર રોક લગાવી દીધી હતી.

આ કાયદો અમેરિકાના પ્રમુખને સ્થળાંતરીઓને સામૂહિક રીતે દેશપાર કરવાની

સત્તા આપે છે. અમેરિકાના ઈતિહાસમાં અગાઉ આ કાયદાનો માત્ર ત્રણ જ વખત (એ પણ માત્ર યુદ્ધના સમયે) ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે. કોલંબિયા ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશ જેમ્સ ઈ. બોસબર્ગે કહ્યું હતું કે સરકારે સ્થળાંતરીઓને દેશપાર કરવાનું શરૂ કરી દીધું હોવાને કારણે અમારે આ આદેશ તાત્કાલિક જારી કરવો પડ્યો હતો.

ટ્રમ્પ વહીવટીતંત્રએ જેમને ગેન્ગના સભ્યો જાહેર કર્યા હતા તે ૩૦૦ જેટલા સ્થળાંતરીઓને વતનમાં પાછા લાવવા અંગે અલ સાલ્વાડોરે આ અઠવાડિયે સહમતી દર્શાવી હતી.

સુનાવણી દરમિયાન બોસબર્ગે કહ્યું હતું કે ટ્રમ્પના આ નિર્ણયને હું નથી માનતો. હું વધુ સમય રાહ જોઈ શકું એમ નથી અને મારે તાત્કાલિક પગલાં લેવાની જરૂર છે.

આ લોકોને દેશપાર કરવામાં આટલી ઉતાવળની શું જરૂર છે એમ જણાવતાં બોસબર્ગે કહ્યું હતું કે જ્યાં સુધી આ લોકોને દેશપાર કરવામાં નહી આવે ત્યાં સુધી એ લોકો સરકારની કરટીમાં રહેશે. (એજન્સી)

ટ્રમ્પ સાથે તણાવ કેનેડાના વડા પ્રધાન યુરોપિયન સાથીઓને શરણે

પેરિસ: કેનેડાના નવા વડા પ્રધાન માર્ક કાર્ને સોમવારે ફ્રાંસના પ્રમુખ ઈમેન્યુઅલ મેક્રોન સાથે મુલાકાત કરવા પેરિસ પહોંચ્યા હતા, અને ટ્રમ્પ વહીવટીતંત્ર સાથેના તણાવમાં કેનેડાના સૌથી જૂના સાથીઓમાંથી એક ફ્રાંસનો ટેકો માગ્યો હતો.

૧૪ માર્ચે શપથ લીધા બાદ કાર્નેની આ પ્રથમ સત્તાવાર વિદેશ યાત્રા છે. તેઓ હવે પછી યુકેના વડા પ્રધાન કીર સ્ટારમર અને રાષ્ટ્રના વડા કિંગ ચાર્લ્સ-૩ સાથે ચર્ચા કરશે.

કાર્નેએ દરહામપૂર્વક કેનેડાના પ્રારંભિક અસ્તિત્વને આકાર આપનાર બે યુરોપિયન રાજધાની શહેરો પસંદ કર્યા છે. તેમના શપથ ગ્રહણ સમારોહ દરમિયાન, તેમણે નોંધ્યું હતું કે દેશ ત્રણ લોકો, ફ્રેન્ચ, અંગ્રેજ અને સ્વદેશી લોકોના પાયા પર બાંધવામાં આવ્યો હતો અને કહ્યું કે કેનેડા અમેરિકાથી મૂળભૂત રીતે અલગ છે અને “ક્યારેય, કોઈપણ રીતે, આકાર કે સ્વરૂપમાં, યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સનો ભાગ બનશે નહીં.”

એમણે જણાવ્યું હતું કે યુએસ પ્રમુખ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ ઓફિસમાં આવ્યા ત્યારથી, તેમણે કેનેડિયન સ્ટીલ અને એલ્યુમિનિયમ પર ભારે ટેરિક લાદી છે અને કેનેડાને ૫૧ મું રાજ્ય બનાવવા અંગે વારંવાર ટિપ્પણી કરી છે, કેનેડિયનોને ગુસ્સે કર્યા છે અને સમગ્ર દેશમાં યુએસ ઉત્પાદનોનો બહિષ્કાર કરવાની હાલક કરી છે. ■

યુનેસ્કોના વર્લ્ડ હેરિટેજ સેન્ટરમાં ભારતના છ સ્થળોનો વધારો

નવી દિલ્હી : યુનેસ્કોના વર્લ્ડ હેરિટેજ સેન્ટરની ભારતની હંગામી યાદીમાં તેલંગણાના મુદ્દુલ મેગાલિથિક મેનહિર અને મધ્ય પ્રદેશ અને ઉત્તર પ્રદેશના બુંદેલખાં આવેલા રાજમહલ અને કિલ્લાઓ સહિત છ સ્થળોને સામેલ કરવામાં આવ્યા છે, એવી માહિતી કેન્દ્રના સંસ્કૃતિ અને પ્રવાસન પાતાના પ્રધાન જગેન્દ્ર સિંહ શેખાવતે સોમવારે આપી હતી.

બીજા સ્થળોમાં છત્તીસગઢના કાંગેર ખીણ રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન, મૌર્ય માર્ગમાં આવનાર અશોકવન ઓફિટ સાઈટ (અનેક રાજ્યોમાં), ચોસક યોગીની મંદિર (અનેક રાજ્યોમાં) અને ઉત્તર ભારતના અનેક રાજ્યોમાં રહેલા ગુપ્ત મંદિરો છે એમ પ્રધાને ઉમેર્યું હતું.

ભાજપના સંસદસભ્ય સંજિત પાનાએ સૂચન કર્યું હતું કે પૂરીની જગન્નાથ રથ યાત્રાને યુનેસ્કોના સાંસ્કૃતિક વારસામાં સામેલ કરો. શેખાવતે કહ્યું હતું કે આ સારું સૂચન છે. તેમણે ત્યારે ઉક્ત માહિતી આપી હતી. યુનેસ્કોના કાયમી પ્રતિનિધિએ એક નિવેદનમાં કહ્યું હતું કે આ છ નવી સાઈટ યાદીમાં સાત માર્ચે ઉમેરવામાં આવી હતી.

જો કોઈ પણ જગ્યાને વર્લ્ડ હેરિટેજ સાઈટનો દરજ્જો જોઈતો હોય તો એ આવશ્યક છે કે આ સ્થળનો સમાવેશ દેશની હંગામી યાદીમાં થવો જોઈએ. આ ઉમેરા સાથે ભારતમાં હવે હંગામી યાદીમાં ૬૨ સાઈટ છે. (એજન્સી) ■

હિમાચલના કેટલાક ભાગોમાં હળવી હિમવર્ષા-વરસાદ: ૨૧ માર્ચ સુધી વરસાદની આગાહી

શિમલા: હિમાચલ પ્રદેશના ઊંચાણવાળા વિસ્તારોમાં સોમવારે હળવી હિમવર્ષા થઈ હતી. જ્યારે નીચલા અને મધ્યમ પહાડી વિસ્તારોમાં હળવો વરસાદ પડ્યો હતો. આ માહિતી સ્થાનિક હવામાન વિભાગે આપી હતી.

મંગળવારને બાદ કરતાં શુક્રવાર સુધી વરસાદ ચાલુ રહેશે. રવિવાર સાંજથી કલ્પમાં ૧૭.૯ સેમી, સાંજલામાં ૮.૬ સેમી અને ગોડલામાં ૧ સેમી હિમવર્ષા નોંધાઇ છે. જ્યારે શિમલા, જુબ્બરહટ્ટી, કાંગડા, સુંદરનગર, જોત અને ભુંતારમાં ગાજવીજ

સાથે વરસાદ પડ્યો હતો. મંડી જિલ્લાના કેટલાક ભાગોમાં હળવા ધુમ્મસને કારણે વિઝિબિલિટી ૮૦૦ મીટર સુધી ઘટી ગઇ હતી. જ્યારે સિઓબાગ, નેરી, કોટખાહ અને બિલાસપુરમાં ભારે પવન ફૂંકાયો હતો. ભાબાનગરમાં ૨૧.૬ મિમી વરસાદ પડ્યો હતો. ત્યારબાદ બાગી (૧૯.૫ મિમી), સેન્ડહોલ (૧૯ મિમી), બિજાહી (૧૪ મિમી), ભુંતાર (૧૧.૯ મિમી), સિઓબાગ (૧૧.૨ મિમી), કુકરી (૧૧ મિમી), ચિથોગ (૧૦ મિમી) અને સાંગલા (૮.૨ મિમી)નો ક્રમ આવે છે. શિમલામાં ૬.૧ મિમી અને

મનાલીમાં ૬ મિમી વરસાદ નોંધાયો હતો. હવામાન વિભાગે બુધવારથી શુક્રવાર સુધી લાહોલ અને સ્પીતિ, કિન્નોર અને ચંબાના ઊંચાણવાળા વિસ્તારોમાં હળવો વરસાદ અને હિમવર્ષાની આગાહી કરી છે. હવામાન વિભાગે મંગળવારે રાજ્યમાં શુષ્ક હવામાન રહેવાની આગાહી કરી છે. કીલોંગ રાજ્યનું સૌથી ઠંડું સ્થળ રહ્યું હતું, જ્યાં લઘુત્તમ તાપમાન માઇનસ ૫.૧ ડિગ્રી સેલ્સિયસ નીચે નોંધાયું હતું. હિમાચલ પ્રદેશમાં ૧ થી ૧૭ માર્ચ સુધી ૭૫.૬ મિમી વરસાદ પડ્યો હતો, જ્યારે સામાન્ય રીતે ૬૩.૮ મિમી વરસાદ પડે છે. ■

મણિપુર હિંસા: કેસની સુનાવણી ગુવાહટીમાં જ થશે: સુપ્રીમ કોર્ટ

નવી દિલ્હી: સીબીઆઈ દ્વારા જેની તપાસ કરવામાં આવી રહી છે તે મણિપુર હિંસાને લગતા કેસની સુનાવણી અગાઉ કેસ જ્યાં ટ્રાન્સફર કરવામાં આવ્યા હતા તે આસામના ગુવાહટીમાં જ કરવામાં આવશે, એમ સુપ્રીમ કોર્ટે સોમવારે કહ્યું હતું. મુખ્ય ન્યાયાધીશ સંજીવ બન્નાના વડપણ હેઠળની ત્રણ ન્યાયાધીશની બનેલી બંરૂપીઠે પણ જન્મ-કાશ્મીર હાઈ કોર્ટનાં મુખ્ય ન્યાયાધીશ ગીતા મિતલના વડપણ હેઠળની કમિટીની મુદત ૩૧ જુલાઈ ૨૦૨૫ સુધી લંબાવી છે. મણિપુર વંશીય હિંસાના અસરગ્રસ્તોને રાહત આપવા અને તેમના પુનર્વસન પર દેખરેખ રાખવા બોમ્બે હાઈ કોર્ટનાં

ભૂતપૂર્વ ન્યાયાધીશ શાલિની પી. જોશી અને દિલ્હી હાઈ કોર્ટનાં ભૂતપૂર્વ ન્યાયાધીશ આશા મેનનનો પણ સમાવેશ કરતી કમિટીની રચના ૭ ઓગસ્ટ ૨૦૨૩ના કરવામાં આવી હતી.

અગાઉ સુપ્રીમ કોર્ટે ગયા વરસની પાંચ ઓગસ્ટે આ કમિટીની મુદત છ મહિના માટે લંબાવી હતી.

મુખ્ય ન્યાયાધીશો સ્પષ્ટતા કરી હતી કે મણિપુર હિંસાને લગતા કેસની સુનાવણી ગુવાહટીમાં જ કરવામાં આવશે. મણિપુરની અંકેદરે સ્થિતિ જોઈને ચોક્કસ અને ન્યાયી પ્રક્રિયા માટે સુપ્રીમ કોર્ટે ૨૭ કેસ આસામમાં ટ્રાન્સફર કર્યા હતા. ■

પહેલા પાનાનું ચાલુ

ટ્રમ્પ-પુતિનની	ફૂલવાડામાં	ભારત-ન્યૂ ઝીલેન્ડ	લખનઉ બન્યું	અમૃતસર મંદિર
હવે યુકેન યુદ્ધનો અંત આવે એ અમે જોવા માગીએ છીએ. ટ્રમ્પ અને પુતિન વચ્ચે મંગળવારે બેઠક યોજાશે એ પ્રકારના વહેતા થયેલા અહેવાલને રશિયાના પ્રવક્તા ડિમિત્રી પેસકોવે સોમવારે સમર્થન આપ્યું હતું. જો કે બેઠકમાં ક્યાં મુદ્દે ચર્ચા કરવામાં આવશે તેની વિગતો આપવાનું તેમણે રાખ્યું હતું.	હવે ટોચના પોલીસ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે એક આંતકવાદી માર્યો ગયો છે. સુરક્ષા દળોને અહીં આંતકવાદી હોવાની ખાતમી મળતા શોધ અભિયાન શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું. આ દરમિયાન સંતાયેલા આંતકવાદીઓએ સુરક્ષા દળો પર ગોળીબાર			

ગુડાતત્ત્વો સાથે ઘરોબો પોલીસકર્મીઓને મોંઘો પડશે: હર્ષ સંઘવી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ગુજરાતના ગૃહરાજ્ય પ્રધાન હર્ષ સંઘવીએ લુખ્ખા અને અસામાજિક તત્ત્વો સાથે સંબંધ રાખનારા પોલીસકર્મીઓને સુધરી જવાની સલાહ આપી હતી. સંઘવીએ એક મહત્ત્વપૂર્ણ નિવેદનમાં જણાવ્યું હતું કે જે પોલીસ અધિકારીઓ લુખ્ખા અને અસામાજિક તત્ત્વો સાથે સંબંધ રાખશે તેમની નોકરી જશે. તેમણે સ્પષ્ટ શબ્દોમાં કહ્યું હતું કે રાજ્ય સરકાર આવાં તત્ત્વોને કોઈ પણ ભોગે બક્ષશે નહીં અને તેમની સાથે સાંકળાં ધરાવતા પોલીસ કર્મચારીઓ સામે પણ કડક કાર્યવાહી કરવામાં આવશે. સંઘવીએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે રાજ્યમાં અસામાજિક તત્ત્વોની તપાસ અલગ

અલગ એજન્સીઓ દ્વારા કરવામાં આવી રહી છે. તેમણે ચેતવણી આપતાં કહ્યું હતું કે જો કોઈ પોલીસવાળો આવાં તત્ત્વો સાથે બેસતો-ઊઠતો જણાશે અથવા તેમની સાથે કોઈ પણ પ્રકારનો સંપર્ક રાખતો હશે તો તેને તાત્કાલિક નોકરીમાંથી બરતરફ કરવામાં આવશે. આ ઉપરાંત, વારંવાર આતંક મચાવનારા લોકો સામે પગલાં લેવામાં નિષ્ફળ રહેનાર સ્થાનિક પોલીસ અધિકારીઓ સામે પણ કાર્યવાહી કરવામાં આવશે. હર્ષ સંઘવીએ કોંગ્રેસના ધારાસભ્યો દ્વારા કરવામાં આવેલાં નિવેદનો અંગે પણ પ્રતિક્રિયા આપી હતી. તેમણે કહ્યું હતું કે પોલીસ રાજ્યમાં લુખ્ખા તત્ત્વો ઉપર કડકાઈથી પગલાં લઈ

રહી છે. કોંગ્રેસના ધારાસભ્ય અમિત ચાવડા દ્વારા ગૃહમાં પૂછવામાં આવેલા પ્રશ્નોનો જવાબ આપતાં સંઘવીએ જણાવ્યું હતું કે અમિતભાઈ ગૃહમાં લાંબા પ્રશ્નો પૂછે છે, પરંતુ બહાર ટપોરીઓના મુદ્દે સહાનુભૂતિ દર્શાવે છે. તેમણે કોંગ્રેસના નેતાઓ પર સુરતને બદનામી કરવાનું અભિયાન ચલાવવાનો આરોપ પણ લગાવ્યો હતો અને કહ્યું હતું કે તેઓ એનસીઆરબીના ડેટાના આધારે સુરતની ખોટી છબી રજૂ કરી રહ્યા છે. સંઘવીએ ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે ગુજરાત ઝડપથી ન્યાય અપાવવામાં દેશમાં અલ્પ છે અને અગાઉનાં વર્ષોની સરખામણીમાં રાજ્યમાં ગુનાઓનું પ્રમાણ પણ વધ્યું છે.

ગુજરાત સરકાર વિધવાઓની પડખે: ગંગા સ્વરૂપા આર્થિક સહાય યોજનાના બજેટમાં ₹ ૭૦૦ કરોડનો વધારો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: રાજ્યની વિધવા મહિલાઓને આર્થિક રીતે સક્ષમ બનાવવા અને તેમને ગૌરવપૂર્ણ જીવન જીવવામાં મદદરૂપ થવા માટે ગુજરાત સરકાર દ્વારા ગંગા સ્વરૂપા આર્થિક સહાય યોજના માટે બજેટમાં જંગી વધારો કરવામાં આવે છે. ગંગા સ્વરૂપા આર્થિક સહાય યોજના હેઠળ વધુ ને વધુ વિધવા મહિલાઓને લાભ મળી શકે તે માટે રાજ્ય સરકારે વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ના બજેટમાં ગત વર્ષની સરખામણીએ જંગી ₹૭૦૦ કરોડનો વધારો કર્યો છે. હવે આ યોજના માટે કુલ ₹૩૦૧૫ કરોડની જોગવાઈ

કરવામાં આવી છે. ગુજરાત સરકારે ગંગા સ્વરૂપા આર્થિક સહાય યોજના માટેના બજેટમાં ઉત્તરોત્તર વધારો કરીને વિધવા મહિલાઓ પ્રત્યે પોતાની સંવેદનશીલતા દર્શાવી છે. વર્ષ ૨૦૨૦-૨૧માં આ યોજના માટેનું બજેટ ₹૫૪૯.૭૪ કરોડ હતું, જે વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬માં લગભગ ૫૦૦ ટકા વધીને ₹૩૦૧૫ કરોડ સુધી પહોંચ્યું છે. આ ઉપરાંત, છેલ્લાં પાંચ વર્ષોમાં આ યોજનાના લાભાર્થીઓની સંખ્યામાં પણ સતત વધારો થયો છે, વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫માં પણ ગંગા સ્વરૂપા આર્થિક સહાય યોજના હેઠળ ૧૬ લાખ ૪૯

હજારથી વધુ વિધવા મહિલાઓને ₹૨૧૬૪.૬૪ કરોડથી વધુની આર્થિક સહાય ચૂકવવામાં આવી હતી. રાજ્ય સરકારે વર્ષ ૨૦૧૯માં આ યોજના હેઠળ વિધવા મહિલાઓને આપવામાં આવતી માસિક આર્થિક સહાયની રકમ વધારીને ₹૧૨૫૦ કરી હતી. આ રકમ સીધી તેમના બેંક ખાતામાં (ડાયરેક્ટ બેનિફિટ ટ્રાન્સફર - ડીબીટી) જમા કરાવવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. આ ઉપરાંત, અગાઉ વિધવા મહિલાનો પુત્ર ૨૧ વર્ષનો થતાં સહાય બંધ કરવામાં આવતી હતી, પરંતુ હવે આ નિયમ રદ કરીને મહિલાઓને આજીવન આ યોજનાનો

લાભ મળે છે. સરકારે ગ્રામીણ વિસ્તારની મહિલાઓ માટે વાર્ષિક આવક મર્યાદા ₹ ૪૭,૦૦૦થી વધારીને ₹ ૧,૨૦,૦૦૦ અને શહેરી વિસ્તારની મહિલાઓ માટે ₹ ૬૮,૦૦૦થી વધારીને ₹ ૧,૫૦,૦૦૦ કરી છે. આને કારણે યોજનાના લાભાર્થીઓની સંખ્યામાં નોંધપાત્ર વધારો થયો છે. વર્ષ ૨૦૧૮-૧૯માં આ યોજનાના માત્ર ૧.૬૪ લાખ લાભાર્થીઓ હતા, જે ફેબ્રુઆરી-૨૦૨૫ સુધીમાં વધીને ૧૬.૪૯ લાખ સુધી પહોંચી ગયા છે.

આદિવાસીઓના સર્વાંગી વિકાસ માટે બજેટમાં ₹ ૭૪૬ કરોડનો વધારો: આદિજાતિ પ્રધાન ડૉ. કુબેરભાઈ ડિંડોર

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ગુજરાત સરકારે અંબાજીથી ઉમરગામ સુધીની પૂર્વ પટ્ટીમાં ૧૪ જિલ્લાઓ, ૫૩ જેટલા તાલુકાઓ, ૫,૮૦૦ કરતાં વધારે ગામડાંઓ અને તેમાં વસવાટ કરતા અંદાજે ૧ કરોડથી વધુ આદિવાસી બંધુઓના સામાજિક, શૈક્ષણિક અને આર્થિક વિકાસની અનેકવિધ નવી યોજનાઓ અમલી બનાવી છે. આદિજાતિ વિકાસ પ્રધાન ડૉ. કુબેરભાઈ ડિંડોરે વિધાનસભામાં આદિજાતિ વિભાગની માંગણીઓ રજૂ કરતાં જણાવ્યું હતું કે, દેશની કુલ આદિજાતિ વસ્તીના ૮.૧ ટકા ગુજરાતમાં વસે છે, આ લોકોના સર્વાંગી વિકાસ માટે કુલ રૂ. ૫,૧૨૦

કરોડની જોગવાઈઓ કરવામાં આવી છે. જેમાં ગત વર્ષના ₹૪,૩૭૪ કરોડની સામે આગામી વર્ષમાં ₹૭૪૬ કરોડનો વધારો મંજૂર કરવામાં આવ્યો છે. આદિવાસી સમાજના ભગવાન શ્રી બિરસા મુંડાજીની જન્મ જયંતીના ૧૫૦મા વર્ષને 'જનજાતિય ગૌરવ વર્ષ' તરીકે ઊજવ્યું, ન્યૂ ગુજરાત પેર્ન વીજના માટે બજેટમાં ૩૭.૫ ટકાના વધારા સાથે રાજ્ય સરકાર દ્વારા ₹૧.૧૦૦ કરોડની ફાળવણી કરવામાં આવી છે. આદિવાસી વિસ્તારોમાં વર્ષ-૨૦૦૧ની સરખામણીએ વર્ષ-૨૦૨૩માં માધ્યમિક શાળાઓ ૯૦૮થી વધીને ૧,૭૩૭ જ્યારે ઉચ્ચતર માધ્યમિક

શાળાઓ ૪૪૮થી વધીને ૨,૯૭૧ થઈ છે, જ્યારે ડ્રોપ આઉટ રેશિયો ૩૭.૨ ટકાથી ઘટીને ૪.૫ ટકા સુધી આવ્યો છે. આ જ પ્રકારે, આદર્શ નિવાસી શાળાઓની સંખ્યા ૭૫, સરકારી છાત્રાલયો ૧૭૬ તેમ જ ૨૦ સમસ્ત છાત્રાલયો, ઈએમઆપએસ, જીએલઆરએસ, મોડેલ સ્કૂલ, સૈનિક શાળાઓ પાંચથી વધીને ૧૦૫, જ્યારે આઠ નવી મોડેલ કોલેજો શરૂ કરવામાં આવી છે. વનબંધુ કલ્યાણ યોજનાને મળેલી સફળતાને પગલે ગુજરાત સરકારે વનબંધુ કલ્યાણ યોજના ૨.૦ અમલમાં મૂકી, વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨માં આગામી પાંચ વર્ષમાં ₹૧ લાખ કરોડની ફાળવણી કરવાની જાહેરાત

કરવામાં આવી હતી. જે અંતર્ગત આ બજેટમાં ₹૩૦.૧૨૧ કરોડની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. આ ફાળવણી સાથે આપણે ₹૧ લાખ કરોડનો લક્ષ્યાંક સિદ્ધ કર્યો છે. રાજ્યમાં આદિજાતિ સમાજના વિદ્યાર્થીઓ માટે ભારત સરકારની શિષ્યવૃત્તિની યોજના માટે રાજ્ય સરકારની જોગવાઈ સહિત કુલ ₹૬૬૫.૦૦ કરોડની જોગવાઈ, ટ્રિ-એસ.એસ.સી.ના વિદ્યાર્થીઓને શિષ્યવૃત્તિની યોજના માટે ₹૧૦૫.૦૦ કરોડની જોગવાઈ, પોસ્ટ એસ.એસ.સી. અભ્યાસક્રમોમાં બહેનોની શિષ્યવૃત્તિ યોજના માટે ₹૯૦.૦૦ કરોડની જોગવાઈ,

આદિજાતિની કન્યાઓને શાળાએ પહોંચવા માટે વિદ્યાસાધના યોજના હેઠળ સાઇકલ સહાયની યોજના માટે ₹૧૫ કરોડની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. ૧ થી ૮ના વિદ્યાર્થીઓને ગણવેશ સહાયની યોજના માટે ₹૧૦૮.૦૦ કરોડની જોગવાઈ, ટેકનિકલ ડિપ્લોમા અને વ્યવસાયી અભ્યાસક્રમોમાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓ માટે કાર્યરત સ્વામી વિવેકાનંદ શિષ્યવૃત્તિ યોજના અંતર્ગત ₹૬.૭૭ કરોડની જોગવાઈ, છાત્રાલયોમાં રહીને ઉચ્ચ અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓ માટે ભોજનમીલ સહાય અંતર્ગત ₹૫૫.૫૦ કરોડની જોગવાઈ કરાઈ છે.

ગુજરાતમાં ૧૦થી વધુ જિલ્લાઓના ૨૫૦૦૦ આરોગ્ય કર્મીઓ અસોક્કસ મુદતની હડતાળ પર

અમદાવાદ: રાજ્યભરના આરોગ્ય કર્મીઓએ પોતાની પડતર માંગણીઓને પગલે હડતાળનું શસ્ત્ર ઉઠાવ્યું છે. ગુજરાત રાજ્ય આરોગ્ય કર્મચારી મહા સંઘ દ્વારા પડતર માંગણીઓ મુદ્દે હડતાળનું એલાન કરવામાં આવતાં ૧૦થી વધુ જિલ્લાઓના ૨૫૦૦૦ આરોગ્ય કર્મીઓ અસોક્કસ મુદત સાથે ૧૭ માર્ચથી હડતાળ પર ઉતરી ગયા છે. ગુજરાત રાજ્યના પંચાયતી સેવા વર્ગ-૩ના આરોગ્ય કર્મચારીઓની અસોક્કસ મુદતની હડતાળના કારણે ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં આરોગ્ય સેવા ખોરવાય તેવી શક્યતા છે. રાજકોટ, દ્વારકા, બનાસકાંઠા, મહીસાગર, પંચમહાલ, નવસારી, સાબકાંઠા, ખેડા અને જામનગર સહિત ૧૦થી વધુ

જિલ્લાઓમાં આરોગ્ય કર્મચારીઓ મેદાને આવ્યા છે. જેમાં જિલ્લા કક્ષાના સુપરવાઇઝર સહિત ૨૫ હજાર જેટલા કર્મચારીઓ આજીવિ અસોક્કસ મુદતની હડતાળ પર ઉતર્યા છે. આ હડતાળને પગલે સમગ્ર તમામ જિલ્લાઓથી માંડી રાજ્યભરમાં આરોગ્ય સેવાઓને પ્રતિકૂળ અસર પડે તેવી ભીતિ વર્તાઈ રહી છે. રાજ્યના આરોગ્ય કર્મચારી મહાસંઘે નાણાકીય અને વહીવટી પડતર પ્રશ્નો નહીં ઉકેલતાં આ એલાન આપ્યું છે. આરોગ્ય કર્મચારી મહાસંઘે એલાન કર્યું કે, તારીખ ૧૭ માર્ચથી આરોગ્ય કર્મચારી હડતાળ પાડીશું. ટેકનિકલ ગ્રેડ-૫ મુદ્દે ઉકેલાયો નથી. ખાતાકીય પરીક્ષા રદ કરવાનો પ્રશ્ન હજુ યથાવત્ રહ્યો છે.

ગુજરાત એટીએસએ બે વર્ષમાં ₹ ૪૮૪.૮૫ કરોડનું ડ્રગ્સ પકડયું: વિધાનસભામાં આંકડા રજૂ

અમદાવાદ: ગુજરાતમાં ડ્રગ્સ વિરુદ્ધ મોટું અભિયાન ચાલી રહ્યું છે. રાજ્યમાં વિવિધ બંદરોનો ઉપયોગ ડ્રગ્સ તસ્કરી માટે મોટાપાયે થઈ રહ્યો છે. વિધાનસભામાં પ્રશ્નોત્તરી કાળમાં સરકારે આપેલી જાણકારી મુજબ છેલ્લાં બે વર્ષમાં એટીએસએ ₹૪૮૪.૮૫ કરોડનું ડ્રગ્સ ઝડપ્યું છે. રાજ્યની દરિયાઈ પટ્ટીમાં એટીએસએ કરેલી કામગીરીના આંકડા બહાર આવ્યા હતા. જે મુજબ વર્ષ ૨૦૨૩માં ₹૪૨ કરોડની કિંમતનું ૬૦ કિલો ૩૦૪ ગ્રામ ડ્રગ્સ (મેથામફેટામાઈન) ઝડપાયું હતું. વર્ષ ૨૦૨૪માં ₹૬૨.૮૫ કરોડની કિંમતનું ૧૭૩ કિલો ચરસ તો ૪૬૦ ગ્રામ હેરોઈન

ઝડપાયું હતું. એટીએસના ઓપરેશનમાં કુલ ૬ વિદેશી નાગરિક ઝડપાયા છે. અગ્રે ઉદ્દેશ્યભીય છે કે, ગુજરાતમાં અલગ અલગ સ્થાનોમાં રહેતા યુવાનો નશો કરવા માટે વિદેશથી નશાકારક પદાર્થો મંગાવતા હોવાના કિસ્સાઓ બહાર આવ્યા હતા. અગાઉ અમદાવાદ સાઈબર કોર્ટ અને અમદાવાદ કોર્ટમ બ્રાન્ચ દ્વારા ફોરેન પોસ્ટ ઓફિસમાંથી આ પ્રમાણે વિદેશથી આવેલા નશાકારક પદાર્થોના પાર્સલો પકડી પાડવામાં આવ્યાં હતાં. અમદાવાદ કોર્ટમ બ્રાન્ચ દ્વારા ફોરેન પોસ્ટ ઓફિસમાં આવેલા ૧૦૫ જેટલા નશાકારક પદાર્થોના પાર્સલો પકડી જપ્ત કરાયાં હતાં.

ગુજરાતમાં ડ્રગ્સ ટ્રાફિકિંગનું દૂષણ વધ્યું: ત્રણ વર્ષમાં ૧૭૪૩ કેસ નોંધાયા, ૧૬ દોષિત સામે કાર્યવાહી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: રાજ્યમાં ડ્રગ્સની તસ્કરીનું પ્રમાણ ચિંતાજનક રીતે વધ્યું છે. પોલીસના પ્રયાસોથી ગુજરાતમાં છેલ્લાં ૩ વર્ષમાં ડ્રગ ટ્રાફિકિંગના ૧૭૪૩ કેસ નોંધાયા છે, પરંતુ તેની સામે માત્ર ૧૬ દોષિત પુરવાર થયાનું બહાર આવ્યું છે. આ અંગે મળતી માહિતી મુજબ, ગુજરાતમાં ડ્રગ ટ્રાફિકિંગના કેસમાં સતત વધારો થઈ રહ્યો છે. ૨૦૨૨માં ૧૧૬, ૨૦૨૩માં ૬૦૪ જ્યારે ૨૦૨૪માં ૬૨૩ કેસ નોંધાયા હતા, જેની સામે

દોષિતોનું પ્રમાણ ઓછું છે. ૨૦૨૨માં ૨, ૨૦૨૩માં ૧૧ અને ૨૦૨૪માં ૫ દોષિત પુરવાર થયાનું જાણવા મળ્યું હતું. સરકારના દાવા અનુસાર, ડ્રગ ટ્રાફિકિંગ પર અંકુશ મેળવવા નાર્કો-કોઓર્ડિનેશન સેન્ટરની વ્યવસ્થા અમલમાં મૂકાઈ છે. જેના દ્વારા સેન્ટ્રલ-સ્ટેટ ડ્રગ લો એન્ફોર્સમેન્ટ એજન્સી દ્વારા વિવિધ પગલાં લેવામાં આવી રહ્યાં છે. મહત્વની જમિ માટે નાર્કોટિક્સ કન્ટ્રોલ બ્યુરોના ડિરેક્ટરના વડપણ હેઠળ જોઇન્ટ કોઓર્ડિનેશન કમિટી બનાવાઈ છે.

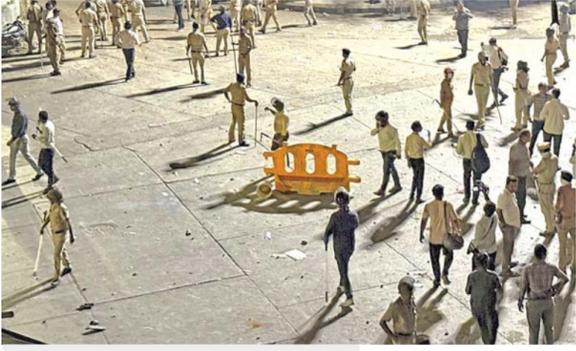
વડોદરામાં ધાર્મિક સ્થળે ચંપલ પહેરીને આવેલા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા

અમદાવાદ: વડોદરામાં પાટલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. વાઘોડિયા તાલુકાના લીમડા ગામના તળાવ નજીક ધાર્મિક સ્થળ પાસે બૂટ-ચંપલ પહેરીને નહીં આવવા ચેતવણી આપી હોવા છતાં તેમણે કોઈની વાતને ધ્યાને નહીં લેતાં સ્થાનિક લોકોએ ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને માર માર્યો હતો. પોલીસે આ ઘટનામાં ૧૦ હુમલાખોરો સામે ગુનો દાખલ કરી બે સગીર સહિત સાતની ધરપકડ કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. વડોદરાની પાટલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. વાઘોડિયા તાલુકાના લીમડા ગામના તળાવ નજીક ધાર્મિક સ્થળ પાસે બૂટ-ચંપલ પહેરીને નહીં આવવા ચેતવણી આપી હોવા છતાં તેમણે કોઈની વાતને ધ્યાને નહીં લેતાં સ્થાનિક લોકોએ ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને માર માર્યો હતો. પોલીસે આ ઘટનામાં ૧૦ હુમલાખોરો સામે ગુનો દાખલ કરી બે સગીર સહિત સાતની ધરપકડ કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. વડોદરાની પાટલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. વાઘોડિયા તાલુકાના લીમડા ગામના તળાવ નજીક ધાર્મિક સ્થળ પાસે બૂટ-ચંપલ પહેરીને નહીં આવવા ચેતવણી આપી હોવા છતાં તેમણે કોઈની વાતને ધ્યાને નહીં લેતાં સ્થાનિક લોકોએ ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને માર માર્યો હતો. પોલીસે આ ઘટનામાં ૧૦ હુમલાખોરો સામે ગુનો દાખલ કરી બે સગીર સહિત સાતની ધરપકડ કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. વડોદરાની પાટલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. વાઘોડિયા તાલુકાના લીમડા ગામના તળાવ નજીક ધાર્મિક સ્થળ પાસે બૂટ-ચંપલ પહેરીને નહીં આવવા ચેતવણી આપી હોવા છતાં તેમણે કોઈની વાતને ધ્યાને નહીં લેતાં સ્થાનિક લોકોએ ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને માર માર્યો હતો. પોલીસે આ ઘટનામાં ૧૦ હુમલાખોરો સામે ગુનો દાખલ કરી બે સગીર સહિત સાતની ધરપકડ કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. વડોદરાની પાટલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. વાઘોડિયા તાલુકાના લીમડા ગામના તળાવ નજીક ધાર્મિક સ્થળ પાસે બૂટ-ચંપલ પહેરીને નહીં આવવા ચેતવણી આપી હોવા છતાં તેમણે કોઈની વાતને ધ્યાને નહીં લેતાં સ્થાનિક લોકોએ ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને માર માર્યો હતો. પોલીસે આ ઘટનામાં ૧૦ હુમલાખોરો સામે ગુનો દાખલ કરી બે સગીર સહિત સાતની ધરપકડ કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. વડોદરાની પાટલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. વાઘોડિયા તાલુકાના લીમડા ગામના તળાવ નજીક ધાર્મિક સ્થળ પાસે બૂટ-ચંપલ પહેરીને નહીં આવવા ચેતવણી આપી હોવા છતાં તેમણે કોઈની વાતને ધ્યાને નહીં લેતાં સ્થાનિક લોકોએ ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને માર માર્યો હતો. પોલીસે આ ઘટનામાં ૧૦ હુમલાખોરો સામે ગુનો દાખલ કરી બે સગીર સહિત સાતની ધરપકડ કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. વડોદરાની પાટલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. વાઘોડિયા તાલુકાના લીમડા ગામના તળાવ નજીક ધાર્મિક સ્થળ પાસે બૂટ-ચંપલ પહેરીને નહીં આવવા ચેતવણી આપી હોવા છતાં તેમણે કોઈની વાતને ધ્યાને નહીં લેતાં સ્થાનિક લોકોએ ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને માર માર્યો હતો. પોલીસે આ ઘટનામાં ૧૦ હુમલાખોરો સામે ગુનો દાખલ કરી બે સગીર સહિત સાતની ધરપકડ કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. વડોદરાની પાટલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. વાઘોડિયા તાલુકાના લીમડા ગામના તળાવ નજીક ધાર્મિક સ્થળ પાસે બૂટ-ચંપલ પહેરીને નહીં આવવા ચેતવણી આપી હોવા છતાં તેમણે કોઈની વાતને ધ્યાને નહીં લેતાં સ્થાનિક લોકોએ ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને માર માર્યો હતો. પોલીસે આ ઘટનામાં ૧૦ હુમલાખોરો સામે ગુનો દાખલ કરી બે સગીર સહિત સાતની ધરપકડ કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. વડોદરાની પાટલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. વાઘોડિયા તાલુકાના લીમડા ગામના તળાવ નજીક ધાર્મિક સ્થળ પાસે બૂટ-ચંપલ પહેરીને નહીં આવવા ચેતવણી આપી હોવા છતાં તેમણે કોઈની વાતને ધ્યાને નહીં લેતાં સ્થાનિક લોકોએ ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને માર માર્યો હતો. પોલીસે આ ઘટનામાં ૧૦ હુમલાખોરો સામે ગુનો દાખલ કરી બે સગીર સહિત સાતની ધરપકડ કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. વડોદરાની પાટલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. વાઘોડિયા તાલુકાના લીમડા ગામના તળાવ નજીક ધાર્મિક સ્થળ પાસે બૂટ-ચંપલ પહેરીને નહીં આવવા ચેતવણી આપી હોવા છતાં તેમણે કોઈની વાતને ધ્યાને નહીં લેતાં સ્થાનિક લોકોએ ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને માર માર્યો હતો. પોલીસે આ ઘટનામાં ૧૦ હુમલાખોરો સામે ગુનો દાખલ કરી બે સગીર સહિત સાતની ધરપકડ કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. વડોદરાની પાટલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. વાઘોડિયા તાલુકાના લીમડા ગામના તળાવ નજીક ધાર્મિક સ્થળ પાસે બૂટ-ચંપલ પહેરીને નહીં આવવા ચેતવણી આપી હોવા છતાં તેમણે કોઈની વાતને ધ્યાને નહીં લેતાં સ્થાનિક લોકોએ ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને માર માર્યો હતો. પોલીસે આ ઘટનામાં ૧૦ હુમલાખોરો સામે ગુનો દાખલ કરી બે સગીર સહિત સાતની ધરપકડ કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. વડોદરાની પાટલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. વાઘોડિયા તાલુકાના લીમડા ગામના તળાવ નજીક ધાર્મિક સ્થળ પાસે બૂટ-ચંપલ પહેરીને નહીં આવવા ચેતવણી આપી હોવા છતાં તેમણે કોઈની વાતને ધ્યાને નહીં લેતાં સ્થાનિક લોકોએ ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને માર માર્યો હતો. પોલીસે આ ઘટનામાં ૧૦ હુમલાખોરો સામે ગુનો દાખલ કરી બે સગીર સહિત સાતની ધરપકડ કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. વડોદરાની પાટલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. વાઘોડિયા તાલુકાના લીમડા ગામના તળાવ નજીક ધાર્મિક સ્થળ પાસે બૂટ-ચંપલ પહેરીને નહીં આવવા ચેતવણી આપી હોવા છતાં તેમણે કોઈની વાતને ધ્યાને નહીં લેતાં સ્થાનિક લોકોએ ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને માર માર્યો હતો. પોલીસે આ ઘટનામાં ૧૦ હુમલાખોરો સામે ગુનો દાખલ કરી બે સગીર સહિત સાતની ધરપકડ કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. વડોદરાની પાટલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. વાઘોડિયા તાલુકાના લીમડા ગામના તળાવ નજીક ધાર્મિક સ્થળ પાસે બૂટ-ચંપલ પહેરીને નહીં આવવા ચેતવણી આપી હોવા છતાં તેમણે કોઈની વાતને ધ્યાને નહીં લેતાં સ્થાનિક લોકોએ ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને માર માર્યો હતો. પોલીસે આ ઘટનામાં ૧૦ હુમલાખોરો સામે ગુનો દાખલ કરી બે સગીર સહિત સાતની ધરપકડ કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. વડોદરાની પાટલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. વાઘોડિયા તાલુકાના લીમડા ગામના તળાવ નજીક ધાર્મિક સ્થળ પાસે બૂટ-ચંપલ પહેરીને નહીં આવવા ચેતવણી આપી હોવા છતાં તેમણે કોઈની વાતને ધ્યાને નહીં લેતાં સ્થાનિક લોકોએ ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને માર માર્યો હતો. પોલીસે આ ઘટનામાં ૧૦ હુમલાખોરો સામે ગુનો દાખલ કરી બે સગીર સહિત સાતની ધરપકડ કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. વડોદરાની પાટલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. વાઘોડિયા તાલુકાના લીમડા ગામના તળાવ નજીક ધાર્મિક સ્થળ પાસે બૂટ-ચંપલ પહેરીને નહીં આવવા ચેતવણી આપી હોવા છતાં તેમણે કોઈની વાતને ધ્યાને નહીં લેતાં સ્થાનિક લોકોએ ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને માર માર્યો હતો. પોલીસે આ ઘટનામાં ૧૦ હુમલાખોરો સામે ગુનો દાખલ કરી બે સગીર સહિત સાતની ધરપકડ કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. વડોદરાની પાટલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. વાઘોડિયા તાલુકાના લીમડા ગામના તળાવ નજીક ધાર્મિક સ્થળ પાસે બૂટ-ચંપલ પહેરીને નહીં આવવા ચેતવણી આપી હોવા છતાં તેમણે કોઈની વાતને ધ્યાને નહીં લેતાં સ્થાનિક લોકોએ ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને માર માર્યો હતો. પોલીસે આ ઘટનામાં ૧૦ હુમલાખોરો સામે ગુનો દાખલ કરી બે સગીર સહિત સાતની ધરપકડ કરી કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. વડોદરાની પાટલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા ચાર વિદેશી વિદ્યાર્થીઓને ટોળાએ બેટ અને દંડાથી ફટકાર્યા હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. વાઘોડિયા તાલુકાના લીમડા ગામના તળાવ નજીક ધાર્મિક સ્થળ પાસે બૂટ-ચંપલ પહેરીને નહીં આવવા ચેતવણી આપી હોવા છતાં તેમણે કોઈની વાતને ધ્યાને નહીં લે

ઔરંગઝેબ મામલે નાગપુરમાં ભડકો

જમણેરી સંગઠનોના દેખાવોમાં કુરાન બાળવામાં આવી હોવાની અફવાને પગલે તોફાનો: પોલીસ પર પથ્થરમારો

તોફાન પછીનો અંજોનો: નાગપુરમાં તોફાનો પછી મોટા પાયે પોલીસ તબીબત કરવામાં આવી હતી. (પીટીઆઈ)

નાગપુર: મોગલ સમ્રાટ ઔરંગઝેબની કબરને મામલે તંગદિલી ફેલાયેલી છે ત્યાં આ મામલે જમણેરી સંગઠનો દ્વારા ગઈ કાલે મધ્ય નાગપુરમાં કરવામાં આવેલા આંદોલન વખતે મુસ્લિમ સમુદાયના પવિત્ર ગ્રંથને બાળવામાં આવ્યો હોવાની અફવાને પગલે તોફાનો થયા હતા. આ મામલા પછી ભારે કોમી તંગદિલી ફેલાઈ હતી અને મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે શાંતિની અપીલ કરતા કહેવું પડ્યું હતું કે, અફવાઓ પર વિશ્વાસ ન રાખો. નાગપુરમાં થયેલા (જુઓ પાનું ૪) ▶▶

કબર પર ઘૂંકવાની વ્યવસ્થા કરો: ભાજપી નેતા

મુંબઈ: છત્રપતિ સંભાજી મહારાજને ત્રાસ આપીને મારી નાખનાર કૂર ઔરંગઝેબને પણ આ જ મહારાષ્ટ્રમાં દફનાવવામાં આવ્યો છે. સંભાજી મહારાજ પછી, રામરામ મહારાજ, મહારાણી તારાબાઈ અને મરાઠા યોદ્ધાઓએ ઔરંગઝેબને અહીં જ મારી નાખ્યો હતો. ત્યારબાદ, છત્રપતિ સંભાજીનગર ખાતે ઔરંગઝેબનો મકબરો બનાવવામાં આવ્યો. હવે, આ કબર પર વિવાદ શરૂ થયો છે. ઔરંગઝેબના મકબરાની જવાબદારી પુરાતત્વ વિભાગને સોંપવામાં આવી છે અને તેઓ તેનું સંરક્ષણ કરી રહ્યા છે. જોકે, આ કબરને દૂર કરવાની માગે જોર પકડ્યું છે. આજે, મુંબઈ સહિત રાજ્યભરમાં બજરંગ દળના કાર્યકરો જિલ્લા કલેક્ટરોની કચેરીઓની બહાર ઔરંગઝેબની કબર દૂર કરવાની માગ કરી રહ્યા છે. સરકારને આદેશ આપવામાં આવ્યો છે કે જો સંભાજીનગરમાં ઔરંગઝેબની કબર દૂર કરવામાં નહીં આવે તો વિશ્વ હિન્દુ (જુઓ પાનું ૪) ▶▶

કમનસીબે, ઔરંગઝેબની કબરનું રક્ષણ કરવું પડશે

આમ કહીને ફડણવીસે એવી સ્પષ્ટતા પણ કરી કે મોગલ સમ્રાટનું મહિમાગાન નહીં ચલાવી લેવાય

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: ઔરંગઝેબની કબર પર ફરી એકવાર રાજકીય આરોપો અને પ્રતિ-આરોપો વધી ગયા છે. કોંગ્રેસના પ્રદેશાધ્યક્ષ હર્ષવર્ધન સપકાળ દ્વારા મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસની સરખામણી ઔરંગઝેબ સાથે કરવામાં આવ્યા બાદ ભાજપ આક્રમક બન્યું હતું, ત્યારે એમવીએએ પણ સરકાર પર વળતો પ્રહાર કર્યો હતો અને ઔરંગઝેબની કબરને આપવામાં આવતી સુરક્ષા તરફ ઈશારો કર્યો હતો. આ મુદ્દે હવે, મુખ્ય પ્રધાન ફડણવીસે ભિંવડીમાં એક કાર્યક્રમમાં આ અંગે ટિપ્પણી કરતા જણાવ્યું હતું કે, ભલે આપણે કમનસીબે ઔરંગઝેબની કબરનું રક્ષણ કરવું પડે, પરંતુ અમે મહારાષ્ટ્રમાં તેમનું મહિમાગાન થવા દઈશું નહીં. ભિંવડીના મરડે પાડા ખાતે છત્રપતિ શિવાજી મહારાજ મંદિરનું ઉદ્ઘાટન સોમવારે મુખ્ય પ્રધાન ફડણવીસ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે તેમણે (જુઓ પાનું ૪) ▶▶

કબર દરિયામાં ફેંકી દઈશું વીએચપી અને બજરંગ દળની ચીમકી

મુંબઈ: વિશ્વ હિન્દુ પરિષદ (વીએચપી) અને બજરંગ દળે સોમવારે મહારાષ્ટ્રના નાગપુરમાં છત્રપતિ સંભાજીનગરમાં મોગલ સમ્રાટ ઔરંગઝેબની કબર હટાવવાની માગણી સાથે પ્રદર્શન કર્યું હતું. જમણેરી સંગઠનોના કાર્યકરો મહુલ વિસ્તારમાં છત્રપતિ શિવાજી મહારાજની પ્રતિમા પાસે ભેગા થયા હતા. તેઓએ સુરોચ્ચાર કર્યા હતા અને ઔરંગઝેબનું પૂતળું બાળ્યું હતું. પત્રકારો સાથે વાત કરતાં વીએચપીના પ્રદેશિક સચિવ (મહારાષ્ટ્ર અને ગોવા) ગોવિંદ શેઠેએ જણાવ્યું હતું કે સંગઠને છત્રપતિ (જુઓ પાનું ૪) ▶▶

કબર ફરતે હાલ જડબેસલાક સુરક્ષા

મુંબઈ: છત્રપતિ સંભાજીનગર ખાતે આવેલી મુગલ શાસક ઔરંગઝેબની કબર તોડી પાડવા માટે અનેક જમણેરી પાંખે ચેતવણી આપી છે ત્યારે સોમવારે પોલીસે ઔરંગઝેબની કબરની ફરતે સુરક્ષા રિઝર્વ પોલીસ ફોર્સ (એસઆરપીએફ)ના પચાસ (જુઓ પાનું ૪) ▶▶

... તમે તમારું કામ કરો: રાણેની હિન્દુ સંગઠનોને હાકલ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: મોગલ સમ્રાટ ઔરંગઝેબની કબર તોડી પાડવા માટે વિવિધ સંગઠનો દ્વારા થઈ રહેલા વિરોધ પ્રદર્શનો વચ્ચે મહારાષ્ટ્રના પ્રધાન નિતેશ રાણેએ સોમવારે બાબરી મસ્જિદ તોડી પાડવાનો ઉલ્લેખ કરતાં હિન્દુત્વવાદી સંગઠનોને તેમની ફરજ બજાવવા કહ્યું હતું અને સરકાર પોતાની જવાબદારીઓ નિભાવશે, એવી જાહેરાત કરી હતી. (જુઓ પાનું ૪) ▶▶

ફડણવીસની સરખામણી ઔરંગઝેબ સાથે વિધાન મંડળમાં સપકાળની ટિપ્પણી પર ધમાલ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: મહારાષ્ટ્ર કોંગ્રેસના અધ્યક્ષ હર્ષવર્ધન સપકાળની મહારાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસની મોગલ સમ્રાટ ઔરંગઝેબ સાથે સરખામણી કરતી ટિપ્પણીની શાસક મહાધુતિના વિધાનસભ્યોએ સોમવારે આકરા શબ્દોમાં નિંદા કરી હતી અને તેમની સામે કડક કાર્યવાહીની માગણી કરી હતી. શાસક પક્ષના વિધાનસભ્યોએ સપકાળની ટિપ્પણીનો મુદ્દો ઉઠાવ્યા બાદ રાજ્યના વિધાનમંડળના બંને ગૃહોમાં ભારે હોબાળો થયો અને કાર્યવાહી સ્થગિત કરવાની ફરજ પડી હતી. નાયબ મુખ્ય પ્રધાન અજિત પવારે વિધાનસભામાં અને મહેસૂલ ખાતાના પ્રધાન (જુઓ પાનું ૪) ▶▶

અંક પ્રગટ થઈ ચૂક્યો છે

કિંમત: ₹ ૫૦/- વસંત અંક ૨૦૨૫

મુંબઈ સમાચાર

લાંચ કેસમાં સેશન્સ કોર્ટના જજને આગોતરા જામીન આપવાનો હાઈ કોર્ટનો ઇનકાર

મુંબઈ: લાંચ કેસનો સામનો કરી રહેલા સેશન્સ કોર્ટના જજને આગોતરા જામીન આપવાનો બોમ્બે હાઈ કોર્ટે સોમવારે ઈનકાર કર્યો હતો. એક છેતરપિંડીના કેસમાં જામીન આપવા માટે પાંચ લાખ રૂપિયાની કથિત માગણી કરવા માટે સાતારા ડિસ્ટ્રિક્ટ અને સેશન્સ કોર્ટના જજ ધનંજય નિકમ સામે મહારાષ્ટ્ર એન્ટિ-કરપ્શન બ્યૂરો (એસીબી) દ્વારા ગુનો નોંધવામાં આવ્યો હતો. જસ્ટિસ એન. આર. બોરકરની સિંગલ બેન્ચે વેમ્બરમાં જ આ કેસની સુનાવણી કરી હતી, કારણ કે કેસ કાયદાના અધિકારી સામેનો હતો. કોર્ટે અરજી ફગાવતા કહ્યું હતું કે આ કેસમાં કોઈ પણ રાહત આપી શકાશે નહીં. આ કેસના ચુકાદાની વિસ્તૃત નકલ બાદમાં ઉપલબ્ધ થશે. નિકમે જાન્યુઆરીમાં આગોતરા જામીનની માગણી સાથે હાઈ કોર્ટમાં ધા નાખી હતી તથા ઘાવો કર્યો હતો કે તેઓ નિર્દોષ છે અને તેમને ખોટી રીતે આ કેસમાં ફસાવવામાં આવ્યા છે. નિકમના વકીલ દ્વારા રજૂ કરાયેલી રજૂઆતમાં જણાવ્યું હતું કે એફઆઇઆરમાં પ્રત્યક્ષ રીતે જણાવ્યું નથી કે નિકમે સીધી પૈસાની માગણી કરી હોય. ફરિયાદી અને આરોપી સાથે યોજાયેલી બેંક વિશે તેમને ખબર જ નહોતી. નિકમ મુખ્ય તારીખો અથવા ડેયુટીશન વખતે રજા પર હતા જે કરવામાં આવેલા આરોપો પર શંકા ઊભી કરે છે, એમ અરજીમાં વધુમાં જણાવ્યું હતું. એક મહિલા દ્વારા કરાયેલી ફરિયાદ અનુસાર તેના પિતા જેઓ નાગરી સંરક્ષણ કર્મચારી છે તેઓ સરકારી નોકરીની લાલચ હેઠળ છેતરપિંડીના કેસમાં જ્યુડિશિયલ કરટ્ટીમાં છે. મહિલાએ તેના પિતા માટે જામીનની અરજી કરી હતી જેની સુનાવણી સાતારા સેશન્સ કોર્ટમાં નિકમ દ્વારા થવાની હતી. (જુઓ પાનું ૪) ▶▶

ઈન્ટરનેશનલ ઍરપોર્ટ પર જૂનથી પ્રિ-પેઈડ રિક્ષા સેવા

મુંબઈ: પરિવહનપ્રધાન પ્રતાપ સરનાઈકે પરિવહન વિભાગ અને અદાણી જૂથના પ્રતિનિધિઓને ૧ જૂન, ૨૦૨૫ થી છત્રપતિ શિવાજી મહારાજ આંતરરાષ્ટ્રીય ઍરપોર્ટના ટી-વન અને ટી-૨ ટર્મિનલ પર પ્રિ-પેઈડ ઍટોરિક્ષા સેવાઓ શરૂ કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે. પ્રતાપ સરનાઈકે વિધાન ભવન ખાતે છત્રપતિ શિવાજી મહારાજ આંતરરાષ્ટ્રીય વિમાનમથક પર પ્રિ-પેઈડ રિક્ષા સેવાઓના પ્રારંભ અને નાશિક અને સિંધુદુર્ગ જિલ્લાઓમાં બસ સ્ટેન્ડની કામગીરીની સમીક્ષા કરી હતી. સરનાઈકે જણાવ્યું હતું કે છત્રપતિ શિવાજી મહારાજ આંતરરાષ્ટ્રીય ઍરપોર્ટનું સંચાલન અદાણી ગ્રુપ પાસે છે અને અદાણી ગ્રુપ અને પરિવહન વિભાગ સાથે સંકલન કરીને આગામી બે મહિનામાં પ્રિ-પેઈડ રિક્ષા સેવા શરૂ કરવા માટે તમામ જરૂરી માળખાગત સુવિધાઓ બનાવવામાં આવશે. આનાથી મુસાફરોને વધુ સુવિધાઓ બનાવવામાં આવશે. આનાથી મુસાફરોને વધુ સુવિધાઓ અને સરળ મુસાફરી સુવિધાઓ મળશે. (જુઓ પાનું ૪) ▶▶

વિકસિત ભારત બનાવવા માટે વિકસિત મહારાષ્ટ્રની માગરિખા નક્કી કરતું બજેટ: અજિત પવાર

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) મુંબઈ: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ ૨૦૨૪ સુધીમાં ભારતને વિકસિત દેશોની હરોળમાં લઈ જવાનો નિર્ણય લીધો છે. મહારાષ્ટ્ર પણ આ માટે તૈયાર છે. તેનું પ્રતિબંધ રાજ્યના બજેટમાં ચોક્કસપણે દેખાય છે. આ બજેટ વિકસિત ભારતના નિર્માણ માટે વિકસિત મહારાષ્ટ્રનો રોડમેપ નક્કી કરે છે, એમ નાયબ મુખ્ય પ્રધાન અને નાણાપ્રધાન અજિત પવારે આજે ૨૦૨૫-૨૬ માટેના બજેટ પરની સામાન્ય ચર્ચાના વિકાસને પ્રાપ્ત કરવાની ક્ષમતા હોવાનો વિશ્વાસ વ્યક્ત કર્યો હતો. આ સાથે રાજ્યના બજેટને સોમવારે મંજૂરી આપી દેવામાં આવી હતી. મુંબઈ દેશની આર્થિક રાજધાની છે. મહારાષ્ટ્રે લાંબા સમયથી દેશની પ્રગતિમાં સિંહફાળો ભજવ્યો છે, એમ જણાવતાં પવારે એવી પણ ખાતરી આપી હતી કે મહારાષ્ટ્ર વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી દ્વારા આપણા દેશ માટે નિર્ધારિત લક્ષ્યોને સાધ્ય કરવામાં પાછળ રહેશે નહીં. અમે આ બજેટ દ્વારા મહારાષ્ટ્ર બીજા કોઈપણ રાજ્યો કરતાં વધુ યોગદાન આપે તે સુનિશ્ચિત કરવાનો નિષ્ઠાવાન પ્રયાસ કર્યો છે. તેમણે એમ પણ કહ્યું કે આ જ કારણ છે કે 'વિકસિત ભારત, વિકસિત મહારાષ્ટ્ર' આ બજેટનો મુખ્ય વિષય છે. અજિત પવારે ભૂતકાળની યોજનાઓ અંગે કહ્યું હતું કે, સમયાંતરે બધી યોજનાઓની સમીક્ષા કરવામાં આવે છે. જૂની થઈ ગયેલી યોજનાઓ બંધ કરવી પડશે. અમે કોવિડ દરમિયાન કેટલીક યોજનાઓ અને છૂટછાટો શરૂ કરી છે. કોવિડ સમાપ્ત થયા પછી તેમને બંધ કરવી પડી હતી. ક્યારેક, કેન્દ્ર સરકાર એક નવી યોજના લઈને આવે છે જે રાજ્યની યોજના જેવા જ લાભો આપે છે. યોજનાનું ડુપ્લિકેશન ટાળવા અને રાજ્યના અર્થ બચાવવા માટે પણ યોજનાઓ બંધ કરી દેવામાં આવે છે. (જુઓ પાનું ૪) ▶▶

માર્કેટ નિયમનનું ઉલ્લંઘન ગૌતમ અને રાજેશ અદાણી સામેનો કેસ હાઈ કોર્ટે કાઠી નાખ્યો

મુંબઈ: બોમ્બે હાઈ કોર્ટે સોમવારે અદાણી એન્ટરપ્રાઇઝિસ લિમિટેડ, ગ્રુપ ચેરમેન ગૌતમ અદાણી અને મેનેજિંગ ડિરેક્ટર રાજેશ અદાણીને ૩૮૮ કરોડ રૂપિયા સાથે સંકળાયેલા માર્કેટ રેગ્યુલેશન્સના કથિત ઉલ્લંઘનના કેસમાંથી દોષમુક્ત જાહેર કરી જણાવ્યું હતું કે છેતરપિંડી કે ગુનાહિત કાવતરાનો કોઈ કેસ નથી બનતો. ૨૦૧૨ માં સિરિયસ ફોડ ઇન્વેસ્ટિગેશન ઓફિસ (એસએફઆઇઓ)એ અદાણી એન્ટરપ્રાઇઝિસ લિમિટેડ (એઇએલ) અને તેના પ્રમોટર્સ ગૌતમ અદાણી અને રાજેશ અદાણી સામે શરૂ કર્યો હતો અને તેમના પર ગુનાહિત કાવતરો અને છેતરપિંડીનો આરોપ મૂકી આરોપનામું દાખલ કર્યું હતું. ૨૦૧૯માં કંપની અને બંને ઉદ્યોગપતિઓએ હાઈ કોર્ટમાં અરજ દાખલ કરી હતી. અરજીમાં આ કેસમાંથી ડિસ્ચાર્જ કરવાનો ઈનકાર કરતા તે જ વર્ષના સેશન્સ કોર્ટના આદેશને રદ કરવાની માગ કરવામાં આવી હતી. ન્યાયાધીશ આર. એન. લધાની હાઈ કોર્ટની ખંડપીઠે સોમવારે સેશન્સ કોર્ટના આદેશને રદ કર્યો હતો અને આ બંને તેમ જ કંપનીને આ કેસમાંથી મુક્ત કર્યા હતા. રજૂઆતો અને રેકોર્ડ્સનું કાળજીપૂર્વકનું મૂલ્યાંકન કરવાથી "સ્પષ્ટ થાય છે કે ફરિયાદ છેતરપિંડીના ગુનાના આવશ્યક મુદ્દા સાબિત કરવામાં નિષ્ફળ જાય છે" એમ અદાલતે તેના આદેશમાં જણાવ્યું હતું. છેતરપિંડીનો ગુનો બનતો નથી ત્યારે ગુનાહિત કાવતરાનો આરોપ પણ ટકી નથી શકતો એમ તેમાં ઉમેરવામાં આવ્યું હતું. (પીટીઆઈ) (જુઓ પાનું ૪) ▶▶

ઈકબાલ કાસકરના બોડીગાર્ડની હત્યાના કેસમાંથી રાજનો છુટકારો

મુંબઈ: અંડરવર્લ્ડ ડોન ઠાઉદ ઇબ્રાહિમનો ભાઈ ઇકબાલ કાસકરનો ડ્રાઇવર-બોડીગાર્ડની હત્યાના ૨૦૧૧ના કેસમાંથી વિશેષ અદાલતે સોમવારે ગેંગસ્ટર છોટા રાજને નિર્દોષ જાહેર કર્યો હતો. મહારાષ્ટ્ર કન્ટ્રોલ ઓફ ઓર્ગેનાઇઝ્ડ ક્રાઇમ એક્ટ (એમસીઓસીએ)ની વિશેષ અદાલતે રાજને નિર્દોષ જાહેર કર્યો હતો. છોટા રાજન હાલમાં દિલ્લીની તિહાર જેલમાં છે અને તેને એમસીઓસીએની વિશેષ અદાલતમાં વીડિયો કોન્ફરન્સ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો. આ કેસમાંથી રાજને દોષમુક્ત જાહેર કરવામાં આવે છે, એમ કોર્ટે જણાવ્યું હતું. (જુઓ પાનું ૪) ▶▶

શરણો શિવરાયાને....

મહારાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે સોમવારે થાણે જિલ્લામાં ભિંવડીમાં છત્રપતિ શિવાજી મહારાજને સમર્પિત એક મંદિરનું લોકાર્પણ કરી 'સ્વરાજ્ય' અને દેશ માટે લડવા બદલ મરાઠા રાજાની પ્રશંસા કરી હતી. (પીટીઆઈ)

કોલાબામાં નવી જેટી સામે રહેવાસીઓનો વધી રહેલો વિરોધ

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રના પોર્ટ અને મત્સ્યોદ્યોગ પ્રધાન નીતેશ રાણેએ ગયા અઠવાડિયે રેડિયો ક્લબ નજીક પેસેન્જર જેટી અને ટર્મિનલ બિલ્ડિંગના ભૂમિપૂજન કર્યું હતું. જોકે આ સમારોહ બાદ કોલાબાના રહેવાસીઓનો આ પ્રોજેક્ટ સામે પોતાનો વિરોધ વધુ તીવ્ર બનાવ્યો હતો. તેઓ હવે બાંધકામ તાકાલિક રોક લગાવવાની માગ કરી રહ્યા છે. સ્થાનિક ધારાસભ્ય રાહુલ નાવેરકરે લખેલા પત્રમાં રહેવાસીઓએ જેટીની સ્થાનિક સમુદાય અને મુંબઈના દરિયાકાંઠાના ઇકોસિસ્ટમ પર સંભવિત પ્રતિકૂળ અસર અંગે ગંભીર ચિંતા વ્યક્ત કરી છે. ૧૫મી માર્ચના રોજ લખાયેલા આ પત્રમાં જાન્યુઆરી ૨૦૨૫માં નાવેરકર અને મહારાષ્ટ્ર મેરીટાઇમ બોર્ડ (એમએમબી) બંને સમક્ષ ઉઠાવવામાં આવેલા વાંધાઓનો પુનરાવર્તિત સમાવેશ થાય છે. (જુઓ પાનું ૪) ▶▶

ઈન્ટરનેશનલ માસ્ટર્સ લીગનો સૌપ્રથમ તાજ સચિનની ટીમના શિરે, એક કરોડનું ઇનામ મળ્યું

લારાની ટીમ રનર-અપ, અંબાતી રાયડુ મેન ઓફ ધ ફાઇનલ

રાયપુર: નિવૃત્ત અને પીઠ ક્રિકેટરો વચ્ચેની ઇન્ટરનેશનલ માસ્ટર્સ લીગ (આઈએમએલ)ની સૌપ્રથમ સીઝનનું ટાઇટલ સચિન તેન્ડુલકરની કેપ્ટન્સી હેઠળની ઇન્ડિયા માસ્ટર્સ ટીમે ઓલરાઉન્ડ પર્ફોર્મન્સની મદદથી જીતી લીધું છે. રવિવારે રાયપુરમાં ૫૦,૦૦૦ પ્રેક્ષકોની હાજરીમાં રમાયેલી રોમાંચક ફાઇનલમાં ભારતીય ટીમે શ્રાવણ લારાની વેસ્ટ ઇન્ડિઝ માસ્ટર્સ ટીમને છ વિકેટ હરાવી દીધી હતી.

વેસ્ટ ઇન્ડિઝની ટીમ ૨૦ ઓવરમાં સાત વિકેટ ૧૪૮ રન બનાવી શકી હતી. ભારતીય ટીમે ૧૭.૧ ઓવરમાં માત્ર ચાર વિકેટના ભોગે ૧૪૮ રનનો લક્ષ્યાંક મેળવી લીધો હતો.

અંબાતી રાયડુ (૭૪ રન, ૫૦ બોલ, ત્રણ સિક્સર, નવ ફોર) આ ફાઇનલનો સુપર હીરો હતો. તેની અને કેપ્ટન સચિન તેન્ડુલકર (૫૫૧ રન, ૧૮ બોલ, એક સિક્સર, બે ફોર) વચ્ચે ૪૭ બોલમાં ૬૭ રનની ઓપનિંગ પાર્ટનરશિપ થઈ હતી. ગુરકીરત સિંઘે ૧૪ રન બનાવ્યા બાદ સ્ટુઅર્ટ બિન્ની બે સિક્સરની મદદથી બનેલા ૧૬ રને અને યુવરાજ સિંઘે ૧૩ રને આગમન રહ્યા હતા. યુસુફ પઠાણ શૂન્યમાં જ વિકેટ ગુમાવી બેઠો હતો. લારાની ટીમ વતી ટીમ વતી અંશલી નર્સે બે વિકેટ તેમ જ ટિનો બેસ્ટ અને સુલિમન બેને એક-એક વિકેટ લીધી હતી. રવિ રામપોલ તથા જેરોમ ટેલરને વિકેટ નહોતી મળી.

એ પહેલાં, શ્રાવણ લારાના સુકાનમાં વેસ્ટ ઇન્ડિઝ માસ્ટર્સ પ્રથમ બેટિંગ પસંદ કરીને ૨૦ ઓવરમાં સાત વિકેટ ૧૪૮ રન બનાવ્યા હતા. એમાં લેન્ડલ સિમોન્સના ૪૧ બોલમાં બનેલા ૫૭ રન હાઇએસ્ટ હતા. ઓપનર ડેવિડ સ્મિથે ૩૫ બોલમાં ૪૫ રન બનાવ્યા હતા. પુદુ કેપ્ટન લારા ઓપનિંગમાં રમ્યો હતો અને ફક્ત છ રન બનાવીને વિનય કુમારના બોલમાં પવન નેગીના હાથમાં કેચઆઉટ થયો હતો. વિનય

કુમારે ત્રણ તેમ જ શાહબાઝ નદીમે બે અને સ્ટુઅર્ટ બિન્ની તથા પવન નેગીએ એક-એક વિકેટ લીધી હતી. ધવલ કુલકર્ણીને ૧૮ રનમાં તેમ જ મુખ્ય

બોલર ઇરફાન પઠાણને ૪૭ રનમાં એક પણ વિકેટ નહોતી મળી. આ સ્પર્ધામાં છ દેશની ટીમે ભાગ લીધો હતો. સેમિ ફાઇનલમાં ઇન્ડિયા

માસ્ટર્સનો ઓસ્ટ્રેલિયા માસ્ટર્સ સામે ૮૪ રનથી અને વેસ્ટ ઇન્ડિઝ માસ્ટર્સનો શ્રીલંકા માસ્ટર્સ સામે છ રનથી વિજય થયો હતો.

કોહલીને તમામ બોલર્સમાં સૌથી વધુ બુમરાહ સામે રમવામાં મુશ્કેલી પડે છે

આઈપીએલમાં આરસીબી અને એમઆઈનો પ્રથમ મુકાબલો સાતમી એપ્રિલે

બેંગ્લૂરુ: વિરાટ કોહલી થોડા મહિનાઓથી કોઈ પણ બોલરના ઓફ સ્ટમ્પ પરના કે બહારના બોલમાં બહુ સસ્તામાં વિકેટનીપરના હાથમાં કે સ્લિપમાં કેચઆઉટ થઈ રહ્યો છે, પરંતુ એકદરે તેને અત્યાર સુધીના તમામ બોલર્સમાંથી સૌથી વધુ જે બોલરના બોલમાં રમવાનું સૌથી મુશ્કેલ લાગ્યું છે એની ઢિલ ખોલીને વાત તેણે તાજેતરમાં એક ઈવેન્ટ વખતે કરી હતી.

આઈપીએલ બાવીસમી માર્ચે શરૂ થશે અને એ દિવસે રોયલ ચેલેન્જર્સ બેંગ્લૂરુ (આરસીબી)ની પ્રારંભિક મેચ ઈડન ગાર્ડન્સમાં ડિફેન્ડિંગ ચેમ્પિયન કોલકાતા નાઈટ રાઇડર્સ (કેઆર) સામે રમાશે. જોકે કોહલી જે સૌથી ટક બોલરની વાત કરી રહ્યો છે એ કેકેઆરની ટીમમાં નથી.

કોહલીને સૌથી પરેશાન કરી મૂકતો બોલર મુંબઈ ઇન્ડિયન્સ (એમઆઈ) ટીમમાં છે અને આરસીબીનો એમઆઈ સામે પ્રથમ મુકાબલો છેક સાતમી એપ્રિલે વાનખેડેમાં થશે.

કોહલીને જસપ્રીત બુમરાહ સૌથી મુશ્કેલ અને સૌથી પડકારરૂપ બોલર લાગે છે.

કોહલી કહે છે, 'મારી દ્રષ્ટિએ બુમરાહ તમામ ફોર્મેટનો સર્વશ્રેષ્ઠ બોલર છે. તેણે મને આઈપીએલમાં કેટલીક વાર

આઉટ કર્યો છે. તેની સામે જ્યારે પણ રમવાનો સમય આવે એને હું મોજ માનવાના અવસર તરીકે ગણીને જ રમું છું. ટીમ ઇન્ડિયા માટેની નેટ પ્રેક્ટિસમાં પણ અમે મેચમાં સામસામે રમતા હોઈએ એ રીતે રમીએ છીએ. તે હંમેશાં મને આઉટ કરવાનો પ્રયત્ન કરે છે અને હું આઉટ કેવી રીતે ન થવું એ વિચારું છું અને ફટકાબાજી કરું છું.' બુમરાહ પીકના પુખાવાને લીધે આઈપીએલની શરૂઆતની થોડી મેચ નથી રમવાનો.

ઈન્ડિયન વેલ્સ રશિયાની ૧૭ વર્ષની છોકરી સામે હારી વિશ્વની નંબર વન ખેલાડી આર્યાના સબાલેન્કા

ઈન્ડિયન વેલ્સ (અમેરિકા): રશિયાની કિશોરી મીરા એન્ડ્રીવાએ વિશ્વની નંબર વન ખેલાડી આર્યાના સબાલેન્કાને ૨-૬, ૬-૪, ૬-૩ થી હરાવીને બીએનપી પરિભાસ ઓપન ટેનિસ ટુર્નામેન્ટમાં મહિલા સિંગલ્સનું ટાઇટલ જીત્યું હતું. ૧૭ વર્ષથી ખેલાડીએ પહેલો સેટ ગુમાવ્યા બાદ શાનદાર વાપસી કરી અને ૧૯૮૯માં સેરેના વિલિયમ્સ પછી ટુર્નામેન્ટની સૌથી નાની ઉંમરની ચેમ્પિયન બની હતી. પુરુષોની ફાઇનલમાં બ્રિટનના ૧૩મા ક્રમાંકિત જેક ડ્રેપરે ડેનમાર્કના ૧૨મા ક્રમાંકિત હોલ્ગર રુનેને ૬-૨, ૬-૨ થી હરાવીને તેની પ્રથમ માસ્ટર્સ ૧૦૦૦ ચેમ્પિયનશિપ જીતી હતી. ડ્રેપર ૨૩ વર્ષનો છે અને આ જીત સાથે તે વિશ્વ રેન્કિંગમાં ટોચના ૧૦માં

પ્રવેશી ગયો છે. શનિવારે સેમિફાઇનલમાં તેણે બે વખતના ડિફેન્ડિંગ ચેમ્પિયન કલોડિસ અલકારાઝને હરાવ્યો હતો. આ જીત સાથે એન્ડ્રીવા મહિલા રેન્કિંગમાં ટોચના ૧૦માં પણ પહોંચી ગઈ છે. આ સાઝાનમાં તેનું બીજું માસ્ટર્સ ૧૦૦૦ ટાઇટલ છે. આગાઉ તે ટુબર્ક માસ્ટર્સમાં ચેમ્પિયન બની હતી. મેચ પછી તેણીએ કહ્યું હતું કે, 'હું મારી જાત પર વિશ્વાસ રાખવા બદલ અને ક્યારેય હાર ન માનવાની મારી ભાવના બદલ પોતાનો આભાર માનું છું. મારો આત્મવિશ્વાસ અને જુસ્સો જાળવી રાખવો બરેબર મુશ્કેલ હતું તેથી મેં મારું શ્રેષ્ઠ પ્રયાસ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો. તેથી હું મારી જાતનો આભાર માનું છું કારણ કે મેં પણ આ જીતમાં નાની ભૂમિકા ભજવી હતી.

આજથી શરૂ થશે સ્વિસ ઓપન ટૂર્નામેન્ટ, ફોર્મ મેળવવાનો પ્રયાસ કરશે સિંધુ, લક્ષ્ય સેન

બાસેલ: ભારતનાં સ્ટાર બેડમિન્ટન ખેલાડીઓ પી.વી. સિંધુ અને લક્ષ્ય સેન મંગળવારથી અહીં શરૂ થઈ રહેલી સ્વિસ ઓપન ટૂર્નામેન્ટમાં પોતાનું ફોર્મ પાછું મેળવવાનો પ્રયાસ કરશે. સ્વિસ ઓપન ટૂર્નામેન્ટ સમાં ઇનામ તરીકે ૨૫,૦૦૦ ડોલર આપવામાં આવશે. સાતમા ક્રમની ખેલાડી બે વખતની ઓલિમ્પિક મેડલ વિજેતા સિંધુનો સામનો ભારતની બીજા ક્રમાંકિત માલવિકા બંસોડ સામે થશે. લક્ષ્ય ભારતના એચએસ પ્રણય સામે પણ રમશે, જેણે ૨૦૧૬માં અહીં ટાઇટલ જીત્યું હતું. ત્રણ વર્ષ પહેલાં અહીં ટાઇટલ જીતનાર સિંધુ ગયા અઠવાડિયે ઓલ ઇંગ્લેન્ડ ચેમ્પિયનશિપના પહેલા રાઉન્ડમાં હારી ગઈ હતી. જોકે, માલવિકાએ સિંગાપોરની ઘિઓ જિયા મીનને હરાવી હતી.

લક્ષ્ય ઓલ ઈંગ્લેન્ડ ચેમ્પિયનશિપના ક્વાર્ટર ફાઇનલમાં પહોંચ્યો હતો જ્યારે પ્રણય પહેલા રાઉન્ડમાં જ હારી ગયો હતો. સ્વિસ ઓપનમાં ભારતીયોને રેકોર્ડ સારો છે અને સિંધુ, ડે. શ્રીકાંત, પ્રણય, સમીર વર્મા, સાઇના નેહવાલ અને પુરુષોની ડબલ્સમાં સાત્ત્વિકસાઈરાજ રંકીરેડી અને ચિરાગ શેઠીએ અહીં ટાઇટલ જીત્યાં છે. પેરિસ ઓલિમ્પિક પછી લક્ષ્ય અને પ્રણય વચ્ચે આ પહેલી મેચ હશે. પેરિસ ઓલિમ્પિકમાં યોથા સ્થાને રહેનાર લક્ષ્યે ગયા અઠવાડિયે ઇન્ડોનેશિયાના જોની ક્રિસ્ટીને હરાવ્યો હતો, જ્યારે ચિન્નમૂનિયામાંથી સ્વસ્થ થયા પછી પાછો ફરેલો પ્રણય શરૂઆતના રાઉન્ડમાં જ હારી ગયો હતો. મહિલા સિંગલ્સમાં આકર્ષી કક્ષપ અને અનુપમા ઉપાધ્યાય પણ રમશે. કક્ષપનો મુશબલો ક્વોલિફાયર સામે

થશે જ્યારે અપરાજિતાનો મુકાબલો ડેનમાર્કની લાઇન હોર્માક સામે થશે. રશિતા શ્રી સંતોષ રામરાજ પ્રથમ રાઉન્ડમાં ડેનમાર્કની લાઇન કિરોફોરસ સામે રમશે. મેન્સ સિંગલ્સમાં કિરણ જ્યોર્જ ડેનમાર્કના રાસમસ ગેમકે સામે ટકરાશે જ્યારે પ્રિયાંશુ રાજાવત સ્વિટ્ઝર્લેન્ડના ટોબિયાસ કુનેઝી સામે ટકરાશે. મહિલા ડબલ્સમાં ત્રિશા જોલી અને ગાયત્રી ગોપીચંદની ટકર એલાઇન મ્યૂલર અને કેલી વાન બુઈટન સામે થશે. પ્રિયા કે અને શ્રુતિ મિશ્રા અને આરતી સાહા અને વર્ષિની વિશ્વાનાથની જોડી પણ આ શ્રેણીમાં રમશે.

મારા માટે છેલ્લા કેટલાક મહિનામાં સમયનું ચક્ર ૩૬૦ ડિગ્રી ફરી ગયું: હાર્દિક પંડ્યા

નવી દિલ્હી: ભારતના સ્ટાર ઓલરાઉન્ડર હાર્દિક પંડ્યાએ કહ્યું કે છેલ્લા કેટલાક મહિનામાં સમયનું ચક્ર તેના માટે સંપૂર્ણ ૩૬૦ ડિગ્રી ફરી ગયું છે, પરંતુ મુશ્કેલ પરિસ્થિતિઓમાં હાર ન માનવાની ભાવનાને કારણે તે મેદાન પર અડગ રહ્યો હતો. ગયા વર્ષે ઇન્ડિયન પ્રીમિયર લીગ (આઈપીએલ) માં રોહિત શર્માના સ્ટાફને મુંબઈ ઇન્ડિયન્સનો કેપ્ટન નિયુક્ત થયા બાદ હાર્દિકને ચાહકોના ગુસ્સાનો સામનો કરવો પડ્યો હતો.

પરંતુ તે પછી તેણે ભારતના ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપ અને ચેમ્પિયન્સ ટ્રોફીની જીતમાં મુખ્ય ભૂમિકા ભજવી હતી અને આઈપીએલની આગામી સીઝન માટે તૈયારી કરી રહેલા આ ઓલરાઉન્ડરને આશા છે કે આ વખતે તેને મુંબઈ ઇન્ડિયન્સના ચાહકોનો પ્રેમ મળશે. હાર્દિકે ૨૨ માર્ચથી શરૂ થતી આઈપીએલ આગાઉ જિયો હોટસ્ટારને કહ્યું હતું કે 'હું ક્યારેય હાર માનતો નથી,' મારી કારકિર્દીમાં એવો સમય આવ્યો જ્યારે મારું ધ્યાન જીતવા કરતાં રમવામાં ટકી રહેવા પર હતું. તેમણે કહ્યું હતું કે, મને સમજાયું કે મારી સાથે જે પણ થઈ રહ્યું છે ક્રિકેટ હંમેશા મારો સાચો મિત્ર હતું.

૩૧ વર્ષથી ખેલાડીને વિશ્વાસ હતો કે જો તે સમર્પણ સાથે કામ કરતો રહેશે, તો તે વધુ મજબૂત રીતે પાછો આવશે. તેમણે કહ્યું, 'મને ખબર નહોતી કે આ ક્યારે થશે, પરંતુ જેમ કહેવાય છે તેમ ભાગ્યની પોતાની યોજનાઓ હતી અને મારા કિસ્સામાં અઢી મહિનામાં બંધુ બદલાઈ ગયું.'

જસપ્રીત બુમરાહની ગેરહાજરીમાં મોહમ્મદ શમી સાથે પંડ્યાએ નવી બોલિંગ સાથે ભારતની તાજેતરની ચેમ્પિયન્સ ટ્રોફી જીતમાં મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવી હતી. તે ગયા વર્ષે અમેરિકામાં ભારતની ટી-૨૦ વર્લ્ડ કપ વિજેતા ટીમનો પણ ભાગ હતો. આઈપીએલની છેલ્લી સીઝનમાં મુંબઈ ઇન્ડિયન્સની ટીમ છેલ્લા સ્થાને રહી હતી, પરંતુ હાર્દિક માને છે કે આ વખતે તેની ટીમ એકદમ સંતુલિત છે અને પરિસ્થિતિ બદલી શકશે.

ભારતીય પુરુષ હોકી ટીમની તાલીમ શિબિર શરૂ

બેંગ્લુરુ: ભારતીય પુરુષ હોકી ટીમના કોર ગ્રુપના ૩૬ ખેલાડીઓ માટે રાષ્ટ્રીય શિબિર સોમવારે અહીં સ્પોર્ટ્સ ઓથોરિટી ઓફ ઇન્ડિયા (એસએઆઇ) સંકુલમાં શરૂ થઈ હતી અને મુખ્ય કોચ કેગ કુલ્ટને જણાવ્યું હતું કે તેમાં ટીમના તાજેતરના પ્રદર્શનનું વિશ્લેષણ કરવામાં આવશે. આ શિબિર ૨૮ માર્ચે પૂર્ણ થશે. હોકી ઇન્ડિયાના એક નિવેદનમાં કુલ્ટને કહ્યું હતું કે 'ખેલાડીઓ માટે આ ખૂબ જ વ્યસ્ત સીઝન રહી છે કારણ કે તેમને સતત બીજા ટૂર્નામેન્ટમાં મુશ્કેલ મેચો રમવી પડી છે. આ શિબિરમાં ટીમના તાજેતરના પ્રદર્શનનું વિશ્લેષણ કરવા ઉપરાંત, ફિટનેસ અને કન્ડિશનિંગ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં આવશે.

તેમણે કહ્યું, 'હવે અમારો પ્રયાસ યુરોપમાં પ્રો લીગ મેચોના આગામી તબક્કા માટે તૈયારી કરવાનો રહેશે અને મને એ પણ જોવામાં રસ હશે કે કેટલીક નવી પ્રતિભાઓ અપેક્ષાઓ પર કેવી રીતે ખરી ઊતરે છે.' આવતા અઠવાડિયે લગ્ન કરી રહેલા સ્ટ્રાઈકર મનદીપ સિંહને કેમ્પમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવી છે. ભારતીય ટીમે એફઆઇએચ હોકી પ્રો લીગ ૨૦૨૪-૨૫માં પ્રભાવિત કર્યા હતા. ઘરમાંથી રમાયેલી આઠમાંથી પાંચ મેચમાં જીત મેળવી હતી. ભારતીય ટીમ હાલમાં પ્રો લીગ ટેબલમાં ૧૫ પોઈન્ટ સાથે ત્રીજા સ્થાને છે. ઈંગ્લેન્ડ અને બેલ્જિયમ ૧૬ પોઈન્ટ સાથે અનુક્રમે પ્રથમ અને બીજા સ્થાને છે.

આપણે અનેક ક્ષેત્રોમાં ભૂલો કરી રહ્યા છીએ: ઇન્ડ્ઝમામ

લાહોર: પાકિસ્તાનના ભૂતપૂર્વ કેપ્ટન ઇન્ડ્ઝમામ-ઉલ-હકે દેશમાં ક્રિકેટના પતન પર ચિંતા વ્યક્ત કરી છે અને તેના માટે રમતનું સંચાલન કરનારા લોકોએ અનેક ક્ષેત્રોમાં કરવામાં આવેલી ભૂલોને જવાબદાર ઠેરવી છે. ઇન્ડ્ઝમામે લાહોરમાં પત્રકારોને જણાવ્યું હતું કે છેલ્લા બે વર્ષમાં રાષ્ટ્રીય ટીમના પ્રદર્શનમાં ઘણો ઘટાડો થયો છે. તેમણે કહ્યું હતું કે, 'આપણે યોગ્ય દિશામાં કામ કરી રહ્યા નથી અને ઘણાં ક્ષેત્રોમાં સતત ભૂલો કરી રહ્યા છીએ.' રાષ્ટ્રીય પસંદગી સમિતિના ભૂતપૂર્વ અધ્યક્ષ ઇન્ડ્ઝમામે ચેતવણી આપી હતી કે જો ટૂંક સમયમાં કોઈ નક્કર યોજના બનાવવામાં નહીં આવે તો ટીમના પ્રદર્શનમાં ઘટાડો ચાલુ રહેશે. તેમણે આ માટે ટીમ મેનેજમેન્ટ, કોચ અને ખેલાડીઓમાં સતત થતા ફેરફારોને જવાબદાર ઠેરવ્યા હતા. ઇન્ડ્ઝમામે કહ્યું હતું કે, 'મારું માનવું છે કે ક્રિકેટ બોર્ડે હવે તેની ભૂલોમાંથી શીખવું જોઈએ અને છેલ્લા બે વર્ષથી જે ભૂલો કરી રહ્યું છે તેનું પુનરાવર્તન કરવાનું ટાળવું જોઈએ. તેમણે કહ્યું, છેલ્લા બે વર્ષમાં પાકિસ્તાન ટીમના પ્રદર્શનમાં ઘણો ઘટાડો થયો છે. જો આપણે યોગ્ય દિશામાં તાત્કાલિક પગલાં નહીં ભરીએ તો આ ઘટાડો ચાલુ રહેશે.'

બોર્ડિંગ ફેડરેશન ઓફ ઇન્ડિયા ચૂંટણી અધ્યક્ષપદ માટે અજયસિંહને કલિતા અને ભંડારી આપશે પડકાર

નવી દિલ્હી: બોર્ડિંગ ફેડરેશન ઓફ ઇન્ડિયા (બીએફઆઇ) ના વર્તમાન વડા અજયસિંહ સતત ત્રીજી વખત પ્રમુખ બનવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે, તેમને ૨૮ માર્ચે યોજનારી આ મહાસંઘની ચૂંટણીમાં મહાસચિવ હેમંત કલિતા અને ઉપપ્રમુખ રાજેશ ભંડારીના પડકારનો સામનો કરવો પડશે. અજયસિંહ સ્પાઇસજેટ એરલાઇન્સના ચેરમેન પણ છે અને તેમનું નામ ઉત્તરાખંડ બોર્ડિંગ એસોસિએશન દ્વારા પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવ્યું હતું. પ્રમુખપદ માટે તેઓ આસામ બોર્ડિંગ એસોસિએશનના સેક્રેટરી કલિતા અને હિમાચલ પ્રદેશ બોર્ડિંગ એસોસિએશનના પ્રમુખ ભંડારી સામે ચૂંટણી લડશે.

ભંડારીએ ઉત્તર ઝોનના ઉપપ્રમુખ પદ માટે પણ અરજી કરી છે, જે પદ હાલમાં તેઓ ધરાવે છે. કેરળ રાજ્ય બોર્ડિંગ એસોસિએશનના સેક્રેટરી ડી ચંદ્રલાલ પ્રમુખપદ માટે યોથા ઢાવેદાર છે. ગુરુગ્રામમાં બીએફઆઇની વાર્ષિક સામાન્ય સભા દરમિયાન ચૂંટણીઓ યોજાશે. ઉમેદવારી પત્ર ભરવાની છેલ્લી તારીખ ૧૬ માર્ચ હતી. પૂર્વ રમતગમત મંત્રી અનુરાગ ઠાકુર પણ પ્રમુખપદ માટે ચૂંટણી લડે તેવી અપેક્ષા હતી અને હિમાચલ પ્રદેશ બોર્ડિંગ એસોસિએશનના પ્રમુખ ભંડારી સામે હતાં. પરંતુ અજયસિંહ દ્વારા અંતિમ સ્વરૂપ

આપવામાં આવેલી મતદાર યાદીમાં તેમનું નામ નહોતું. જોકે કલિતાએ તેમને એક અલગ યાદીમાં સામેલ કર્યા હતા, પરંતુ ચૂંટણી અધિકારી આર કે ગોબાએ સ્થાપિત ધોરણોનું પાલન કરીને બીએફઆઇ વડા દ્વારા આપવામાં આવેલી યાદીને મંજૂરી આપી હતી. સિંહે કહ્યું હતું કે ઠાકુર હિમાચલ પ્રદેશનું પ્રતિનિધિત્વ કરવા માટે અયોગ્ય છે. ઠાકુરના જૂથે તે નિર્ણય સામે કાનૂની કાર્યવાહી કરવાનો ઇનકાર કર્યો નથી. સચિવપદ માટે ઘણા ઉમેદવારો મેદાનમાં છે, જેમાં ઉત્તર પ્રદેશના પ્રમોદ કુમાર, કર્ણાટકના સતીશ એન, ઓડિશાના અનિલ કુમાર બોહોદાર અને આઉટગોઇંગ કોષ્ટકાદયક દિગ્વિજય સિંહ (મધ્ય પ્રદેશ)નો સમાવેશ થાય છે. દિગ્વિજયે ખજાનચીપદ માટે પણ ઉમેદવારી નોંધાવી છે.

બજારનાં જોખમને કઈ રીતે પારખી શકાય?

એક ચીની કહેવત કહે છે: 'માછલીને ખાવાનું દેખાય છે, પણ ખીલો દેખાતો નથી. એ જ રીતે મનુષ્યને નફો દેખાય છે, પણ જોખમ દેખાતું નથી.'

રોકાણનાં જોખમ

ઘણી ગમે છે. તેઓ પરપ રૂપિયાનો ભાવ લે છે, પણ સ્વાદ એટલો બધો સારો હોય છે કે એમને વધારે પૈસા આપવાનું પરવડે. આ પ્રકારની વાતચીત મોટા ભાગની ઓફિસોમાં થતી રહેતી હોય છે, પરંતુ આમાં આપણા માટે નોંધવાલાયક એક વાત એ છે કે રમેશની ભત્રીજી ચોકલેટ્સ બનાવે છે, પણ વેચતી નથી. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો તેની ચોકલેટ્સ માર્કેટમાં નથી. આથી એને કોઈ સ્પર્ધા નહીં થાય. બીજી બાજુ, મીનાક્ષી બહેન અને મિસિસ ઈનાંદિસ ચોકલેટ્સ વેચે છે. આથી એમની વસ્તુ બજારમાં છે અને તેને માર્કેટ રિસ્ક (બજારસંબંધી જોખમ) લાગુ પડે છે. આ જ રીતે આપણે જ્યારે રોકાણ કરીએ છીએ ત્યારે આપણાં નાણાં બજારમાં આવે છે. આ રોકાણ ઈન્વેસ્ટી માર્કેટમાં, બુલિયન માર્કેટ (સોના-ચાંદી) માર્કેટમાં કે રિયલ એસ્ટેટ માર્કેટમાં હોઈ શકે છે. આપણે ફિક્સડ ડિપોઝિટ કે બોન્ડમાં પણ રોકાણ કરીએ

તો આપણાં નાણાં ડેટ માર્કેટમાં આવ્યાં કહેવાય અને એ રકમને વ્યાજદરમાં થતા ફેરફારની અસર થતી હોય છે. આપણે જાણીએ છીએ એમ બજારમાં પ્રવર્તમાન સ્થિતિના આધારે રોકાણનું મૂલ્ય વધે છે કે ઘટે છે. આ ફેરફારને માર્કેટ રિસ્ક કહેવાય. અહીં આપણે એક હેમંટભાઈ ભટ્ટનું ઉદાહરણ લઈએ. લાંબા ગાળા માટે સ્ટોક માર્કેટમાં રોકાણ કરવું જોઈએ એવું એ દાવો કરે માનતા હતા. પોતાના પિતા પાસેથી આ વાત શીખી હતી. એક વખત સારી કંપનીના સ્ટોકમાં રોકાણ કર્યા બાદ એ તેના ભાવની હિલચાલ પર રોજિંદા ધોરણે ધ્યાન આપતા ન હતા. વર્ષમાં એકાદ વખત એકંદરે સ્થિતિની સમીક્ષા કરી લેતા, એટલું જ. સ્ટોક ખરીદ્યા પછી એ સતત બજારમાં રહેતા નહીં હોવાથી એમના પોર્ટફોલિયોને બજારસંબંધી જોખમ ફક્ત નામપૂરતું લાગુ પડતું હતું. સ્ટોકના ભાવ વધે કે ઘટે, એ ભાવ ફક્ત કાગળ પર જ રહેતા. સ્ટોકનો ભાવ હંમેશાં તેને વેચવામાં આવે ત્યારે જ ગણતરીમાં લેવાનો હોય એ બાબત અહીં નોંધવા જેવી છે. બીજી બાજુ, મનોજભાઈ જેને ૧૦ વર્ષની મુદતના ભારત સરકારના કરમુક્ત બોન્ડ ખરીદ્યા હતા. એમના મનમાં પહેલેથી સ્પષ્ટતા હતી કે એમનું આ રોકાણ નિવૃત્તજીવન માટેનું છે અને તેની પાકતી તારીખે જ વટાવવામાં આવશે, વચ્ચે તેનું ટ્રેડિંગ કરવામાં નહીં આવે. મનોજ જેને એમ પણ નક્કી કર્યું હતું કે એ રોકાણ કર્યા પછી ડેટ માર્કેટમાં રહેવાના નથી. આથી એમને વ્યાજદરમાં થનારા ફેરફારની અસર થવાની ન હતી. ઉપરોક્ત ચર્ચા પરથી એટલું જ કહેવાનું છે કે રોકાણ કરતી વખતે માર્કેટ રિસ્કનો પણ વિચાર કરી લેવો આવશ્યક છે. આપણે કોઈક સાધનમાં રોકાણ કરીએ ત્યારે તેને સંબંધિત માર્કેટ રિસ્ક લાગુ પડે જ છે. એ રોકાણ પર બજારની સ્થિતિના આધારે ફેરફાર થાય ત્યારે તેનું મૂલ્ય બદલાતું જાય છે. આપણે એ રોકાણ કર્યા બાદ જો વધુ ખરીદી કે વેચાણ નહીં કરવાનું નક્કી કરીએ તો ટેકનિકલ દૃષ્ટિએ આપણે બજારમાંથી બહાર નીકળી ગયા કહેવાઈએ અને તે વખતે માર્કેટ રિસ્ક લાગુ પડે નહીં. રોકાણમાં કોઈ સાચો કે ખોટો વ્યૂહ હોતો નથી. આપણે અપનાવેલા માર્ગ વિશે આપણા મનમાં સ્પષ્ટતા હોય તો આપણને માર્કેટ રિસ્ક લાગુ પડે છે કે નહીં તેનો સ્પષ્ટ ખ્યાલ હોય છે. એના આધારે આપણે યોગ્ય પગલાં લઈ શકીએ.

ગૌરવ મશરૂવાળા
feedback@bombaysamachar.com

એક ઓફિસના ત્રણ કર્મચારી વચ્ચે કંઈક આવી વાતચીત ચાલી રહી હતી:
નીતિ: ઓ...હો...હો... ચોકલેટ્સ તો બહુ જ સરસ છે, ક્યાંથી લાવ્યા?
રમેશ: મારી ભત્રીજીએ બનાવી. ચોકલેટ્સ બનાવવામાં તો એ માસ્ટર છે.
નીતિ: એ ચોકલેટ્સ વેચે છે? શું ભાવ રાખ્યો છે?

રમેશ: ના, એ ચોકલેટ્સ વેચવા માટે નથી બનાવતી. ફક્ત ફેમિલી અને ફ્રેન્ડ્સ માટે બનાવે છે.
નીતિ: મારી તો ઇચ્છા હતી કે એને ઓર્ડર આપી દઉં. મારા પાડોશી પણ ચોકલેટ્સ બનાવે છે અને કિલોના ૪૫૦ રૂપિયાના ભાવે વેચે છે.
રમેશ: હું મીનાક્ષી મહેતા નામનાં બહેનને ઓળખું છું. એ ૩૮૫ રૂપિયે કિલો આપે છે અને ઘરે ડિલિવરી પણ કરાવી દે છે. તારે એમને ઓર્ડર આપવો છે?
નીતિ: હા...હા... નંબર આપો. એમની પણ ચોકલેટ્સ એક વખત ટ્રાય કરી લઉં.
પીટર (જે અત્યાર સુધીની વાતચીત સાંભળી રહ્યો હતો): મને તો મિસિસ ઈનાંદિસ નામનાં બહેને બનાવેલી ચોકલેટ્સ

ફાઈનાન્સના ઈંડા
મિતાલી મહેતા

વરિષ્ઠ નાગરિક બચત યોજના જાણી લો, બીજા કેટલાક મહત્વના મુદ્દા

આ પબ્લિક કોલમમાં છેલ્લે આપણે વરિષ્ઠ નાગરિક બચત યોજના (સિનિયર સિટિઝન સેવિંગ્સ સ્કીમ - SCSS) વિશે પ્રાથમિક માહિતી મેળવી હતી. નિવૃત્તિ પછી આવકનો નિયમિત સ્રોત વ્યાજના રૂપે મળે અને સાથે સાથે મુદ્દલની સુરક્ષા અને કરવેરાના લાભ મળે એવો આ યોજનાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય છે. આજે હવે એ યોજનાને લગતા બીજા જાણી લેવા જેવા મુદ્દાઓ તરફ વળીએ.
SCSS એકાઉન્ટ પર વ્યાજનો દર
નાણાં મંત્રાલયે જાહેર કરેલો વ્યાજનો વર્તમાન દર વાર્ષિક ૮.૨% છે. SCSS ખાતા પરનું વ્યાજ થાપણની તારીખથી ૩૧ માર્ચ/૩૦ જૂન/૩૦ સપ્ટેમ્બર/૩૧ ડિસેમ્બર સુધી એપ્રિલ/જુલાઈ/ઓક્ટોબર/જાન્યુઆરીના પહેલા કામકાજના દિવસે ચૂકવવામાં આવે છે. અહીં જણાવવું રહ્યું કે આ ખાતાના વ્યાજનું ઈસીએસ (ઈલેક્ટ્રોનિક કલીયરિંગ સિસ્ટમ) દ્વારા બચત ખાતામાં ટ્રાન્સફર કરી શકાય છે.
SCSS ખાતા સામે લોન
લોન મેળવવા માટે એ ખાતામાં થાપણ ગિરવે મૂકવાની સુવિધા આપવામાં આવી નથી, કારણ કે એમ કરવાથી નિયમિત ધોરણે આવક થાય એવો

યોજનાના પાછળનો ઉદ્દેશ્ય માર્યો જાય છે. આ એકાઉન્ટમાંથી અકાળે ઉપાડ કે ખાતું બંધ કરાવવું ખાતું ખોલાવ્યાની તારીખ પછી કોઈ પણ સમયે તેની SCSS ડિપોઝિટ ઉપાડવાનો વિકલ્પ હોય છે. જોકે, એમાં અમુક દંડ લેવામાં આવે છે. ખાતું કેટલા સમય સુધી સક્રિય રહ્યું છે એના આધારે

દંડની રકમ બદલાયા કરે છે. કોઈ ખાતું ખોલાવ્યાની તારીખથી એક વર્ષ પૂરું થાય તે પહેલાં જો તેને બંધ કરવામાં આવે તો કોઈ વ્યાજ મળતું નથી અને, જો ખાતામાં કોઈ વ્યાજ ચૂકવવામાં આવી ગયું હોય તો એટલી રકમ દંડ તરીકે મુદ્દલમાંથી કાપી લેવામાં આવે છે.
જો ખાતું ખોલાવ્યાની તારીખથી પ્રથમ વર્ષ પૂરું થયા પછી, પરંતુ બીજા વર્ષના અંત પહેલાં બંધ કરવામાં આવે, તો થાપણના ૧.૫% જેટલી રકમ દંડ તરીકે કાપવામાં આવે છે.
જો ખાતું બીજા વર્ષે કે પછી પણ તેની પાકતી મુદત પહેલાં બંધ કરાવી દેવાય તો થાપણના ૧% જેટલી રકમ દંડ તરીકે કાપવામાં આવે છે.
અહીં એ નોંધવું અત્યંત જરૂર છે કે ખાતાની મુદત લંબાવ્યાની તારીખથી એક વર્ષ પછી એ ખાતું બંધ કરવામાં આવે તો કોઈ દંડ નથી.
SCSS વિશે આ પણ જાણી લો
૧) આ ખાતાની થાપણમાં સંયુક્ત ખાતાધારકનો હિસ્સો કેટલો હશે?
સંપૂર્ણ રકમ પ્રારંભિક થાપણદારના એટલે કે પ્રથમ અરજદાર તરીકે જેનું નામ હોય એના નામે હોય છે. સંયુક્ત ખાતાધારક તરીકે જીવનસાથીનું નામ લખવાથી કોઈ ફરક પડતો નથી.
૨) શું પતિ-પત્ની બંને અલગ-અલગ ખાતું ખોલાવી શકે છે?
હા, પતિ-પત્ની બંને અલગ-અલગ વ્યક્તિગત ખાતું ખોલાવી શકે છે. જોકે, દરેક જીવનસાથી દીક મહત્તમ રૂ. ૩૦ લાખની રકમની મર્યાદા છે.
૩) જો હું મૃત્યુ પામું તો મારા ખાતાનું શું થાય?

જો તમે વ્યક્તિગત ખાતું (કોઈ સંયુક્ત રોકાણકાર વિના) ખોલાવ્યું હોય અને ન કરે નારાજગા ને તમારું અવસાન થઈ જાય તો એ ખાતું બંધ કરાવવાની પ્રક્રિયા શરૂ કરાશે. આ સંજોગોમાં ખાતાધારકના એટલે કે તમારા નોમિનીએ ફોર્મ 'એક' દ્વારા અરજી કરવી આવશ્યક છે.
૪) હું વરિષ્ઠ નાગરિક છું, પરંતુ મારા જીવનસાથીની ઉંમર ૬૦ વર્ષથી ઓછી છે, શું હું તેને મારા SCSS ખાતામાં સંયુક્ત ધારક તરીકે નિયુક્ત કરી શકું?
હા, તમે કરી શકો છો. અહીં તમારી ઉંમર લાયકાતનું પરિમાણ છે, તમારા જીવનસાથીની નહીં. આમ, એમની ઉંમર ૬૦ વર્ષથી ઓછી હોય તોપણ તમે એમને સંયુક્ત ધારક રાખી શકો છો. જોકે, આનાથી ઊંધી સ્થિતિ શક્ય નથી. કહેવાનો અર્થ એ છે કે જો તમારા પત્નીની ઉંમર ૬૦ વર્ષથી ઓછી હશે તો એ આ યોજનાનું ખાતું ખોલાવી શકશે નહીં, પછી ભલે તમે ૬૦ વર્ષથી વધુ ઉંમરના હો. ટૂંકમાં, પ્રાથમિક અથવા પ્રથમ થાપણદારની ઉંમર ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે, સંયુક્ત ધારકની નહીં. ટૂંકમાં, SCSS એ ભારતીય સરકાર દ્વારા પ્રાથમિક રોકાણ યોજના છે, જે મૂંઝવણ સાથે શ્રેષ્ઠ વળતર આપે છે અને તેથી એને સલામત અને અત્યંત વિશ્વસનીય માનવામાં આવે છે. તે એકાઉન્ટ ખોલાવવાની સરળ પ્રક્રિયા ધરાવતું મધ્યમ ગાળાના રોકાણનું સાધન છે અને એને સહેલાઈથી ઓપરેટ કરી શકાય છે માટે દરેક વરિષ્ઠ નાગરિકે આનો જરૂર લાભ લેવો જોઈએ.

આરોગ્ય એક્સપ્રેસ
રાજેશ યાજ્ઞિક

ઓછો જાણીતો, પણ જોખમી રોગ: લિસ્ટેરિયા

સ્નાયુ સંકોચન

લિસ્ટેરિયાનાં લક્ષણો

પેટમાં ગડબડ

સંતુલન ગુમાવવું

માથાનો દુખાવો

તાવ

ઝાડા

બલે, થોડી અતિશયોક્તિ લાગે, પણ આ વિશ્વમાં જેટલી સંખ્યા મનુષ્યોની હશે, કદાચ એટલી જ સંખ્યામાં વિવિધ પ્રકારના રોગો પણ છે એમ કહી શકાય. દુનિયાના કયા ખૂણે કયા રોગ વકર્યા છે તે જો જાણવા માંગીએ તો અનેક એવા રોગ હશે જેનાં આપણા જેવા સામાન્યજનોએ નામ પણ સાંભળ્યા નહિ હોય. હાલમાં જ સમાચાર જાણવા મળ્યા કે અમેરિકામાં ચેપી રોગ લિસ્ટેરિયાનાં લક્ષણો ધરાવતા દર્દીઓ જોવા મળ્યા છે. તાજેતરના કિસ્સામાં અમેરિકામાં એક જાણીતી બ્રાન્ડના સપ્લિમેન્ટ શેકના નમૂનાઓમાં આ વાયરસ હોવાની જાણ થઈ હતી. અમેરિકાનાં ઘણાં રાજ્યોમાં એક્ટીવે અને જાહેર આરોગ્ય અધિકારીઓ સપ્લિમેન્ટ શેક સાથે જોડાયેલા લિસ્ટેરિયા ચેપના પ્રકોપની તપાસ કરી રહ્યા છે. આ પ્રકોપમાં ઘણા લોકો બીમાર પડતાં પહેલાં હોસ્પિટલમાં દાખલ થયા હતા. જોકે આ પહેલો કિસ્સો નથી જ્યારે આ રોગ સામે આવ્યો હોય. આ પહેલાં લગભગ બે વર્ષ પૂર્વે યુરોપિયન ફૂડ સેફ્ટી ઓથોરિટીને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે મશહૂર ચોકલેટ બ્રાન્ડના કેટલાક પ્રોડક્ટ્સમાં આ બાક્ટેરિયા હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. આ માહિતી મળતાં જ યુકેમાં એ ચોકલેટનાં હજારો ઉત્પાદનો દુકાનોમાંથી તાત્કાલિક પાછાં ખેંચવાં પડ્યાં હતાં. લગભગ એ જ સમયગાળામાં ઓસ્ટ્રેલિયામાં પણ આ રોગે દેખા દીધી હતી.
શું છે લિસ્ટેરિયા?
આ બેક્ટેરિયલ ચેપ લિસ્ટેરિયા

'મોનોસાયટોજેન્સ (એલ. મોનોસાયટોજેન્સ)' દ્વારા થાય છે. આ વાયરસથી થતા ચેપને 'લિસ્ટેરિયોસિસ' કહે છે. આ ચેપ મુખ્યત્વે ખાદ્યપદાર્થો દ્વારા ફેલાતો હોવાની શક્યતા વધુ છે. આપણે આ રોગ વિશે વધુ જાણકારી મેળવીએ તો જાણીતા મેડિકલ જર્નલ 'નેચર' અનુસાર, લિસ્ટેરિયા બેક્ટેરિયા માટી, પાણી અને પ્રાણીઓના મળમાં મળી શકે છે. લિસ્ટેરિયાથી દૂષિત ખોરાક ખાવાથી પણ રોગ થઈ શકે છે, જેમાં કાચાં શાકભાજી, પ્રોસેસડ મીટ, હોટ ડોગ્સ, અનપેસ્ટ્યુરાઇઝડ દૂધ અને નરમ ખોરાકનો સમાવેશ

થાય છે. તે તાજાં ફળો, ખાસ કરીને તરબૂચ ખાવાથી પણ થઈ શકે છે. આ બેક્ટેરિયા મનુષ્ય સહિત ઘણા સસ્તન પ્રાણીઓમાં જોવા મળે છે. અમેરિકન એજન્સી 'સેન્ટર્સ ફોર ડિસીઝ કંટ્રોલ' અનુસાર, આ ચેપની સીધી અસર હાડકાં, સાંધા, છાતી અને પેટ પર જોવા મળે છે.
કેવાં હોય છે એનાં લક્ષણો?
જો લિસ્ટેરિયાનો ચેપ લાગ્યો હોય, તો ૧ મહિના પછી પણ લક્ષણ દેખાઈ શકે છે. તાવ, શરદી અને માથાનો દુખાવો તેનાં પ્રાથમિક લક્ષણ હોઈ શકે છે.
શું લિસ્ટેરિયાનો ચેપ જોખમી છે?
તે સામાન્ય રીતે દૂષિત ખોરાકને કારણે થાય

શું છે એના ઈલાજ?
બ્લડ-યુરિન અને કરોડરક્તના પ્રવાહીના ટેસ્ટની મદદથી આ રોગનું નિદાન થઈ શકે છે. તેમાં કેવો ઉપચાર થશે એ વ્યક્તિને કેવાં લક્ષણો દેખાય છે અને શું અસર થઈ છે, તેના ઉપર નિર્ભર રહે છે. ઓછાં લક્ષણોવાળા રોગીઓને કદાચ ડોક્ટરો કોઈ વિશેષ ઈલાજ ન પણ સૂચવે. ગંભીર લક્ષણોના કિસ્સામાં એન્ટિબાયોટિક સૂચવી શકે છે. જો કોઈ વ્યક્તિને લિસ્ટેરિયોસિસ હોય, તો સૌ પ્રથમ એણે ડોક્ટરના પ્રિસ્ક્રિપ્શન મુજબ દવાઓ લેવી જોઈએ. નોનસ્ટીરોઇડ એન્ટી-ઇન્ફ્લેમેટરી દવાઓ તાવને નિયંત્રિત કરવા અને સ્નાયુઓમાં દુખાવો દૂર કરવા માટે સૂચવવામાં આવતી હોય છે, પરંતુ કોઈ પણ કિસ્સામાં જો જ આવી દવાઓ લેવી હિતકારક નથી. એની આડ-અસર પણ થઈ શકે. આ રોગથી પીડાતી વ્યક્તિએ પુષ્કળ આરામ લેવો જોઈએ. પુષ્કળ પ્રવાહી પીવું જોઈએ અને હળવો આહાર લેવો જોઈએ. બહારના ખાદ્યપદાર્થોને તો અડવું પણ નહીં.
બીજું શું ધ્યાન રાખવું?
તમારા રેફ્રિજરેટર, કન્ટેનર અને એવી સપાટીઓ સાફ કરો. લિસ્ટેરિયા રેફ્રિજરેટરમાં ટકી શકે છે અને સરળતાથી અન્ય ખોરાકને દૂષિત કરી શકે છે. કોવિડના પ્રકોપ સમયે જે સાવચેતી અને ઉપાયો ખાદ્ય પદાર્થોની સફાઈ અંગે આપણે પાળતા હતા તે હંમેશા પાળવાથી આવા ચેપી રોગથી બચવું સહેલું બને છે.

feedback@bombsamachar.com

સ્વાસ્થ્ય સુધા શ્રીલેખા યાજ્ઞિક

ગરમીમાં કાકડી ખાવાથી શરીરને મળશે અનેક લાભ

ગ્રીષ્મમાં ખીરા કરશે ખરેખરની કમાલ

ગરમીના દિવસો ધીમે ધીમે શરૂ થઈ રહ્યા છે. બદલાતી મોસમને કારણે શરીરમાં ફેરફાર થતા હોય છે. અનેક લોકો કબજિયાતનો શિકાર બને છે. તો અનેક લોકોનું પેટ ઢીલું પડી જતું હોય છે. જેને કારણે વારંવાર ઝાડા થવાની ફરિયાદ તેઓ કરતા હોય છે. તો વળી કેટલાક લોકોમાં શરદી-તાવની તકલીફ વધી જતી હોય છે. તો વળી કેટલાક લોકોને સૂકી ઉધરસ સતાવતી હોય છે. ગરમીમાં શરીરની અંદર પૂરતા પ્રમાણમાં પ્રવાહી જળવાઈ રહે તે અગત્યનું છે. તે માટે રસદાર ફળ તેમ જ રસદાર શાકભાજીનો આહારમાં ઉપયોગ આવશ્યક બની જાય છે. ગરમીના દિવસોમાં બજારમાં ઠેર-ઠેર લાંબી પાતળી કાકડી મળતી હોય છે. આ કાકડીનું બીજું નામ 'ખીરા' છે. 'ખીરા કાકડી' સ્વાસ્થ્ય માટે અત્યંત ગુણકારી ગણાય છે. તેથી જ આ કાકડી માટે ખાસ કહેવત જોવા મળે છે. 'રત્નોમાં હિરા - શાકભાજીમાં ખીરા.' શરીરની અંદર શુદ્ધીકરણ કરવાની સાથે બહારની ત્વચા, આંખને ઠંડક પહોંચાડવામાં અત્યંત ઉપયોગી ગણાય છે. પાણીદાર કાકડીમાં વિટામિન એ, વિટામિન સી તથા વિટામિન કે જેવાં પોષક તત્ત્વો સમાયેલાં છે. કાકડીમાં ફાઈબર પોટેશિયમ, લ્યુટેનની માત્રા સારા પ્રમાણમાં સમાયેલી હોય છે. શરીરની ચરબી ઘટાડવામાં કાકડીનો ઉપયોગ અકસીર ગણાય છે.

શરીરને નિર્જલીકરણની સમસ્યાથી બચાવે છે: ગરમીના દિવસોમાં પરસેવો વધુ થાય છે. જેને કારણે શરીરમાં પાણીનો ઘટાડો થાય છે. લાંબા સમય સુધી પાણી પીવામાં ના આવે તો વ્યક્તિ બેચેની અનુભવવા લાગે છે. ક્યારેક ચક્કર ખાઈને પડી જાય છે. આમ થવાનું કારણ શરીરમાં ડિહાઈડ્રેશનની તકલીફ જોવા મળે છે. કાકડીનું સેવન પ્રમાણભાન રાખીને દિવસે કરવાથી યોગ્ય માત્રામાં શરીરમાં પ્રવાહી જળવાઈ રહે છે. શરીરમાં રહેલા વિષાણુ બહાર નીકળી જાય છે. જેથી ત્વચા સ્વસ્થ બને છે.

વજન ઘટાડવામાં મદદરૂપ: કાકડીનું સેવન કરવાથી વજન ઘટાડવામાં મદદ મળે છે. કાકડીમાં ફાઈબરની માત્રા વધુ હોય છે. તેથી તેનું સેવન કરવાથી કે તેનો રસ પીવાથી લાંબા સમય સુધી ભૂખ લાગતી નથી. વળી કાકડીમાં કેલરીની માત્રા ઓછી હોય છે. તેથી તેનું સેવન સલામત કરવાથી વજન વધતું નથી.

બ્લડપ્રેશરને નિયંત્રણમાં રાખવામાં ગુણકારી: કાકડીનું સેવન હાઈ બ્લડ પ્રેશરની સમસ્યા હોય તેમને માટે ગુણકારી ગણાય છે. કેમ કે ખીરામાં પોટેશિયમ હોય છે જે બ્લડપ્રેશરને કાબૂમાં રાખે છે. વળી શરીરમાં કોલેસ્ટ્રોલને નિયંત્રણમાં રાખવામાં ઉપયોગી ગણાય છે. કારણકે કાકડીમાં સ્ટેરોલ નામક તત્ત્વ છે. જે કોલેસ્ટ્રોલની યોગ્ય માત્રા જાળવી રાખવામાં મદદ કરે છે. જેથી હૃદય સંબંધિત રોગના ખતરાથી બચી શકાય છે.

કિડનીને રાખે સ્વસ્થ: કાકડીમાં પાણીની માત્રા વધુ હોય છે જે સ્વાસ્થ્ય માટે ગુણકારી ગણાય છે. પોટેશિયમની સાથે મળીને ચૂરિક એસિડ તથા અન્ય ઝેરીલા પદાર્થોને શરીરમાંથી બહાર કાઢવામાં મદદ કરે છે. જેને કારણે કિડની સ્વસ્થ રહે છે. પથરી જેવી સમસ્યાથી બચાવે છે.

ચમકદાર ત્વચા માટે ગુણકારી: કાકડી સ્વાસ્થ્ય માટે ગુણકારી ગણાય છે. સાથે સાથે ત્વચા તેમ જ વાળ માટે અત્યંત લાભકારક ગણાય છે. કાકડી કે ખીરાનું સેવન નિયમિત કરવાથી ખરતાં વાળ અટકે છે. વાળ લાંબા ભરાવદાર થવા લાગે છે. વળી કાકડીનું સેવન કરવાથી ત્વચા ચમકદાર બને છે. આંખો ઉપર કાકડીને મુકવાથી લાંબા સમયથી આંખમાં થતાં કળતરમાં રાહત મળે છે. આંખની આસપાસ કાળા ડાબને દૂર કરવામાં મદદ કરે છે. બ્યુટીપાર્લરમાં તો કાકડીનો ઉપયોગ કરીને ખાસ પ્રકારનું ફેસિયલ પણ કરવામાં આવે છે. તેથી જ કાકડી ત્વચા તથા વાળ માટે અમૂલ્ય સમાન ગણાય છે.

ડાયાબિટીસને નિયંત્રણમાં રાખવામાં ગુણકારી: કાકડીમાં સમાયેલાં મિનરલ્સ તથા પોષક તત્ત્વો શરીરમાં ઈન્સ્યુલિનની માત્રાને નિયંત્રણમાં રાખવામાં મદદ કરે છે. કાકડીના સેવન બાદ શરીરમાં ઈન્સ્યુલિનના ઉત્પાદનમાં વધારો થાય છે. ભોજનમાં રહેલાં ચુકોલની માત્રાને ટોડવામાં મદદ મળે છે. તેથી જ ડાયાબિટીસના દર્દીઓ કાકડીનું સેવન કરે તો બ્લડ શુગર લેવલને નિયંત્રણમાં રાખવામાં સહાય મળે છે.

હાડકાં મજબૂત બને: કાકડીનું સેવન કરવાથી હાડકાં મજબૂત બને છે. તેનું મુખ્ય કારણ કાકડીમાં વિટામિન કેની માત્રા ભરપૂર છે. જે હાડકાંનું ઘનત્વ વધારવામાં મદદ કરે છે. જેથી હાડકાં બરડ બનતાં નથી.

કાકડીમાંથી વિવિધ વાનગીઓ તથા રસ બનાવી શકાય છે. કાકડીને ઠંડી કરી વચ્ચેથી કાપીને અંદર સંયોગ-લાલ મરચું-જીરાનો પાઉર ભભરાવીને ખાવાની અલગ મજા છે. મહારાષ્ટ્રમાં કાકડીનું થાલીપીઠ લોકપ્રિય છે. કાકડીનું રાયતું ગુજરાતમાં ઘેર-ઘેર બનતું હોય છે. સેન્ડવીચમાં કાકડીનો ઉપયોગ અચૂક કરવામાં આવે છે. આજે આપણે કાકડીનો ઉપયોગ કરીને એક કુંડું પોણું બનાવીશું. જે ગરમીમાં ટાકડ આપશે.

કાકડી વિશે અવનવું: કાકડીની ખેતી પ્રાચીન ભારતમાં લગભગ ૪૦૦ વર્ષ પહેલાં કરવામાં આતી હતી. ધીમે ધીમે તે ભારતની બહાર પ્રાચીન ગ્રીસ, રોમ યુરોપ, અમેરિકા, ચીન બાદ ધીમેધીમે સંપૂર્ણ વિશ્વમાં પહોંચી ગઈ છે.

▶ હાલમાં દુનિયાની યોથા કમકે સૌથી વધુ ખેતી થતાં શાકમાં સ્થાન ધરાવે છે. કાકડી ગરમીમાં ઊગતું શાક ગણાય છે. ૧૮-૨૪ ડિગ્રી તાપમાન ઉપર સૌથી વધુ પાક મેળવી શકાય છે. કાકડીને અંગ્રેજીમાં કુકુમિસ સૈન્ટાઈવસ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

▶ તેનો આકાર લાંબો વેલણ જેવો તથા ગોળ જોવા મળે છે.

▶ કાકડીનું સેવન કરવાથી ભોજનમાં રુચિ વધે છે.

▶ કાકડીમાં ૮૫ ટકા પાણી સમાયેલું હોય છે.

▶ પિત્તને શાંત કરીને શરીરને ઠંડક પહોંચાડે છે.

▶ કાકડીનું સેવન મૂળા સાથે કરવું ના જોઈએ. ખાટાં ફળ સાથે કાકડીનું સેવન ન કરવું. રાત્રિના સમયે કાકડીનું સેવન કરવાનું ટાળવું જોઈએ.

▶ કાકડીનું સેવન કરવાથી મોંની દુર્ગંધ દૂર થાય છે. ■

કાકડીનું કુંડું પીણું
સામગ્રી : ૨ નંગ છાલ કાઢેલી કાકડી, ૨ નાની ચમચી લીંબુનો રસ, ૧૦-૧૨ નંગ ફૂદીનાનાં પાન, ૧ ચમચી સંયોગ પાઉર, ૧૦ નંગ બરફના ટુકડા.
બનાવવાની રીત: કાકડીની છાલ કાઢી લેવી. કાકડી કડવી છે કે નહીં તે ચકાસી લેવું. હવે મિક્સર જારમાં કાકડીના ટુકડા, ફૂદીનાનાં પાન, લીંબુનો રસ, સ્વાદાનુસાર સંયોગ પાઉર, ૧૦ નંગ બરફના ટુકડાને કશ કરીને લેવા. બધું જ બરાબર મિક્સરમાં ગ્રાઈન્ડ કરી લેવું. હવે એક ગ્લાસમાં ઠંડો-ઠંડો કાકડીનો જ્યૂસ પીરસવો.

feedback@bombsamachar.com

આહારથી આરોગ્ય સુધી ડૉ. હર્ષા છાડવા

ભારતમાં મંદિરો અને તહેવારોનું મહત્ત્વ અધિક થી અધિક છે. તહેવારો સાથે આસ્થા ખોડાયેલી છે. ધાર્મિક આસ્થા સાથે આરોગ્યનો ખૂબજ ઊંડાણપૂર્વકનો ઉદ્દેશ છે. બધાજ તહેવારો ઉજવવા પાછળ શારીરિક અને માનસિક આરોગ્યનો સંબંધ છે. તહેવારો ઉજવવાથી માનસિક ઉત્સાહ એક ચરમ પર રહે છે. જીવન જીવવાનો ઉત્સાહ જળવાઈ રહે છે. સામાજિક ઉન્નતિ અકબંધ રહે છે. તહેવારો ઉજવવાથી આર્થિક પ્રગતિ થાય છે, આર્થિક ઉપાર્જનના કારણે સમાજ, દેશ સમૃદ્ધ બને છે. ભારતીય તહેવારો એટલે શારીરિક માનસિક અને આર્થિક આરોગ્યની દૃષ્ટિએ મહત્ત્વના છે તેમજ એકબીજા સાથે સંબંધ મજબૂત બને છે. આધુનિક સમયમાં યુવાપેઢી તહેવારોને ઉજવવા પ્રત્યે ઉદ્દાસીનતા દાખવે છે તેથી જ ડિપ્રેશન જલદી આવી જાય છે. યુવાપેઢી જો જાણી લે કે તહેવારો ઉજવવા પાછળનો ઉદ્દેશ એ પોતાની આર્થિક માનસિક અને શારીરિક પ્રગતિ છે તો કોઈ શંકાને સ્થાન નહીં રહે. તહેવારો એ ભારતીય સંસ્કૃતિની ઉચ્ચતમ વ્યવસ્થા છે.

શીતલા એટલે શરીર પર અલગ અલગ દાણા નીકળે કે ફોડલીઓ નીકળે જેને કારણે શરીરમાં બળતરા થાય અને તાવ આવે. જે પસથી ભરેલા હોય છે. આ પ્રાકૃતિક રીતે લગભગ દરેક બાળકોને થાય છે. બાળકોને શીતલા પોકસને રોગ આંખના રોગ વગેરે થાય છે. આ લગભગ ત્રણથી ચાર દિવસ રહે છે. બળતરા થતી હોવાને કારણે ભોજન ઠુંડેલું જોઈએ. જેને કારણે બળતરા શમી જાય છે.

નામથી આ તહેવાર ઉજવે છે. શીતલા કે ચિકનપોકસ કે ચેચક બીમારી બાળકોને થાય અને થઈ હોય તો શીતલા અષ્ટમીના દિવસે ઠુંડે વાસી ભોજન કરી તેનો ઉપચાર કરવો તે છે. શીતલા એ વાઈરસનો રોગ છે. વાઈરસ ન કેલાય તેની માટે સ્વચ્છતા જરૂરી છે. માટે શીતલાદેવીને સ્વચ્છતાની દેવી પણ કહે છે. શીતલા અષ્ટમી એ આરોગ્યનો દિવસ છે. આ દિવસે ખાવામાં આવતી વાનગીઓની યાદી ઘણી મોટી છે. આજની યુવા પેઢીને આ બનાવી જાણતી નથી તેથી આનું મહત્ત્વ પણ જાણતી નથી. આ દિવસે બનતી વાનગીઓમાં મીઠા બાજરનો રોટલો, મીઠી ઘઉંની રોટલી, મીઠા ભાત, હલવો, નમક વગરની પૂરી, છાસ નાખીને ભાતની રાખ, દહીં નાખીને રાખતા, દહીં પોચા, ચણાની દાળ, શેરડીનો રસ નાખીને બનતા મીઠા ભાત, બાજરને જાડું પીસી તેમાં છાસ નાખીને

ભારતમાં મંદિરો અને તહેવારોનું મહત્ત્વ અધિક થી અધિક છે. તહેવારો સાથે આસ્થા ખોડાયેલી છે. ધાર્મિક આસ્થા સાથે આરોગ્યનો ખૂબજ ઊંડાણપૂર્વકનો ઉદ્દેશ છે. બધાજ તહેવારો ઉજવવા પાછળ શારીરિક અને માનસિક આરોગ્યનો સંબંધ છે. તહેવારો ઉજવવાથી માનસિક ઉત્સાહ એક ચરમ પર રહે છે. જીવન જીવવાનો ઉત્સાહ જળવાઈ રહે છે. સામાજિક ઉન્નતિ અકબંધ રહે છે. તહેવારો ઉજવવાથી આર્થિક પ્રગતિ થાય છે, આર્થિક ઉપાર્જનના કારણે સમાજ, દેશ સમૃદ્ધ બને છે. ભારતીય તહેવારો એટલે શારીરિક માનસિક અને આર્થિક આરોગ્યની દૃષ્ટિએ મહત્ત્વના છે તેમજ એકબીજા સાથે સંબંધ મજબૂત બને છે. આધુનિક સમયમાં યુવાપેઢી તહેવારોને ઉજવવા પ્રત્યે ઉદ્દાસીનતા દાખવે છે તેથી જ ડિપ્રેશન જલદી આવી જાય છે. યુવાપેઢી જો જાણી લે કે તહેવારો ઉજવવા પાછળનો ઉદ્દેશ એ પોતાની આર્થિક માનસિક અને શારીરિક પ્રગતિ છે તો કોઈ શંકાને સ્થાન નહીં રહે. તહેવારો એ ભારતીય સંસ્કૃતિની ઉચ્ચતમ વ્યવસ્થા છે.

શીતલા અષ્ટમી - આરોગ્ય તહેવાર

ભારતમાં મંદિરો અને તહેવારોનું મહત્ત્વ અધિક થી અધિક છે. તહેવારો સાથે આસ્થા ખોડાયેલી છે. ધાર્મિક આસ્થા સાથે આરોગ્યનો ખૂબજ ઊંડાણપૂર્વકનો ઉદ્દેશ છે. બધાજ તહેવારો ઉજવવા પાછળ શારીરિક અને માનસિક આરોગ્યનો સંબંધ છે. તહેવારો ઉજવવાથી માનસિક ઉત્સાહ એક ચરમ પર રહે છે. જીવન જીવવાનો ઉત્સાહ જળવાઈ રહે છે. સામાજિક ઉન્નતિ અકબંધ રહે છે. તહેવારો ઉજવવાથી આર્થિક પ્રગતિ થાય છે, આર્થિક ઉપાર્જનના કારણે સમાજ, દેશ સમૃદ્ધ બને છે. ભારતીય તહેવારો એટલે શારીરિક માનસિક અને આર્થિક આરોગ્યની દૃષ્ટિએ મહત્ત્વના છે તેમજ એકબીજા સાથે સંબંધ મજબૂત બને છે. આધુનિક સમયમાં યુવાપેઢી તહેવારોને ઉજવવા પ્રત્યે ઉદ્દાસીનતા દાખવે છે તેથી જ ડિપ્રેશન જલદી આવી જાય છે. યુવાપેઢી જો જાણી લે કે તહેવારો ઉજવવા પાછળનો ઉદ્દેશ એ પોતાની આર્થિક માનસિક અને શારીરિક પ્રગતિ છે તો કોઈ શંકાને સ્થાન નહીં રહે. તહેવારો એ ભારતીય સંસ્કૃતિની ઉચ્ચતમ વ્યવસ્થા છે.

શીતલા એટલે શરીર પર અલગ અલગ દાણા નીકળે કે ફોડલીઓ નીકળે જેને કારણે શરીરમાં બળતરા થાય અને તાવ આવે. જે પસથી ભરેલા હોય છે. આ પ્રાકૃતિક રીતે લગભગ દરેક બાળકોને થાય છે. બાળકોને શીતલા પોકસને રોગ આંખના રોગ વગેરે થાય છે. આ લગભગ ત્રણથી ચાર દિવસ રહે છે. બળતરા થતી હોવાને કારણે ભોજન ઠુંડેલું જોઈએ. જેને કારણે બળતરા શમી જાય છે.

નામથી આ તહેવાર ઉજવે છે. શીતલા કે ચિકનપોકસ કે ચેચક બીમારી બાળકોને થાય અને થઈ હોય તો શીતલા અષ્ટમીના દિવસે ઠુંડે વાસી ભોજન કરી તેનો ઉપચાર કરવો તે છે. શીતલા એ વાઈરસનો રોગ છે. વાઈરસ ન કેલાય તેની માટે સ્વચ્છતા જરૂરી છે. માટે શીતલાદેવીને સ્વચ્છતાની દેવી પણ કહે છે. શીતલા અષ્ટમી એ આરોગ્યનો દિવસ છે. આ દિવસે ખાવામાં આવતી વાનગીઓની યાદી ઘણી મોટી છે. આજની યુવા પેઢીને આ બનાવી જાણતી નથી તેથી આનું મહત્ત્વ પણ જાણતી નથી. આ દિવસે બનતી વાનગીઓમાં મીઠા બાજરનો રોટલો, મીઠી ઘઉંની રોટલી, મીઠા ભાત, હલવો, નમક વગરની પૂરી, છાસ નાખીને ભાતની રાખ, દહીં નાખીને રાખતા, દહીં પોચા, ચણાની દાળ, શેરડીનો રસ નાખીને બનતા મીઠા ભાત, બાજરને જાડું પીસી તેમાં છાસ નાખીને

feedback@bombsamachar.com

આરોગ્ય પ્લસ સંકલન: સ્મૃતિ શાહ-મહેતા

જીવ-જંતુઓ તથા પ્રાણીઓના ડંખ વખતે પ્રાથમિક સારવાર

મધમાખીનો ડંખ

- મધમાખી પાછળ પડી હોય ત્યારે તેનાથી બચવા પવનથી વિરુદ્ધ દિશામાં દોડવું કેમ કે, મધમાખીની સામાન્ય સ્પીડ કલાકે ૨ થી ૩ કિલોમીટર હોય છે, પરંતુ જ્યારે તેને પવનથી વિરુદ્ધ દિશામાં ઊડવાનું થાય ત્યારે તેની સ્પીડ તેનાથી અડધી થઈ જાય છે. વાંકા-ચૂકા નહિ, પરંતુ સીધા દોડવું. કેમ કે, વાંકા-ચૂકા દોડવાથી આપણી સ્પીડ ઘટી જાય છે, પરંતુ મધમાખીની સ્પીડ ઘટતી નથી.
- મકાનની અંદર જવાનું શક્ય હોય તો તળાવ કે નદી જેવાં કોઈ જળાશયોમાં ન પડવું.
- વધારે રંગીન કપડાં, ઘરેણાં અને અત્તરની સુગંધ મધમાખીને આપણા તરફ વધારે આકર્ષે છે માટે તેવા સમયે સાવધાની રાખવી.
- શક્ય હોય ત્યાં સુધી મોઢાને ઢાંકીને રાખવું.
- મધમાખી કરડી હોય તેના એલર્જી-રિએક્શનનાં લક્ષણ:
- થાસ લેવામાં તકલીફ પડવી.
- ડંખની જગ્યાની ચામડી લાલ થઈ જવી અને સોજો યડવો.
- મોઢા અને ગળા ઉપર સોજો આવવો.
- આખું શરીર સોજી જવું અને ખંજવાળ આવી શકે.
- બ્લડપ્રેશર ઘટી જવું.

સાવધાની
મધમાખીના ડંખથી જો આવાં રિએક્શનનાં લક્ષણો જણાતાં હોય તો તરત જ ચિકિત્સક પાસે જઈ યોગ્ય સારવાર લેવી.
● મધમાખીને ક્યારેય જાણી જોઈને છંછેડવી નહીં.
● જ્યાં મધમાખી કરડી હોય ત્યાં હાથથી યોગવું. ખંજવાળવું કે ઘસવું નહીં.

મધમાખી કરડી હોય તેના ઉપચારો

- ૧) મધમાખીનો કાંટો શક્ય હોય તેટલો જલદી કાઢી નાખવો. જેટલો જલદી કાંટો કાઢવામાં આવે તેટલું તેનું ઝેર શરીરમાં ઓછું પ્રસરશે.
- ૨) મધમાખી કરડી હોય તે જગ્યાએ તરત જ તુલસીના પાનને મસળીને તેનો રસ લગાડવો અને ૧૦-૧૫ તુલસીનાં પાન ચાવી જવાં.
- ૩) ખાવાનો સોડા જરાક પાણીમાં ઓગાળીને ડંખ પર વારંવાર લગાવવો.
- ૪) મધમાખી કરડી હોય ત્યારે અહીં દર્શાવેલી કોઈ પણ વસ્તુ ડંખ પર લગાડી શકાય. મીઠું, મીઠા લીમડાનો રસ, કપડાની આંખોમાં સીધું જોવું નહિ, જો કુતરું તમારી નજીક આવે તો ત્યાં જ સ્થિર થઈ જાવું. મોટા ભાગના કૂતરાઓ તમને સૂંધીને જતા રહેશે.
- ૫) ચીકણી માટી થોડાં પાણી સાથે ભેગી કરી ડંખ પર લગાવવી.

કૂતરું કરડે ત્યારે પ્રાથમિક સારવાર:
૧) સહુ પ્રથમ જ્યાં કૂતરું કરડ્યું હોય ત્યાં સાબુ અને પાણીથી વ્યવસ્થિત સાફ કરી, પાટાથી વીંટળી દેવું.
૨) જો વધારે લોહી નીકળતું હોય તો તે ભાગને પાટાથી દબાવી રાખવો.
૩) હોસ્પિટલમાં ચિકિત્સક પાસે જઈ યોગ્ય સારવાર લેવી.

સાવધાની:
● કૂતરાઓ જ્યારે ખાતા, ઝગડતા, સૂતા કે મૈથુન કરતા હોય ત્યારે કાંઈ પદાર્થ મારીને વિશ્લેષ ન કરવો; તેમ કરવાથી તેઓ ગુસ્સે થઈ આપણા પર હુમલો કરીને કરડી શકે છે.
● કૂતરાની નજીક દોડવું નહિ, કૂતરાની આંખોમાં સીધું જોવું નહિ, જો કુતરું તમારી નજીક આવે તો ત્યાં જ સ્થિર થઈ જાવું. મોટા ભાગના કૂતરાઓ તમને સૂંધીને જતા રહેશે.

સર્પનો ડંખ પ્રાથમિક સારવાર:
૧) દર્દીએ અથવા સાથેની વ્યક્તિએ સર્પના ડંખને અવશ્ય નિરીક્ષણ કરી લેવું. જેથી સર્પડંખની ગંભીરતાનો ખ્યાલ આવી શકે. જેની વિગત નીચે આપેલ છે.
૨) જખમી વ્યક્તિને જખીન પર સીધો સુવડાવી દેવો. તેને હલન-ચલન કરવાનું બંધ કરાવી દેવું.
૩) શરીર પર પહેરેલાં ફીટ કપડાં તથા ઈજાના ભાગવાળા અંગનાં ઘરેણાં વગેરે કાઢી નાખવાં.
૪) સર્પ કરડ્યો હોય ત્યારે જખમીને અહીં દર્શાવેલ રીત મુજબ તરત જ પાટો બાંધવો. સર્પ કરડ્યો હોય ત્યારે પાટો બાંધવાની રીત

૧. જે અંગમાં સાપ કરડ્યો હોય તે અંગમાં નીચેથી પાટો બાંધવાનું શરૂ કરવું.
૨. પાટો ખૂબ દબાણથી બાંધવો.
૩. પાટો શક્ય હોય તેટલો ઊંચે સુધી બાંધવો.
૪. ઈજાગ્રસ્ત પગમાં ખપાટ મૂકવી.
૫. પાટો બાંધ્યા બાદ તુરત જ ચિકિત્સક પાસે જઈ યોગ્ય સારવાર લેવી.

સર્પ કરડ્યો હોય ત્યારે શું ન કરવું?
● જ્યારે સર્પ કરડ્યો હોય ત્યારે જખમીએ કોઈ પ્રકારના ભયમાં કે ટેન્શનમાં આવી જવું નહિ, કારણ કે ઘણા લોકોને ઝેરી સાપ કરડ્યો ન હોય છતાં પણ ઝેરના ઝરથી જ મૃત્યુ પામે છે..
● જ્યાં સર્પ કરડ્યો હોય તે ભાગને કાપવો નહિ કે બરફથી ઘસવો નહીં.
● મોઢેથી સર્પનું ઝેર ચૂસીને કાઢવાનો પ્રયત્ન કરવો નહીં.
● જખમીને તે સમયે કાંઈ ખાવા-પીવાનું આપવું નહીં.
● કોઈ પણ પ્રકારની ટ્યૂબ કે લોશન લગાવવું નહીં.

સર્પદંશના ઉપચારો

- ૧) ૨૫૦ ગ્રામ શુદ્ધ ઘીને ગરમ પ્રવાહીરૂપ કરી દર્દીને વારંવાર પિવડાવવું. જેથી ઝાડા-ઊલટી થઈ ઝેર નીકળી જશે.
- ૨) દર્દીને વારંવાર ઊલટી કરાવવી. જો કડવા લીમડાનાં પાન દર્દીને મીઠાં લાગે તો તેને ઝેરની અસર છે તેમ સમજવું. પાન કડવાં ન લાગે ત્યાં સુધી વારંવાર ચવરાવ્યાં કરવાં.
- ૩) કરોડલા ભાગમાં તુલસીના પાનનો રસ વારંવાર લગાડવો.
- ૪) કરોડલા ભાગમાં ત્યાં સુધી આંકડાનું દૂધ ભરતા રહો, જ્યાં સુધી તે ભાગ દૂધ ચૂસવાનું બંધ ન કરે.
- ૫) કુતરિયા નામના ઘાસને મૂળ સહિત વાટીને તેનો રસ કાઢી ડંખ ઉપર તથા આસપાસ લગાડવો. આંખ તેમ જ નાકમાં પણ તે રસનાં ટીપાં નાખવાં અને તેના રસમાં સાકર નાખી ચમચી-ચમચી રસ દર બે કલાકે પિવાવવો.
- ૬) કેળના થડનો રસ ૧ કપ જેટલો વારંવાર પિવાવવો.
- ૭) વટાણાના મૂળ વાટીને પાવા અને ડંખ ઉપર તેનો લેપ કરવો.

ખાસ નોંધ:
શક્ય હોય ત્યાં સુધી દર્દીને તુરંત જ હોસ્પિટલ લઈ જવો. અહીંયા દર્શાવેલ ઉપચારો કોઈ વિકલ્પ ન હોય ત્યારે કરવા. ■

સ્વાસ્થ્યની જાળવણી માટે યોગનો પણ વ્યાપક ઉપયોગ થાય છે

યોગવિદ્યા ભારતની એક મૂલ્યવાન વિદ્યા છે. યોગવિદ્યા ઘણી પ્રાચીન વિદ્યા છે. વેદની સંહિતાઓ અને બ્રાહ્મણ ગ્રંથોમાં પણ યોગવિદ્યાનાં ઘણાં મૂલ્યવાન તત્ત્વોના ઉલ્લેખો જોવા મળે છે. હજુ ગઈ કાલ સુધી માત્ર સાધુસંન્યાસીઓ યોગનો અભ્યાસ કરતા હતા અને તેમણે જ યોગવિદ્યાની પરંપરા જાળવી રાખી છે. પરંતુ હવે પરિસ્થિતિ બદલાઈ છે. સાધુસંન્યાસીઓના આશ્રમોમાં જ ગોપિત અને સીમિત રહેલી આ મહાન વિદ્યા હવે ચોરે ને ચોટે પહોંચી ગઈ છે. માત્ર ભારતના જ નહિ, પરંતુ સમગ્ર વિશ્વના જનસમાજમાં યોગ વિશે ઘણા વ્યાપક પ્રમાણમાં રસ ઉત્પન્ન થયો છે. બાળકો, વૃદ્ધો, સ્ત્રીઓ સહિત સૌ યોગ વિશે કાંઈક જાણવા માટે અને યોગાભ્યાસ કરવા માટે તત્પર થયાં છે. વિશાળ મેદાનોમાં હજારો સ્ત્રી-પુરુષો એકી સાથે યોગાભ્યાસ કરતા જોવાં મળે છે. ટી.વી., સમાચારપત્રો આદિ માધ્યમો દ્વારા યોગનો પ્રચાર અને પ્રસાર વ્યાપક પ્રમાણમાં થઈ રહ્યો છે અને વધી રહ્યો છે. ભિન્ન ભિન્ન હેતુઓની પૂર્તિ માટે લોકોને યોગ તરફ જાણે દોટ જ મૂકી છે.

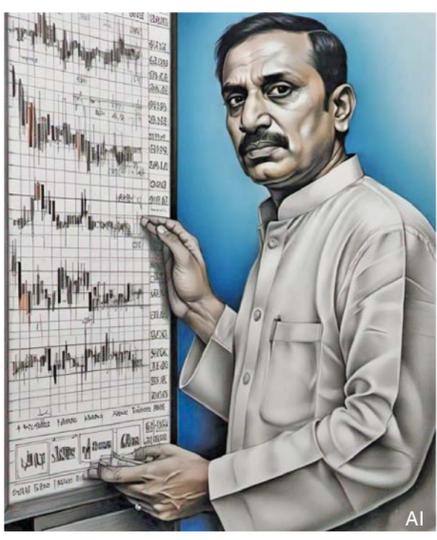
યોગની જેટલા વ્યાપક પ્રમાણમાં પ્રસાર થઈ રહ્યો છે, તેટલા જ વ્યાપક પ્રમાણમાં યોગવિષયક ગેરસમજોનો પણ પ્રસાર થઈ રહ્યો છે. કોઈ પણ વિદ્યાનો અંતિમ અર્થ પ્રસાર થાય ત્યારે તેનું મૂળ સ્વરૂપ દબાઈ જાય અને તેનું ભ્રામક સ્વરૂપ કે નકલી સ્વરૂપ ઉપર આવી જાય તેવું જોખમ હોય જ છે. યોગ પર પણ આવું જોખમ ઊભું થયું જ છે. કોઈ પણ મૂલ્યવાન વિદ્યા ગોપિત રહેવાને બદલે સર્વજનસુલભ અને, તેમાં કશું ખોટું નથી. તે આવકાર્ય જ છે, પરંતુ તેમ બનવાથી તે વિદ્યા પોતાનું પોત ગુમાવી ન બેસે તેવી કાળજી અને સાવધાની રાખવી જ જોઈએ. યોગ અધ્યાત્મવિદ્યા મટીને ચિકિત્સાપદ્ધતિ બની જાય તેવું જોખમ ઊભું થયું છે. જો યોગ પોતાના મૂળ સ્વરૂપને ગુમાવી બેસશે તો યોગ મટી જશે; યોગ કાંઈક બીજું જ બની જશે. હવે આપણે એવા સ્થાને અને એવા સમયે ઊભા છીએ કે આ સ્થાને અને આ સમયે યોગના યથાર્થ સ્વરૂપની સમજનો પણ વ્યાપક પ્રમાણમાં પ્રસાર થયો જોઈએ. યોગ શું છે અને શું નથી, તે વિશેની પ્રમાણભૂત માહિતી આપણે લોકો સુધી પહોંચાડવી જોઈએ.

યોગના યથાર્થ સ્વરૂપનું નિર્દેશન અને યોગવિષયક યથાર્થ સમજનો પ્રસાર - આ યુગની માગ છે. ગેરસમજનું નિરસન: યોગવિષયક યથાર્થ સમજની પ્રાપ્તિ થાય તે માટે પહેલાં આપણે યોગવિષયક ગેરસમજમાંથી મુક્ત થવું જોઈએ. યોગ શું છે, તે સમજતાં પહેલાં યોગ શું નથી, તે સમજી લેવું જોઈએ. (૧) યોગ ચિકિત્સા પદ્ધતિ નથી: યોગનો પ્રાદુર્ભાવ અને વિકાસ આધ્યાત્મિક વિકાસ માટે થયો છે. કેટલાક રોગોના નિવારણ માટે યોગની કેટલીક ક્રિયાઓ ઉપયોગી બની શકે તેમ છે, તે સાચું છે, પરંતુ આયુર્વેદ, એલોપથી કે પ્રાકૃતિક ચિકિત્સાપદ્ધતિની જેમ યોગ મૂલતઃ અને સ્વરૂપતઃ ચિકિત્સા પદ્ધતિ નથી. યોગ અધ્યાત્મવિદ્યા છે. બધા જ રોગોની ચિકિત્સા યોગિક ક્રિયાઓ દ્વારા થઈ શકે તેવો દાવો કરવો કે તેવી અપેક્ષા રાખવી તે યોગના મૂળ સ્વરૂપને ન સમજવા બરાબર છે. કેટલાક યોગિક ગ્રંથોમાં રોગનિવારણ માટે યોગિક ક્રિયાઓ પ્રયોજવાના ઉલ્લેખો મળી આવે છે, પરંતુ આ વિનિયોગ જુદા જ હેતુથી અને જુદા જ દષ્ટિબિંદુથી કરવામાં આવ્યો છે તેમ લાગે છે. યોગાભ્યાસીને યોગાભ્યાસ દરમિયાન કોઈ બીમારી આવી પડે તો તેના નિવારણ માટે યોગિક ક્રિયાઓ પ્રયોજવા માટેના આ ઉલ્લેખો છે. આ ઉપરાંત પ્રાણાયામ કે ધ્યાન આદિ અંતરંગ યોગ જેવા આગળના અભ્યાસમાં જવા માટે સાધકના શરીરમાં ધાતુવૈષમ્ય ન હોય તે આવશ્યક છે. આ પ્રકારનું વૈષમ્ય હોય તો તેને દૂર કરવા માટે યોગિક ક્રિયાઓનો વિનિયોગ કરવાનો વિચાર થયો છે. જનસમાજને દષ્ટિ સમક્ષ રાખીને એક સર્વાંગીણ ચિકિત્સા પદ્ધતિ તરીકે યોગનો ઉપયોગ કરવાના ઉલ્લેખો યોગવિદ્યાના શાસ્ત્રીય ગ્રંથોમાં ક્યાંય જોવા મળતા નથી. ધાતુવૈષમ્યના દૂરીકરણ માટે કે રોગનિવારણ માટે ક્યારેક યોગિક ક્રિયાઓનો વિનિયોગ થાય છે; તે સાચું છે, પરંતુ ત્યારે તેમના સ્વરૂપમાં આવશ્યક પરિવર્તન કરવું પડે છે અને આવું પરિવર્તન તજ્જો જ કરી શકે, તે ખ્યાલમાં રાખવું જોઈએ. (૨) યોગ શારીરિક શિક્ષણ પદ્ધતિ નથી: યોગનો ઉપયોગ શારીરિક શિક્ષણ પદ્ધતિ તરીકે થવા માંડ્યો છે. શારીરિક શિક્ષણમાં પાઠ્ય-પુસ્તકોમાં યોગવિષયક પ્રકરણોનો સમાવેશ થવા માંડ્યો છે. ઘણા લોકો યોગને શારીરિક શિક્ષણની એક સારી પદ્ધતિ તરીકે સ્વીકારવા અને ગણવા લાગ્યા છે. શારીરિક સ્વાસ્થ્યની જાળવણી માટે અને પ્રાપ્તિ માટે યોગનો વ્યાપક પ્રમાણમાં ઉપયોગ થઈ રહ્યો છે. લોકો વ્યાપક પ્રમાણમાં એમ માની રહ્યા છે કે શારીરિક સ્વાસ્થ્યની જાળવણી માટે યોગ ઉત્તમ પદ્ધતિ છે. (ક્રમશઃ)

શેર માટીની ખોટ શેરબજારની મૂડીથી ન પુરાય!

આ લેખ માટે કોરો કાગળ ને કોરું મગજ લઈ હું મારા ટાલના મધ્ય ભાગમાં હાથ ફેરવી સુષુપ્ત મગજને સક્રિય કરવા નિષ્ફળ પ્રયત્ન કરી રહ્યો હતો ત્યાં મારી ચંપાકલીએ મને પુછ્યું: 'કેમ આમ લમણે હાથ દઈ બેઠા છો? કોઈ ઉકલી ગયું?' 'કોઈ નહ બકા, હું જ ઉકલી જઈશ, સાલી મંદીની કોઈ હદ હોય કે નહ? જોને, મોબાઇલને ફલાઇટ મોડ પર મૂકું ત્યાં થોડીવારમાં તો ઓટોમેટિક ઘોડાગાડી મોડ પર આવી જાય છે!' એ જ વખતે મારા કાને ગીત અથડાયું 'કોઈ લોટાઈ મેરે બીતે હુએ દિન' ને મારો અંતરાત્મા પોકારી ઉઠ્યો: 'વાહ, વહાલી સાંભળ. આફરીન! શું કંઈ છે? અદલ કિશોરકુમાર જેવું જ આ કોણ ગાય છે? 'અરે દાલ ભાત હૈ, એ કિશોરકુમાર જ છે જો તારા મોબાઇલનો રીંગટોન વાગે છે, ઉપાડ... વાત કર' 'ઓહ સોરી, 'હલોઓઓઓ...' 'અરે હું ક્યારનો હલી ગયો છું તમે સુભાષ ઠાકર બોલો છો?' 'ના એનું ભૂત છું' મેં કીધું 'ભૂત નહ સર, તમે અદભૂત છો, બખર પડી ગઈ તમે સુભાષ ઠાકર જ છો. સર, ચંબુ બોલું છું ચાદ કરો 'રામ ભરોસે' હોટલમાં વેઇટર હતો ને તમે મને વેઇટરની આખી વ્યાખ્યા સમજાવેલી' મેં દસ સેકન્ડ ટાલ ખંજવાળી: 'અરે હા, યાર ચાદ આવ્યું મેં કીધેલું 'બકા હોટલમાં ગિરદી હોય તો અમારે બહાર વેઇટ થવું પડે, પછી મેનું માટે વેઇટ થવું પડે, પછી ઓર્ડર લેવા આવે એ માટે વેઇટ થવું પડે, ઓર્ડર પછી ખાવાની ડિશ માટે વેઇટ થવું પડે, ખાધા પછી બિલ માટે વેઇટ થવું પડે, બિલ ચુકવ્યા પછી છૂટા પાછા આવે એ માટે વેઇટ થવું પડે. આટલી બધી વાર અમે વેઇટ કરીએ તો વેઇટર અમે કે તું!!' હું જરાય વેઇટ થયા વગર સડસડાટ બોલી ગયો. 'સર, તમે તો હનુમાનચાલીસાની જેમ કડકડાટ બોલી ગયા તમારી વાતમાં વેઇટ (વજન) હતું પણ રૂપિયા ૧૫૦૦નું પેટમાં પથરાયું ને હું ટીપ માટે વેઇટ થયો તો તમે મને માત્ર ૧ રૂપિયા ટીપ આપી એ મારી સર્વિસનું ધોર અપમાન હતું. મેં કીધું 'આ નહ સર મને શેરબજારની કોઈ મસ્ત ટીપ આપો...'

'તો આપેલી ને એ જ ટીપથી તો તું પ્રતાપ ચાલમાંથી પ્રતાપ પેલેસ સુધી પહોંચ્યો' મેં કીધું 'સર, પછી તે જ ટીપ મારી વાટ લગાડી. શેર બજાર બકરી બજાર બની ગયું ને એ ટીપના કારણે જ પ્રતાપ પેલેસમાંથી પાછો પ્રતાપ ચાલમાં આવી ગયો ને ઉધારી ચુકવવા વ્યાજના પણ હસા કરવા પડ્યા' ચંબુ રડમસ થઈ બોલ્યો. 'પણ બકા, તારામાં બાવળનું દાંતાણ ખરીદવાની હેસિયત નહોતી ને કોલગેટના શેર ખરીદ્યા પણ તું ભૂલી ગયો કોલગેટની પેસ્ટ દાંત ઉજાવા કરી આપે, જીવન નહ.' 'હા પણ મારે કોઈ સંતાન ન હતું એટલે રોજ શ્રદ્ધાથી બધા શેર ભગવાન પાસે મૂકી હાથ જોડી બોલતો: 'પ્રભુ, તું જો મને બાળક આપીશ તો આ શેરની કમાણી અનાથાશ્રમ માટે વાપરીશ.' 'બકા, જો ઘરમાં શેર માટીની ખોટ હોય તો શેરબજારની મૂડીથી એ ન પૂરી શકાય' મેં સમજાવ્યો.

'જે થયું એ પણ હવે શું લાગે છે? શું લેવું જોઈએ?' ચંબુએ પૂછ્યું. 'ભગવાનનું નામ, ૧૦૦માંથી ૧૦૦ કરવાની લાલચે શ્વેતામ્બરમાંથી ડિગ્રાંબર થઈ ગયો તોયે પૂછે છે શું લઉં?' મેં કીધું. 'મને થાય છે કે હું શું કામ આ લફડામાં પડ્યો, અને હવે મારો જીવ બળે છે.' 'બકા, જીવ બળે તો વહેલી રૂઝ આવી જાય પણ જો જીવ નીકળી જાય તો લાશને રૂપિયાની થપ્પીઓ કે શેરના કાગળિયા બતાવો તો પણ બીજા દિવસે પેપરમાં શ્રદ્ધાંજલિ નીચે તારો ફોટો આવે પણ ગયેલો જીવ પાછો ન આવે. સમજ્યો? સાંભળ, મહુડીની સુખડી ને શેરબજારની મૂડી ક્યારેય કોઈની પાછી ન આવે... કુંભના મેળામાં ન્હાયા એના કરતાં શેરબજારમાં વધુ ન્હાયા.' 'તો ય પાછા વળવું હોય તો રસ્તો તો હશે ને?' ચંબુએ પૂછ્યું. 'યસ, પહેલાં તો તું 'આ ખરીદી લો, વેચી મારો, લઇ લો' ને કાઢી નાખોના એના ચક્કરમાંથી બહાર નીકળી જા, નહતર તને કાઢી જતાં કોઈ વાર નહ લાગે! તને ખબર છે રાવણ જીવ્યો ત્યાં સુધી બનું હારી ગયેલો પણ એની પાસે સોનાની લંકા બચી હતી... કેમ કે એ શેર બજારનું નહોતો કરતો! હવે તારો 'પીંજરેકે પછી રે તેર દર્દ ન જાને કોઈ' વાળો રીંગટોન બદલી હું જે મોકલું એ સેવ કરી રાખ ને રોજ સાંભળજે.' ને આજકાલ ચંબુ એ રોજ સાંભળે છે: 'એ ભાઈ જરા દેખકે ચલો, આગે ભી નહીં, પીછે ભી નહીં ઉપર ભી નહીં નીચે ભી...' ચાદ રાખો, જગતમાં આપણા સિવાય આપણું કોઈ નથી આપણા જીવનનો પણ આ જ સાચો રિંગટોન છે. શું કહો છો?

'મુંબઈ સમાચાર'ના ફન વર્લ્ડમાં તમને રસપ્રદ માહિતી મળશે અને સાથે મજા પણ આવશે. પ્રત્યેક કોયડાના સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં જ નામ અહીં પ્રગટ કરવામાં આવશે. વાચકોએ તેમના જવાબ ઈ-મેઇલથી બુધવારે સાંજે ૬:૦૦ સુધી મોકલવાના રહેશે. ત્યાર પછી મોકલેલા જવાબ સ્વીકારાશે નહીં. વાચકોએ જવાબ નવા ઈ-મેઇલ funworld1822@gmail.com પર મોકલવાના રહેશે.

ભાષા વૈભવ...

ગુજરાતી - અંગ્રેજી શબ્દોની જોડી જમાવો

A	B
અચલ	INCOMPREHENSIBLE
અગમ	YOUNGER
અમર	LIMIT
અવધિ	IMMOVABLE
અનુજ	IMMORTAL

ઓળખાણ પડી?

મેંદાનો લોટ, દૂધ, બેકિંગ પાઉચર, ખાંડ વગેરે સાથે તૈયાર થતી સાટા જેવી દેખાતી મીઠાઈ ઓળખાઈ? હોળી વખતે બનાવાય છે.

અ) ખાજા   બ) બાલુશાહી   ક) ગજક   ડ) ઈમરતી

ચતુર આપો જવાબ અર્થ જણાવો

'તુડિ તુડિ મતિભિન્ના' પ્રયોગમાં 'મતિ' શબ્દનો અર્થ જણાવો.

અ) બળ   બ) મતબેદ   ક) મહેનત   ડ) બુદ્ધિ

માતૃભાષાની મહેક

ઊંચ અથવા નિંદ્રા એટલે મનુષ્ય અને પશુને સમયે આવતી આરામ અને શાંતિની અવસ્થા. ઊંચ ઊંડી જવી એટલે અજ્ઞાતા દૂર થવી, જાગૃત થવું. ઊંચ કહે, બગાસાને, જા બગાસા તું, તારું કહું નહિ માને તો ઢોળી પાડીશ હું. એટલે પ્રથમ બગાસાં આવે અને તે પછી નિંદ્રા આવે.

ગુજરાત મોરી મોરી રે

કોઈ વ્યક્તિ ANTHROPOLOGYના અભ્યાસ સાથે સંકળાયેલી છે એવું કહેવામાં આવે તો એનો સંબંધ શેની સાથે હોય એ કહી શકશો?

અ) ચોર   બ) કીડી   ક) માનવજાતિ   ડ) હવામાન

ઈર્શાદ

આજે બધે જે વાતની ચકચાર હોય છે, ભાષ્યે જ કાલે કોઈને દરકાર હોય છે.

- હેમેન શાહ

માઈન્ડ ગેમ

લુપ્ત થઈ રહેલો એક શીંગ ધરાવતો ગેંડો દેશના કયા રાજ્યમાં વિશેષ સ્વરૂપે જોવા મળે છે એ જણાવી શકશો?

અ) આસામ   બ) નાગાલેન્ડ   ક) કેરળ   ડ) રાજસ્થાન

ગયા મંગળવારના જવાબ

ભાષા વૈભવ

A	B
નખ	NAIL
નટ	ACTOR
નભ	SKY
નત	BENT
નથ	ORNAMENT

ઓળખાણ પડી? બિરંજ

ગુજરાત મોરી મોરી રે જમીન

ચતુર આપો જવાબ અર્થ જણાવો ઉત્કંઠા

માઈન્ડ ગેમ ડાંગ

ફનવર્લ્ડમાં ઉમંગકાભેર ભાગ લઈ સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં નામ અહીં આપ્યાં છે. અભિનંદન.

(૧) કિશોરકુમાર જીવણદાસ વેદ (૨) ડો. પ્રકાશ કટકિયા (૩) ભારતી પ્રકાશ કટકિયા (૪) સુભાષ મોમાયા (૫) ખુશરૂ કાપડિયા (૬) હર્ષા મહેતા (૭) ભારતી બુચ (૮) મુલરાજ કપૂર (૯) નૂતન વિપીન (૧૦) પુષ્પા પટેલ (૧૧) લજિતા ખોના (૧૨) મહેશ દોશી (૧૩) શ્રદ્ધા આશર (૧૪) મીનખા કાપડિયા (૧૫) તાડેર ઔરંગાબાદવાલા (૧૬) શીરીન ઔરંગાબાદવાલા (૧૭) અબ્દુલ્લા એફ. મુનીમ (૧૮) જ્યોતિષ ખાંડવાલા (૧૯) ભાવના કર્વે (૨૦) મનીષા શેઠ (૨૧) ફાલ્ગુની શેઠ (૨૨) મહેન્દ્ર લોહાવિયા (૨૩) વર્ષા સૂર્યકાંત શ્રીફ (૨૪) નંદકિશોર સંજાણવાળા (૨૫) નયના ગિરીશ મિસ્ત્રી (૨૬) જગદીશ ઠક્કર (૨૭) રશીક જુથાણી - ટોરંટો - કેનેડા (૨૮) પુષ્પા ખોના (૨૯) ચૌહાણ જયેશભાઈ પરબતભાઈ (૩૦) અંજુ ટોલિયા (૩૧) વિણા સંપટ (૩૨) દેવેન્દ્ર સંપટ (૩૩) જયવંત પદમશી ધિખલ (૩૪) ગિરીશ બાબુભાઈ મિસ્ત્રી (૩૫) અરવિંદ કામદાર (૩૬) નિતીન બજરિયા (૩૭) જ્યોત્સ્ના ગાંધી (૩૮) રમેશ દલાલ (૩૯) ઈનાક્ષી દલાલ (૪૦) હિના દલાલ (૪૧) અલકા વાણી (૪૨) ધીરેન્દ્ર ઉદેશી (૪૩) ગીતા ઉદેશી (૪૪) પ્રતિમા પમાણી

જગજીતના ચહેરા પર જે ઘા પડ્યા છે એ કોઈ પોતાના હાથે પોતાના ચહેરા પર ન કરે. ચોદ ટાંકા લેવા પડ્યા અને એક બીજી વાત, રાતના ઓરડામાં એક વિચિત્ર સુગંધ આવી રહી હતી. આવી સુગંધ મેં ક્યારેય નથી અનુભવી. ઊંઘ લાવી દે એવી.'

પ્રમોદે ગંભીરતાથી કૂજતા અવાજે મને જ્યારે આ કહ્યું ત્યારે ચક્કર આવ્યા હોય એમ લું બાજુના સ્ટૂલ પર ફસડાઈ પડ્યો.

પ્રમોદ સાથે ફોન પર મેં વાત પૂરી કરી પછી મેં શિવાનંદજીને દેડ સ્વરે કહ્યું:

'આપણે પોલીસને જાણ કરવી જોઈએ. પોલીસની મદદથી જ હવે અઘોરીને પકડવો પડશે.'

મેં નિશ્ચય સાથે આવું કહ્યું તો ખરું, પણ મને ત્યારે સપનેય ખબર નહોતી કે એ નિશ્ચયનાં કેવા ભયાનક ફળ અમારે ભોગવવાં પડશે.

પોલીસ સ્ટેશનમાં જવાનો પ્રસંગ મારા જેવાના જીવનમાં ભાગ્યે જ બને. મુંબઈના વાદળી રંગના પોશાકનો રૂઆબ મેં જોયો છે. દિલ્હીના ઘોડા પર ઘૂમતા શાનદાર પોલીસોને પણ જોયા છે. એ સહુમાં વધુમાં વધુ નબળા અને સાવ સાદા અને સ્વયંસેવક લાગે એવા પોલીસ અમે મેસૂરમાં જોયા હતા. ત્યાં પોલીસો રસ્તા પર ભાગ્યે જ દેખાય અને દેખાય તોય ઓળખવા મુશ્કેલ પડે એવો એમનો યુનિકોર્મ હોય છે.

હું અને શિવાનંદ અમારી હોટલ પાસેના એક પોલીસ સ્ટેશને પહોંચ્યા. આ ટેબલ પરથી પેલા ટેબલ પર અને પેલા ટેબલ પરથી બીજા ટેબલ પર કેટલીક વાર ધૂમ્પા. પછી એક સબ ઈન્સ્પેક્ટરે અમને સામે પુરશી પર બેસવા કહ્યું. અમે કોઈ ખૂન જેવા ગંભીર ગુના માટે નહીં, પણ એક બાવા સામે ફરિયાદ નોંધાવવા આવ્યા છીએ એમ જાણી એ ઉદાસીન બની જૂના કેસના કાગળો ઉઘલાવવા લાગ્યો.

આખરે કેટલાક મેં એને કહ્યું:

'જુઓ હું એક અમેરિકન કંપનીનો અહીંનો પ્રતિનિધિ છું અને એમના વતી તસવીરકાર તરીકે અહીં કામગીરી કરું છું. મારો મિત્ર એક ભયાનક ધરત્રાસમાં ફસાયા છે. આપ મારી વાત પર ધ્યાન નહીં આપો તો મારે કમિશનર સાહેબને ફોન કરવો પડશે!'

કડક રીતે ઉચ્ચારવાયેલા મારા શબ્દો પછી એણે મારા તરફ ધ્યાન આપ્યું. કાગળ-પેન તૈયાર કરી એણે મને કહ્યું:

'બોલો, તમારું નિવેદન હું નોંધી લેવા તૈયાર છું.'

'ફક્ત નિવેદન નોંધવાથી કંઈ નહીં વળે. તમારે તાત્કાલિક મને કોઈ ઈન્સ્પેક્ટરની સેવા આપવી પડશે. મારા મિત્ર વિદુરહ લત્યાની પેરવી કરનાર એક અઘોરી બાવાની તમારે ધરપકડ કરવી પડશે.'

'પહેલાં તમે વિગતો કહો એ પછી જ હું શું કરવું તે નક્કી કરીશ.'

મેં શરૂઆતથી એને મારી કથા કહી. વાત સાંભળ્યા પછી એ ખડખડાટ હસી પડ્યો:

'આ પોલીસ સ્ટેશન છે મહેરબાન! આવી પગ-માથા વગરની તમારી વાત સાંભળી તમે એમ ઇચ્છો છો કે હું એક નિર્દોષ બાવાને પકડી લઉં?'

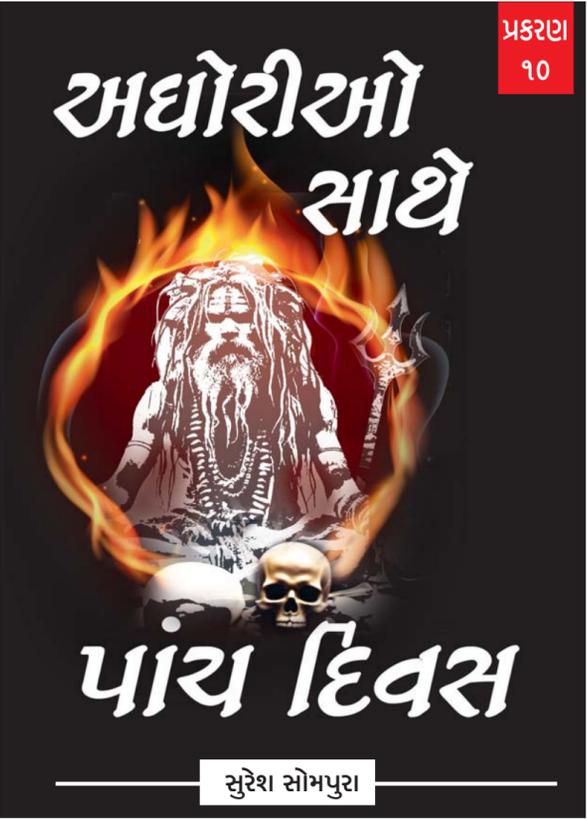
અમે એને ખૂબ સમજાવ્યો, પણ એ અમારી વાત માનવા તૈયાર જ નહોતો થતો. હકીતમાં એની જગ્યાએ હું હોત તોપણ આ વાત માનવા તૈયાર ન થાત!

થાકીને અમે પાછા પેલા વૃદ્ધ વિદ્વાનના ઘરે પહોંચ્યા. એમને બધી વિગત જણાવી પેલા અઘોરીને અમે આખી રાત અમારી સામે જંગલમાં સાધના કરતો જોયો હતો, છતાં એ છેક બેંગલોર પહોંચી જગજીતને કેવી રીતે ઈજા પહોંચાડી શક્યો હશે એ મને સમજાતું નહોતું. ચક્રાર્થ ગયેલા મારા દિમાગમાં અનેક પ્રશ્નો ઊઠતા હતા, પણ ત્યારે એ પંડિત પાસે એના ઉત્તરો મેળવવાનો સમય પણ ક્યાં હતો?

આમ છતાં મારા કેટલાક પ્રશ્નોના જવાબમાં એ વૃદ્ધે કહ્યું: 'સમય અને જિજ્ઞાસા જ તમને એના જવાબ મેળવી આપશે.'

હવે મુખ્ય સમસ્યા હતી પેલા અઘોરીને સમજાવવાની અને ફરી જગજીત પાસે લઈ જવાની. કોઈ પણ હિંસાએ એ બન્ને સામસામા આવે અને જગજીત માફી માગી લે તો એ બંધી શકે. અમે એ વૃદ્ધ પંડિતને આમાં કંઈક મદદ કરવા કહ્યું.

થોડી વાર એ વિચારમાં રહ્યા, પછી બોલ્યા: 'એક માર્ગ છે, રાતવાળી સ્ત્રી જો તમને મદદ કરે તો તમે એ અઘોરીને સમજાવી શકો અથવા એની મદદ મેળવી શકો.'

પ્રકરણ ૧૦

'એ કેવી રીતે બને?'

'એ સ્ત્રીને પણ આ બાવાએ ફસાવી છે.' થોડી વાર અટકી એ બોલ્યા: 'તમે ગયા પછી એ બાઈ અહીં આવી હતી.'

હું અને શિવાનંદ સાથે બોલી ઊઠ્યા, 'ખરેખર!'

'હા, વૃદ્ધે ખોખોખો બાઈ બોલવાનું શરૂ કર્યું.'

'તમે એને શપથ લઈ કંઈક બોલતાં સાંભળી હતી. એ બાઈ એમ માને છે કે તમે એ શપથ સાંભળી લીધા છે. એને ખબર નથી કે તમે બન્ને કન્નડ ભાષા જાણતા નથી. હવે ભયની મારી એ મારી પાસે આવી હતી. એ કહેવા કે હું તમને સમજાવું કે તમે એ ભયાનક શપથની વાત બહાર ન પાડો.'

'શાના હતા એ શપથ?' મેં આશ્ચર્યથી પૂછ્યું. બોલવું કે ન બોલવું એ અસમજસામાં રહ્યા પછી થોડી વારે એ વૃદ્ધે મોં બોલ્યું,

'પોતાના પ્રથમ પુત્રને અઘોરીને સુપરત કરી દેવાનું વચન હતું!'

હું અને શિવાનંદ સ્તબ્ધ બની ગયા. થોડી વાર પછી શિવાનંદે બોલ્યા:

'આ તો ભયાનક કહેવાય!'

'પતિ મળતો હોય તો કોઈ પણ સ્ત્રી પોતાનાં ધનારાં અનેક બાળકોમાંથી એકદાને દાનમાં આપી દે.' એ વૃદ્ધ સ્વાભાવિકતાથી બોલ્યા.

'પણ આમાં એ સ્ત્રી અમને મદદરૂપ કેવી રીતે બની શકે?' મેં સ્ત્રી, એના પતિ અને ધનાર બાળકની ક્લિરમાં પડ્યા વગર જ પૂછ્યું.

'તમે એને મળો, તમે એ શપથ વિશે જાણો છો એમ કહો અને મદદ કરે તો એ શપથ એના પતિથી ગુપ્ત રાખવાની પાતરી આપો.'

આ બધું જેટલું વિચિત્ર હતું એથી વધુ ભયાનક હતું. હું એક પછી એક એવા પ્રસંગોમાં અનાયાસે સપાટાએ જતો હતો કે એમાંથી નીકળવું મારા માટે મુશ્કેલ બની રહ્યું. ખરી રીતે તો આ પ્રસ્તાવ પેલી સ્ત્રીને બ્લેકમેલ કરવાનો જ હતો. પાખંડીઓ અને ધુતારા સામે લડનારા હું અને શિવાનંદ જ બ્લેકમેલનો આશરો કેવી રીતે લઈ શકીએ?

મેં શિવાનંદ સામે જોયું ને કહ્યું:

'આપણા કોઈ અંગત સ્વાર્થ માટે આપણે આ નથી કરવાના. આપણે તો ફક્ત એટલું જ ઇચ્છીએ છીએ કે આપણો મેળાપ પેલા અઘોરી સાથે કરાવી આપે અને શક્ય હોય તો જગજીતને એ અઘોરી પાસેથી માફી અપાવે.'

હકીકતમાં તો એ બધાં મનને મનાવવાનાં બહાનાં હતાં. મુસીબતના કારણે અમારું ધૈર્ય ક્યાંક ચરવા ચાલ્યું ગયું હતું. અમે એક પણ સાચો નિર્ણય લઈ શકતા નહોતા. અમારે જ્યારે જગજીત પાસે રહી એને સારવાર કરવાની અને ધૈર્ય બંધાવી હિંમત આપી આમાંથી એને બચાવવાની જરૂર હતી, ત્યારે મેસૂરમાં બેઠા બેઠા અઘોરીને આંતરવાની કોશિશમાં અમે પડ્યા હતા.

વૃદ્ધ પાસેથી સરનામું લઈ અમે એ સ્ત્રી પાસે પહોંચ્યા. વૃદ્ધે એક ભલામણપત્ર લખી આપ્યો હતો. એક મકાન સુંદર મકાન પાસે અમારી જીપ ઊભી રાખી. અમે વૃદ્ધ પંડિતનો પત્ર દરવાજાને આપ્યો. થોડી વાર પછી પેલી સ્ત્રી ગેલેરીમાં દેખાઈ. સાદાં વસ્ત્રોમાં એ થોડી સૌમ્ય પણ ઠસઠાદાર લાગતી હતી. એણે દરવાજાને અમને પ્રવેશ આપવા સૂચના કરી. એક વિશાળ અને અદ્યતન રીતે શણગારાયેલા ખંડમાં અમને બેસાડી નોકર એ સ્ત્રીને બોલાવવા ગયો.

તૂટીકૂટી હિન્દીમાં અમે એ સ્ત્રી સાથે વાતચીત શરૂ કરી.

રાતના અમે એને જે સ્થિતિ અને ઢંગમાં જોઈ હતી એ યાદ કરી એ ખૂબ સંકોચ અનુભવતી હોય એમ મને લાગ્યું. ટૂંકમાં મેં એને જગજીતની કથા કહી. એણે ખૂબ અચકાતાં અને ખરા શબ્દોને શોધવાની કોશિશ કરતાં કરતાં જે કહ્યું તેનો સાર આ હતો કે એ પોતે પણ એમ અનુભવતી હતી કે પેલા શાણ્ડિલ્યનાથ અઘોરીએ એને ફસાવી છે. એક વર્ષ પહેલાં એ શાણ્ડિલ્યનાથના પરિચયમાં આવી હતી. પતિપ્રેમ અને પુત્રેષાણથી પ્રેરઈ એણે એની ભક્તિ શરૂ કરી હતી. અનેક વાર અનેક જાતની સાધનાઓ માટે પેલા અઘોરીએ એની પાસેથી પૈસા પડાવ્યા હતા. ગઈ રાત્રે તો એણે એની પાસે એના પ્રથમ પુત્રની પણ માગણી કરી હતી. એ ખૂબ અવશ બની એ બધું સહન કર્યું જતી હતી. આમાંથી છૂટવાનો એને કોઈ રસ્તો સૂઝતો ન હતો. પોતાની કથા કહેતાં કહેતાં એ રડી પડી. હું મૂંઝાયો. મદદ માગવા જતાં મદદ કરવી પડે એવી પરિસ્થિતિ ઊભી થઈ હતી.

થોડી વાર વિચારી શિવાનંદ સાથે મસલત કરી મેં એને કહ્યું: 'તમે તમારું નિવેદન પોલીસમાં નોંધાવો તો એને પકડવો સહેલો છે.'

એ ચોંકી ઊઠી: 'ના, ના, એમ કહું તો દુનિયામાં મારો કજે તો થાય અને મારા પતિને ખબર પડે તો મારે આત્મહત્યા જ કરવી પડે. હું મરવું જ વધુ પસંદ કરું.'

'તો તમે જગજીતને માફ કરવા અઘોરીને સમજાવી શકશો?'

'એ શક્ય નથી.' એ બોલી.

અમે ત્રણેય થોડી વાર ખામોશ રહ્યાં.

'એક માર્ગ છે.' એ બોલી. અમે કંઈક આશાથી એની સામે જોયું.

'મારા એક મિત્ર છે. એ કોઈક ઈન્સ્પેક્ટરને ઓળખે છે. એને પૂછી જોઈ.'

અમને તો કંઈક પણ મદદની જરૂર હતી. ડૂબતો તણખલાને ઝાલે એ પ્રમાણે અમે એનો આ પ્રસ્તાવ સ્વીકારી લીધો.

એણે કેટલાક ટેલિફોન ખખડાવ્યા. કન્નડમાં એ જે વાત કરતી હતી એમાં અમને કંઈ સમજાતું નહોતું. ઘર અને એ સ્ત્રીના સ્વભાવ અને રીતભાત પરથી એ આદર્શ ગૃહિણી લાગ્યા વગર ન રહે. દેખાવમાં પણ સુંદર તો

અઘોરીએ પોતાના થેલામાં હાથ નાખીને એક ટચૂકડું માટીનું પૂતળું ખેંચી કાઢ્યું. પછી બોલ્યો: 'તૂંચને તૂંચારે દોસ્તકી મોત બૂલા લી છે.' આમ કહી એણે બીજા હાથથી પૂતળાની ડોક મરડી નાખી!

હતી. આવી સ્ત્રીને એનો પતિ શા માટે તિરસ્કારતો હશે એ સમજાતું નહોતું.

થોડી વાર પછી અમારી પાસે આવી એણે કહ્યું:

'વાત થઈ ગઈ છે. તમને એ ઈન્સ્પેક્ટર મદદ કરશે, પણ આ બધું ઓફ ધ રેકોર્ડ રહેશે. તમે મારા વિશે જાખન સાવ બંધ રાખશો એમ માનું છું.'

અમે એને ખાતરી આપી. એણે અમને એક સરનામું લખી આપ્યું અને અમે ત્યાંથી વિદાય થયા.

એ ઈન્સ્પેક્ટર મહાનગરી લાગતો હતો. ઊંચા અને જામેલા શરીરના કારણે એ બીજાથી જુદો પણ લાગતો હતો. વાતવતામાં 'બાર્ડ' અને 'સન ઓફ એ લિય'ની ગાળો ભાંડવાની એને આદત હતી.

'બતાવો સાલા બાર્ડને, કૂતરીનાને દંડો મારી સીધો ન કરી નાખું તો મને કહેજો.' એણે જીપ પર મુકીઓ પછાડતાં કહ્યું.

યામુંડી હિલના બધા જ ખૂણેખાંચરેથી જીપ દોડાવી. એક બે જગ્યાએ તો જાણવા મળ્યું એ થોડી વાર પહેલાં અહીં હતો, પણ હમણાં જ ચાલ્યો ગયો. સૂરજ ડૂબવાની તૈયારીમાં હતો. હું અને શિવાનંદ ખૂબ જ નિરાશ થઈ ગયા હતા, જગજીતની ઘિંતા સતાવી રહી હતી. પ્રમોદને અમે તે દિવસે પણ ફરવાનું કહી ચુક્યા હતા. એ બિચારા પર શી વીતતી હશે. એની પણ મને ક્લિર હતી. જગજીતની મા અને પત્નીને અમે જાણ પણ નહોતી કરી એનો પણ વસવસો થયા કરતો હતો. મેં શિવાનંદને કહ્યું:

'આજે એ અઘોરીનો પતો નહીં મળે તો હું બેંગલોર જઈશ. વહેલામાં વહેલી તકે હું જગજીતને એના ઘરે પાછો પહોંચાડવા ઇચ્છું છું.'

મહિષાસુરના પ્રચંડ પૂતળા પાસે ડ્રાઈવરે જીપ ધીમી પાડી, 'શું થયું?' મેં ઈન્સ્પેક્ટરને કહ્યું: 'વોહી હૈ' અમે હજી કંઈ કહીએ તે પહેલાં તો એ અનાડી ઈન્સ્પેક્ટર જીપમાંથી ફૂંદો અને અઘોરી તરફ ગાળો દેતો દોડ્યો. હું અને શિવાનંદ એને શાંત રહેવાની બુમો પાડતા એની પાછળ દોડ્યા. ઈન્સ્પેક્ટરે નજીક જઈ અઘોરીનો હાથ પકડી લીધો!

'સાલા બાર્ડ કા બચ્યા, અબ ચલો સીધા પોલીસ સ્ટેશન ને. દસ સાલ જેલ મેં ન ફૂંચવા દિયા તો દેખો.'

શાણ્ડિલ્યનાથ કોધથી ભભૂકતી આંખે અમારી સામે જોઈ રહ્યો હતો. એના એ ભયાનક દેખાવથી અમે સ્તબ્ધ બની ગયા હતા. એણે પોતાના થેલામાં છૂટો હતો તે હાથ નાખ્યો અને એક ટચૂકડું માટીનું પૂતળું ખેંચી કાઢ્યું. એ પૂતળું અમને બતાવી એ બોલ્યો:

'તૂંચને તૂંચારે દોસ્તકી મોત બૂલા લી જે.'

આમ કહી એણે બીજા હાથથી પૂતળાની ડોક તોડીને ફેંકી દીધી. પૂતળું પગ પાસે ફેંક્યું અને એને પગથી મસળી બોલ્યાં:

'અબ ચલો તૂંચારી જેલમાં. મેં દેખતા હું તૂંચ કેસે મૂજે વડાં બંધ કરતે હો.'

હવે અમારો ઈન્સ્પેક્ટર પણ કંપવા લાગ્યો હતો. એનો બધો જ ગુસ્સો કોણ જાણે ક્યાં સ્ફુચકર થઈ ગયો. શિવાનંદે પેલા અઘોરીને વિનંતીભર્યા સ્વરે ઘણી કાકલૂદી કરી, પણ શાણ્ડિલ્યનાથનો ગુસ્સો ઓછો ન થયો.

અમે નિરાશ થઈ પાછા ફર્યા. અઘોરી પર કંઈ પગલાં લેવાની અમારી હિંમત નહોતી. મારી આંખ સામે પેલા પૂતળાના ટુકડા અને ડોક તરવાઈ કરતાં હતાં. ઈન્સ્પેક્ટરનો બહાડાટ ચાલુ હતો.

ઈન્સ્પેક્ટરને બજારમાં ઉતારી હું અને શિવાનંદ વૃદ્ધ પંડિતના ઘરે પહોંચ્યાં. જે બન્યું હતું તે અમે એને કહ્યું. એણે પણ અમને તરત જ જગજીત પાસે પાછા ફરવાની સલાહ આપી. સાથે એક યંત્ર આપ્યું. કાગળ પર ચીતરેલું એ રક્ષાકવચ હતું.

'આ તમને કેટલું ઉપયોગી થશે એ મને ખબર નથી, પણ જગજીતને સાથે રાખવા કહેજો. ઈશ્વરની ઇચ્છા હશે તો બધું સાડું થશે.'

અમે આઠક વાગ્યે ત્યાંથી રવાના થયા. મેસૂર છોડ્યા પછી સૂમસામ સડક પર જીપ

ભાગતી હતી, ત્યારે અમે પણ ચૂપચાપ બેઠા હતા. વદ એકમની ચાંદનીના કારણે ઘરતી વિચિત્ર અને બિહામણી લાગતી હતી.

અચાનક યાદ આવવાથી મેં શિવાનંદને પૂછ્યું: 'સ્વામીજી, આપને અઘોરી કો ધ્યાન સે દેખાયા?'

'કયો?' એમણે આશ્ચર્યથી સામો પ્રશ્ન પૂછ્યો.

'આપણે બન્ને વાર અઘોરીને મળ્યા પણ એની સામે શાંતિથી જોવાની જાણે આપણને ફુરસદ જ મળી નથી. હું એનો ચહેરો યાદ કરું છું તો મને એના ચહેરા પર ગાલથી ક્યાળ સુધી જતો લાંબો ચીરો હોય એવું યાદ નથી આવતું. એનો કાન પણ કપાયેલો નહોતો, જેવો પેલી તસવીરમાં છે. તસવીરમાંના ચહેરામાં એ અઘોરીના ચહેરા સાથે ઘણું સામ્ય છે, છતાં એ ચહેરો પેલા અઘોરીનો જ છે એમ કહી શકાય એટલું સામ્ય છે ખરું?'

શિવાનંદ થોડી વાર ચૂપ રહ્યા પછી બોલ્યા: 'કાલે પ્રમોદે તમને જગજીતની ઈજા વિશે કંઈ કહ્યું હતું ને!'

એમના એ પ્રશ્નના સૂચિતાર્થથી હું ચમકી ઊઠ્યો. વાદળ પાછળ ચંદ્ર ચાલ્યો જવાથી ચારે બાજુ અંધકાર છવાઈ ગયો. પ્રમોદે કહ્યું હતું: 'જગજીતના ચહેરા પર ગાલથી ક્યાળ સુધીનો ત્રિશૂળનો ઊંડો ઘા થયો છે' હું કંપી ઊઠ્યો.

જગજીત સાથેની દોસ્તીના રખડપાટના દિવસો યાદ આવ્યા. અમારી અનેક યાત્રાઓને એ સાથી પાછળ દે. દિ લેર, હિંમતબાજ, પુશાપુશાલ, હોશિયાર, ફોટોગ્રાફીના અનેક કુરિયા એણે મને શીખવ્યા હતા. કોઈ પણ કેમેરો એ આસાનીથી વાપરી શકતો. એક વાર ગુરૂમંત્ર આપતો હોય એમ એણે મને કહ્યું હતું: 'દરેક કેમેરાને એની વિશિષ્ટતા હોય છે. એની શક્તિ અને શક્તિની ખર્ચા હોય છે. ફોટોગ્રાફરે આ બન્નેમાં અંતિમોને પહેલાં જાણી લઈને જ એનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.' એના આવા વાક્યને મેં મારી ડાયરીમાં નોંધી રાખેલાં કેમેરાને તો ઠીક, પણ એ પછી મનુષ્યોને સમજવા માટે પણ મને એ વાક્ય ઘણું ઉપયોગી થયું હતું. જગજીતનું જીવન ગરીબી અને અભાવો વચ્ચે વિકસ્યું હતું. એ બાપના સખત દાબ વચ્ચે ઊછર્યું હતો. બાપ પ્રત્યે એને સખત ઘુણા હતી. એ કહેતો: 'બાપના મર્યા પછી જ હું જીવતાં શીખ્યો છું.' એનો એ રીત એટલી હદે વિકાસ પામ્યો હતો કે કોઈ બુદ્ધીને એ સહન કરી શકતો નહીં.

એક વાર બસમાં મુસાફરી કરતા હતા ત્યારે અમારા એક મિત્રે ઊઠીને એક બુદ્ધીને જગ્યા આપી હતી. જગજીત એ મિત્ર સાથે બાપની પડવો હતો, એટલું ઝઘડ્યું કે એણે બુદ્ધીને એ સીટ પરથી ઊઠવાની ફરજ પાડી હતી.

હા, એ ખરું કે મોટી ઉમરનાઓ પ્રત્યે તિરસ્કાર સિવાય એનામાં કોઈ અવાહુણ ન હતો.

'જગજીત જગજીત અને જગજીત'ના જ વિચારોથી મન ભરાઈ ગયું હતું. જગજીત જાણે અમારી જીપ પાછળ દોડી રહ્યો હતો. 'બચાવો બચાવો'નો એનો આર્તાનાદ અમને સ્પષ્ટ સંભળાઈ રહ્યો હતો. મેં જીપ રોકવા ડ્રાઈવરને કહ્યું. એણે એનું મોં મારી તરફ ફેરવ્યું ત્યારે હું હેબતાઈ ગયો. એ પેલા અઘોરીનો ચહેરો હતો. એણે અકુહાર્ય કર્યું ને જીપ વધુ ગતિથી દોડાવી.

જગજીત પણ વેગથી અમારી પાછળ દોડી રહ્યો હતો. એને ખેંચી લેવા મેં મારો હાથ લંબાવ્યો. એણે પણ હાથ લંબાવ્યો પણ એ મારા હાથને આંબી શક્યો નહીં.

એના 'જીપ રોકો, જીપ રોકો, મહેરબાની કરી જીપ રોકો!'ના એના પોકારના ઉત્તરમાં ફક્ત ભયાનક હાસ્ય સાંભળવા મળતું હતું.

હવે તો જ જગજીતની પાછળ પણ અઘોરીઓનું એક મોટું ટોળું ચીસો પાડતું દોડતું હતું. જીપ રોકવામાંય મોત હતું. એક અઘોરીએ પોતાના પ્રચંડ ત્રિશૂળનો જગજીત પર ઘા કર્યો.

ત્રિશૂળ પ્રચંડ વેગથી જગજીત તરફ આવી રહ્યું હતું. મેં જગજીતને હટી જવા બૂમ મારી. એ હટ્યો. ત્રિશૂળ અમારી જીપના ટાયર સાથે ભટકાયું. એક ભયાનક ઘડાકો થયો.

હું ઝબકીને જાગ્યો ત્યારે પરસેવે રેબઝેબ થઈ ગયો હતો, શિવાનંદ મને ઢંઢેળતાં મારી સામે ઊભા હતા. જરા સ્વસ્થ થયો કે

ડ્રાઈવરનો અવાજ સંભળાયો: 'સા'બ, ટાયર બસ્ટ હો ગયા હૈ. ટાયર બદલને કે લિયે થોડી દેર કહેરના હોગા.'

હું અને શિવાનંદ નીચે ઊતરી સડક પાસેના એક પથ્થર પર બેઠા. શિવાનંદે પૂછ્યું:

'શું થયું હતું?'

'કશું નહીં, એક ભયાનક સ્વપ્ન.' પંદરક મિનિટમાં જ ડ્રાઈવરે ટાયર બદલી નાખ્યું. અમે ફરીથી મુસાફરી ચાલુ કરી. આ વખતે હું શિવાનંદ સાથે વાતોએ વળગ્યો.

ફરીથી ઊંઘીને મારે ભયાનક સ્વપ્નનાં નોતરવાં નહોતાં. પોણાએક કલાકના એકધારા ડ્રાઈવિંગ પછી ડ્રાઈવરે એક નાના ગામ પાસે ગાડી ફરી રોકી.

'સા'બ મૂઝે યા પીના પેગા. બડી નિંદ આ રહી હૈ.' ન છૂટકે અમારે એ વિલંબ સહન કરવો પડે એમ હતો.

એક નાની હોટેલમાં ઘૂસી અમે ત્રણ યા બનાવવાનો ઓર્ડર આપ્યો. સમય પસાર કરવા મેં શિવાનંદને પૂછ્યું:

'તમે શું ઘારો છો?' વૃદ્ધ મહાશયે આપેલા રક્ષાકવચથી જગજીતને ફાયદો થશે?'

આમ કહી મેં એ રક્ષાકવચનો કાગળ શોધવા ખિસ્સામાં હાથ નાખ્યો તો એ ત્યાં નહોતો! શિવાનંદ બોલતા રહ્યા. એ દરમિયાન મેં બધાં જ ખિસ્સાં ફેંકીસી નાખ્યાં. એ ક્યાંય નહોતો!

'શું થયું?' શિવાનંદે પૂછ્યું. 'રક્ષાકવચના ચંત્રવાળો કાગળ મળતો નથી.'

શિવાનંદે મારા સવાલના જવાબમાં એટલું જ કહ્યું હતું: 'એ કદાચ તણખલું હતું તોય આપણે અત્યારે ડૂબી રહ્યા છીએ ત્યારે એને પકડવા સિવાય છૂટકો નથી.' અને હું હવે એ તણખલું પણ ખોઈ બેઠો હતો.

બેંગલોર શહેરની બતીઓ દેખાઈ ત્યારે તો મધરાત ક્યારની વીતી ચૂકી હતી. ચાંદો પશ્ચિમ તરફ ઢળી રહ્યો હતો. આકાશમાં નાની નાની ગમગીન વાદળીઓ શોકસભામાં સામેલ થઈ હોય એમ ચૂપચાપ હતો

પાંચ દિવસની પછડાટને બ્રેક: ચાઈનીઝ કરંટથી એશિયાના બજારોમાં સુધારો, નિફ્ટીએ ૨૨,૫૦૦ પોઈન્ટનું સ્તર ફરી હાંસલ કર્યું

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)
મુંબઇ: ચાઈનીઝ કરંટથી એશિયાના બજારોમાં સુધારો આવતા તેની અસરે સ્થાનિક બજારમાં પણ સેન્ટિમેન્ટમાં સુધારો આવતા નવેસરની લેવાલીના ટેકા વચ્ચે સેન્સેક્સ ૩૪૧ પોઈન્ટ આગળ વધ્યો, જ્યારે નિફ્ટીએ ફરી ૨૨,૫૦૦ની સપાટી હાંસલ કરી લીધી હતી.
વૈશ્વિક શેરબજારમાં તીવ્ર તેજ અને બેંકિંગ શેરોમાં નવેસરની ખરીદીને પગલે સપ્તાહના પહેલા સત્રમાં સોમવારે બેન્ચમાર્ક સ્ટોક ઇન્ડેક્સ સેન્સેક્સ અને નિફ્ટી ૦.૫૦ ટકા વધીને પાછા ફર્યા હતા. ૩૦ શેરો ધરાવતો સેન્સેક્સ ૩૪૧.૦૪ પોઈન્ટ અથવા ૦.૪૬ ટકા વધીને ૭૪,૧૬૯.૮૫ પોઈન્ટની સપાટી પર સ્થિર થયો છે.
પાંચ સત્રની પીછેહઠને બ્રેક મારીને ઇન્ટ્રા-ડેટ્રેડમાં, બેન્ચમાર્ક ૫૪૭.૪૪ પોઈન્ટ અથવા ૦.૭૪ ટકા વધીને ૭૪,૩૭૬.૩૫ પોઈન્ટની સપાટીને અંત આપ્યો હતો. જ્યારે એનએસઈનો બેન્ચમાર્ક નિફ્ટી ૧૧૧.૫૫ પોઈન્ટ અથવા ૦.૫૦ ટકા વધીને અંતે ૨૨,૫૦૮.૭૫ પોઈન્ટની સપાટીએ સ્થિર થયો છે. સેન્સેક્સ પેકમાંથી, બજાજ ફિનસર્વ, મહિન્દ્રા અને મહિન્દ્રા એક્સિસ બેન્ક, બજાજ ફાઇનાન્સ, અદાણી પોર્ટર્સ, આઇસીઆઇસીઆઇ બેન્ક, ઝોમેટો અને અલ્ટ્રાટેક સિમેન્ટના શેરે સૌથી વધુ વધારા શેરોની યાદીમાં સ્થાન મેળવ્યું હતું.
જોકે, આઇટીસી, નેસ્લે, સ્ટેટ બેંક ઓફ

ઈન્ડિયા, રિલાયન્સ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ, એશિયન પેઇન્ટ્સ અને ટાટા કન્સલ્ટન્સી સર્વિસિસ ટોચના સૌથી વધુ ગબડેલા શેરોની યાદીમાં હતા. વૈશ્વિક ઓઈલ બેન્ચમાર્ક બ્રેન્ડ કૂડ વાયદો ૧.૦૬ ટકા વધીને ૭૧.૩૩ ડોલર પ્રતિ બેરલ બોલાયો હતો.
વૈશ્વિક સ્ટરે એશિયન બજારોમાં, જાપાનનો નિકેઈ ૧.૧૮ ટકા, હોંગકોંગનો હૅંગસેંગ ઇન્ડેક્સ ૧.૩૧ ટકા અને ચીનનો શાંઘાઈ કમ્પોઝિટ ૦.૨૮ ટકા સુધીની તેજ જોવા મળી હતી. ૧૪ માર્ચે અમેરિકાનો ડાઉ જોન્સ ૧.૬૫ ટકા વધીને ૪૧,૪૮૮ પર બંધ થયો હતો, જ્યારે નેસ્ડેક કંપોઝિટ ૨.૬૧ ટકા અને એસએન્ડપી ૫૦૦ ઇન્ડેક્સ ૨.૧૩ ટકા વધ્યો હતો.
એક્સચેન્જમાં ઉપલબ્ધ ડેટા અનુસાર પાછલા સત્રમાં ૧૩ માર્ચે વિદેશી રોકાણકારો (એફઆઇઆઇ)એ રૂ. ૭૯૨ કરોડના શેર વેચ્યા હતા. આ દરમિયાન સ્થાનિક સંસ્થાકીય રોકાણકારો (ડીઆઇઆઇ)એ રૂ. ૧,૭૨૩ કરોડના શેર ખરીદ્યા હતા.
ચીને અર્થતંત્રમાં વપરાશી માગને વેગ આપવા માટે જાહેર કરેલા નવા પગલાં અને એશિયન બજારોના સકારાત્મક સંકેતોને કારણે ખાસ કરીને ફાઇનાન્સિયલ સ્ટોકસમાની આગેવાનીમાં વધેલી લેવાલીનો ટેકો મળતા સોમવારે ભારતના બેન્ચમાર્ક શેરઆંક સેન્સેક્સ અને નિફ્ટી સવારના સત્રમાં જ ઊંચા સ્તરે પહોંચ્યા હતા.
ખાનગી ધિરાણકર્તાની નાણાકીય સ્થિરતા

અંગે ભારતીય રિઝર્વ બેન્કે કરેલી સ્પષ્ટતાને પગલે ઇન્ડસ્ટ્રીઝ બેંકના શેરમાં સવારના સત્રમાં પાંચ ટકા જેવો ઉછાળો જોવા મળ્યો હતો અને તેની આગેવાની ઉદ્ધન નાણાકીય શેરોમાં લેવાલી વધતા આ સેક્ટરનો બેન્ચમાર્ક ઇન્ડેક્સના ૦.૫ ટકા જેવા વધારો જોવા મળ્યો હતો. બેન્ક શેરોના સુધારા સાથે ૧૩ મુખ્ય ક્ષેત્રોમાંથી ૧૧ ઇન્ડેક્સ પોઝિટિવ ઝોનમાં આગળ વધ્યા હતા
હકીકતમાં, ઇન્ડસ્ટ્રીઝ બેંકે સોમવારે (૧૦ માર્ચ) એક એક્સચેન્જ ફાઇલિંગમાં જણાવ્યું હતું કે આંતરિક સમીક્ષામાં ડેરિવેટિવ્સ પોર્ટફોલિયોમાં એકાઉન્ટિંગ વિસંગતતાઓ બહાર આવી છે. આના કારણે, બેંકની કમાણી થકી શકે છે અને નેટવર્થમાં ૨.૩૫%નો વધારો થઈ શકે છે. આ સમાચાર બાદ, મંગળવારે (૧૧ માર્ચ) ઇન્ડસ્ટ્રીઝ બેંકના શેર ૨.૭ ટકાનો કડાકો પડતા તે ૨૪૩ રૂપિયા થઈને રૂ. ૬૫૬.૮૦ પર આવી ગયો હતો.
એ જ તબક્કે, વ્યાપક બજારનું પ્રતિનિધિત્વ કરનારા સ્મોલ કેપ અને મિડ કેપ ઇન્ડેક્સમાં પણ લગભગ ૦.૩૦ ટકાનો સુધારો જોવા મળ્યો હતો. અન્ય કોર્પોરેટ હલચલમાં પેટાકંપની સામે નાણાકીય અરજ વચ્ચે ઓલા ઈલેક્ટ્રિકના શેરમાં સવારના સત્રમાં ચાર ટકા જેવો કડાકો જોવા મળ્યો હતો. નોંધવું રહ્યું કે આ કંપનીએ તાજેતરમાં જ ૧૦૦૦ કર્મચારીઓની છટકા કરવાની જાહેરાત કરી હતી.
આંતરરાષ્ટ્રીય મોરચે ચીને વપરાશી માગ

વધારવા પ્રોત્સાહક પગલાં જાહેર કર્યા પછી એશિયન શેરબજારોમાં સુધારો જોવા મળ્યો હતો. દરમિયાન, અમેરિકાના ટ્રેઝરી સેક્ટરની સ્કોટ બેસેન્ટે તાજેતરના બજારની મંદીને સામાન્ય કરેકશન તરીકે વર્ણવતાં યુ.એસ. ઇન્ફોર્મેશન ઇન્ડેક્સમાં વધારો થયો હતો.
વેલ્યુએશન્સ અંગે અસ્પષ્ટતા વચ્ચે સ્થાનિક ફંડો સ્મોલ અને મિડકેપ શેરોના પોર્ટફોલિયોમાં ફેરફાર કરી રહ્યાં છે. પાછલા સપ્તાહે ઈન્ફોર્મેશન ઇન્ડેક્સમાં ફેબ્રુઆરી મહિનામાં ઈન્ફોર્મે ૨૬ ટકા થઈને રૂ. ૨૯,૩૦૩ કરોડ રહ્યો હતો, જે જાન્યુઆરીમાં રૂ. ૩૯,૬૮૮ કરોડ હતો અને ડિસેમ્બરમાં રૂ. ૩. ૪૧, ૧૫૬ કરોડ હતો. માર્કેટમાં વોલેટિલિટી વચ્ચે સ્મોલ કેપ અને મિડ કેપ સ્કીમમાં ઈન્ફોર્મેમાં મોટાપાયે વધારો નોંધાયો હતો. ઈન્ફોર્મે ઇન્ડેક્સના ઇન્ફોર્મેમાં સતત બીજા મહિને વધારો નોંધાયો હતો.
દરમિયાન, ટોચની ૧૦ સૌથી મૂલ્યવાન કંપનીઓમાંથી પાંચના માર્કેટ કે પમાં ૮૩,૩૫૭.૫૨ કરોડ રૂપિયાનો વધારો થયો હતો, જેમાં આઇટી જાયન્ટ્સ ઇન્ફોર્મે અને ટાટા કન્સલ્ટન્સી સર્વિસિસને સૌથી મોટો ફટકો વલણને અનુરૂપ છે. ગયા અઠવાડિયે, બીએસઈ સેન્સેક્સ બેન્ચમાર્ક ૫૦૩.૬૭ પોઈન્ટ અથવા ૦.૬૮ ટકા ઘટ્યો અને એનએસઈ નિફ્ટી ૧૫૫.૩ પોઈન્ટ અથવા ૦.૬૮ ટકા ઘટ્યો. શેરબજાર શુક્રવારે ઊંચીના તહેવાર નિમિત્તે બંધ રહ્યા હતા.

જથ્થાબંધ ભાવાંક આધારિત ફુગાવો ફેબ્રુઆરીમાં વધીને ૨.૩૮ ટકાના સ્તરે પહોંચ્યો

નવી દિલ્હી: સોમવારે જાહેર કરાયેલા સરકારી આંકડા દર્શાવે છે કે શાકભાજી, તેલ અને પીણાં જેવી ઉત્પાદિત ફુગાવો વધીને ભાવમાં વધારો થવાને કારણે ફેબ્રુઆરીમાં જથ્થાબંધ ભાવાંક ફુગાવો થોડો વધીને ૨.૩૮ ટકાની સપાટીએ પહોંચ્યો છે.
જાન્યુઆરીમાં જથ્થાબંધ ભાવાંક (ડબલ્યુપીઆઇ) આધારિત ફુગાવો ૨.૩૧ ટકા હતો. ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૪માં તે ૦.૨ ટકાના સ્તરે હતો. સતત ત્રણ મહિનાના વધારા પછી ડબલ્યુપીઆઇમાં સાથારણ વધારો જોવા મળ્યો છે. જાન્યુઆરીની સરખામણીમાં ફેબ્રુઆરી મહિનામાં ડબલ્યુપીઆઇમાં માસિક તુલનાત્મક ધોરણનો ફેરફાર ૦.૮૬ ટકા રહ્યો. વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગ મંત્રાલય દ્વારા જારી કરાયેલા નિવેદન મુજબ, ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૫માં ફુગાવાનો સકારાત્મક દર મુખ્યત્વે ખાદ્ય ઉત્પાદનો, ખાદ્ય ચીજો, અન્ય ઉત્પાદન,

બિનખાદ્ય ચીજો અને કાપડના ઉત્પાદન વગેરેના ભાવમાં વધારાને કારણે છે.
ડેટા મુજબ, મહિના દરમિયાન ઉત્પાદિત ખાદ્ય ઉત્પાદનોમાં ફુગાવો વધીને ૧૧.૦૬ ટકા, વનસ્પતિ તેલમાં ૩૩.૫૮ ટકા, જ્યારે પીણાંમાં નજીવો વધારો થઈને ૧.૬૬ ટકા થયો હતો. જોકે, શાકભાજીના ભાવમાં ઘટાડો થયો હતો અને બટાકાના ભાવ મહિના દરમિયાન ૭૪.૨૮ ટકાથી ઘટીને ૨૭.૫૪ ટકા થયા હતા. ઈંધણ અને વીજળી શ્રેણીમાં ફેબ્રુઆરીમાં ૦.૭૧ ટકાનો વધારો જોવા મળ્યો હતો, જે અગાઉના મહિનામાં ૨.૭૮ ટકા હતો. બુધવારે જાહેર કરાયેલા છૂટક ફુગાવાના આંકડા દર્શાવે છે કે ખાદ્ય ચીજવસ્તુઓના ભાવમાં ઘટાડો થવાને કારણે ફેબ્રુઆરીમાં ગ્રાહક ભાવ સૂચકાંક (સીપીઆઇ) આધારિત ફુગાવો સાત મહિનાના નીચલા સ્તરે ૩.૬૧ ટકા પર પહોંચી ગયો હોવાનું જાહેર થયું છે.

બુલિયન માર્કેટમાં જોરદાર તેજ: શુદ્ધ સોનાએ ₹ ૮૮,૧૦૦ની સપાટી વટાવી

(વાણિજ્ય પ્રતિનિધિ તરફથી)
મુંબઇ: શેરબજાર સપ્તાહના પહેલા દિવસે સ્થિર થવા મથી રહ્યું છે ત્યારે સોનાચાંદી બજારમાં જોરદાર ઉછાળા સાથે તેજનો પવન ફૂંકાયો છે. ખૂલતા બજારમાં સોનાના ભાવમાં દસગ્રામે રૂ. ૧૦૪૪થી ૧૦૪૮નો ઉછાળો જોવા મળ્યો છે. જ્યારે ચાંદીમાં રૂ. ૧૩૬૩ પ્રતિ કિલોનો ઉછાળો છે.
ઝવેરી બજારમાં ખૂલતા સત્રમાં ૮૮૯૯ ટયનું શુદ્ધ સોનું રૂ. ૮૬,૮૪૩ના પાછલા બંધ સામે રૂ. ૧,૦૪૪ના ઉછાળા સાથે રૂ. ૮૭,૮૮૧ પ્રતિ દસ ગ્રામ બોલાયું છે, જ્યારે ૯૯૫ ટયના શુદ્ધ સોનાના ભાવ રૂ. ૮૬,૪૮૫ પ્રતિ દસ ગ્રામના પાછલા બંધ સામે રૂ. ૧,૦૪૪ના ઉછાળા સાથે રૂ. ૮૭,૫૮૯ની સપાટીએ ખૂલ્યા છે.
આ તરફ ચાંદી પણ રૂપિયા એક લાખ તરફ ધસમસી રહી છે. મુંબઇના ઝવેરી બજારમાં .૯૯૯૯ ટયની હાજર ચાંદી રૂ. ૯૮,૩૨૨ના બંધ સામે રૂ. ૧,૩૬૩ના ઉછાળા સાથે ખૂલતા સત્રમાં રૂ. ૯૯,૬૮૫

બોલાઇ હતી. સત્રને અંતે શુદ્ધ સોનું રૂ. ૧,૨૫૮ના વધારા સાથે રૂ. ૮૮,૧૦૧ની સપાટી પર સ્થિર થયું હતું, જ્યારે સ્ટાન્ડર્ડ સોનું દસ ગ્રામે રૂ. ૧,૨૫૩ના વધારા સાથે રૂ. ૮૭,૭૪૮ની સપાટીએ પહોંચ્યું હતું. એ જ સાથે હાજર ચાંદી કિલોએ રૂ. ૧,૪૪૫ના ઉછાળા સાથે રૂ. ૯૯,૭૬૭ની સપાટીએ સ્થિર થઇ હતી.

સોનામાં ભાવ વધારા માટેના ત્રણ મુખ્ય કારણોમાં ટ્રમ્પના અમેરિકાના રાષ્ટ્રપતિ બનાવથી ભૂરાજકીય વધેલા તણાવ, ડોલર સામે રૂપિયાના મૂલ્યમાં વધી રહેલી નબળાઇ અને શેરબજારમાં ઘટાડાને સ્થાન આપી શકાય, જેને કારણે લોકો સોનામાં રોકાણ વધારી રહ્યા છે. ટોચના બુલિયન ડીલરે જણાવ્યું હતું કે, તાજા કારણો જોઇએ તો

અમેરિકા પછી યુકે દ્વારા વ્યાજ દરોમાં ઘટાડો અને વધતા ભૂરાજકીય તણાવને કારણે સોનાને ટેકો મળી રહ્યો છે. તેમજ, ગોલ્ડ ઇટીએફમાં રોકાણ પણ વધી રહ્યું છે. આ કારણે પણ સોનાની માગ વધી રહી છે.
ઓનલાઇન એક્સચેન્જ પર સોનાના ભાવ રૂ. ૮૮,૦૦૦થી ઉપર નવા ઉચ્ચતમ સ્તર પર પહોંચ્યા છે, જ્યારે કોમેક્સ ગોલ્ડે ૩,૦૦૦ ડોલરની સપાટી પાર કરી દીધી છે. આ તેજીને અનેક દેશોમાં વિવિધ ઉત્પાદનો પર સતત યુએસ ટેરિફ દ્વારા વેગ મળ્યો છે, જેમાં આલ્કોહોલ અને કોએક જેવા યુરોપિયન માલ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં આવ્યું છે. આ ટેરિફની થિંતાઓ બજારના સહભાગીઓને સાવચેત રાખી રહી છે, જેના કારણે સોનાની ખરીદી સતત ચાલુ રહી છે.
આ અઠવાડિયે, યુએસ રિટેલ સેલ્સ ડેટા અને ફેડરલની નીતિ બેંક અને નિવેદન જેવી મુખ્ય ઘટનાઓ સોના માટે આગામી ચાલ નક્કી કરવામાં નિર્ણાયક રહેશે.

દિલ્હીમાં ચાંદી ₹ ૧,૦૨,૫૦૦ની નવી વિક્રમી ઊંચી સપાટીએ, બંને કિંમતી ધાતુમાં ₹ ૧૩૦૦નો ઉછાળો

નવી દિલ્હી: યુએસ ટેરિફ અંગે અનિશ્ચિતતા, વેપાર તણાવ અને ફેડરલ રિઝર્વ દ્વારા નાણાકીય નીતિમાં છૂટછાટની વચ્ચે અપેક્ષાઓ વચ્ચે વૈશ્વિક બજારોમાં મજબૂત વલણોને પગલે સોમવારે સોના અને ચાંદીના ભાવ નવા રેકોર્ડ સ્તરે પહોંચ્યા, જેમાં દરેક રૂ. ૧,૩૦૦ નો ઉછાળો આવ્યો.
ઓલ ઈન્ડિયા સરકારી એસોસિએશનના જણાવ્યા અનુસાર, ૯૯.૮ ટકા શુદ્ધતા ધરાવતી કિંમતી ધાતુ, સતત ચોથા દિવસે આગેકૂચ સાથે, ૧,૩૦૦ રૂપિયા વધીને રૂ. ૯૦,૭૫૦ પ્રતિ ૧૦ ગ્રામની નવી ટોચે પહોંચી ગઈ છે. ગુરુવારે આ સોનું રૂ. ૯૯,૪૫૦ પ્રતિ ૧૦ ગ્રામ પર બંધ થયું હતું. એ જ રીતે, ૯૯.૫ ટકા શુદ્ધતા ધરાવતી સોનાની કિંમત રૂ. ૧,૩૦૦ વધીને રૂ. ૯૦,૩૫૦ પ્રતિ ૧૦ ગ્રામની આજીવન ઉચ્ચતમ સપાટીએ પહોંચી ગઈ છે.

સિનિયર કોમોડિટી એનાલિસ્ટના જણાવ્યા અનુસાર, કિંમતી ધાતુઓમાં રેકોર્ડબ્રેક તેજ માટે ઘણા પરિબળો જવાબદાર છે, જેમાં કેન્દ્રીય બેંકો દ્વારા ખરીદી અને વૈશ્વિક આર્થિક અસ્થિરતાનો સમાવેશ થાય છે. વધુમાં, યુએસ પ્રમુખ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પની વેપાર અને આર્થિક નીતિઓને કારણે વિશ્વભરમાં આર્થિક અનિશ્ચિતતામાં વધારો થવાથી સેફ હેવન એસેટની માગમાં વધારો થયો છે. આ વર્ષે અત્યાર સુધી, પીળી ધાતુના ભાવ પહેલી જાન્યુઆરીની સપાટી સામે ૧૧,૩૬૦ રૂપિયા અથવા ૧૪.૩૧ ટકા વધીને ૯૦,૭૫૦ રૂપિયા પ્રતિ ૧૦ ગ્રામ થયા હતા, જે પહેલી જાન્યુઆરીના રોજ ૭૯,૩૦૦ રૂપિયા પ્રતિ ૧૦ ગ્રામની સપાટીએ હતા.
ચાંદીના ભાવ પણ ૧,૩૦૦ રૂપિયા વધીને ૧,૦૨,૫૦૦ રૂપિયા પ્રતિ કિલોના નવા સર્વકાલીન ઉચ્ચ સ્તરે પહોંચ્યા છે. ગુરુવારે

આ કિંમતી સફેદ ધાતુ ૧,૦૧,૨૦૦ રૂપિયા પ્રતિ કિલોની સપાટી પર બંધ થઈ હતી. શુક્રવારે, ઊંચીના તહેવાર નિમિત્તે બુલિયન બજારો બંધ રહ્યા હતા.
દરમિયાન, વાયદા બજારમાં એપ્રિલ ડિલિવરી માટે સોનાનો વાયદો ૧૩ રૂપિયા વધીને ૮૮,૦૦૪ રૂપિયા પ્રતિ ૧૦ ગ્રામ થયો હતો. શુક્રવારે, કોમોડિટીઝ શેરબજારમાં પીળી ધાતુ ૮૮,૩૧૦ રૂપિયા પ્રતિ ૧૦ ગ્રામની રેકોર્ડ ટોચે પહોંચી હતી.
આંતરરાષ્ટ્રીય બજારોમાં, હાજર સોનાનો ભાવ ૧૪.૪૮ ડોલર વધીને ૨,૯૯૮.૯૦ ડોલર પ્રતિ ઓંસ થયો હતો. શુક્રવારે તેણે ૨,૦૦૦ ડોલર પ્રતિ ઓંસના મનોવૈજ્ઞાનિક સ્તરને પાર કર્યો હતો. તેવી જ રીતે, કોમેક્સ સોનાનો વાયદો ૩,૦૦૭ ડોલર પ્રતિ ઓંસના ઊંચા ભાવે ટ્રેડ થઈ રહ્યો હતો. શુક્રવારે, તે ૩,૦૧૭.૧૦ ડોલર પ્રતિ ઓંસના રેકોર્ડ

ઉચ્ચતમ સ્તર પર પહોંચ્યો હતો.
ફુગાવામાં ઘટાડો થવાને કારણે યુએસ ફેડરલ વ્યાજ દરમાં વધુ ઘટાડો કરશે એવી અપેક્ષાઓ મજબૂત થતાં સોનાના ભાવ રેકોર્ડ ઉચ્ચતમ સ્તરની નજીક રહ્યા હોવાનું બજારના સાધનો જણાવે છે. અ
મેરિકાએ પુષ્ટિ આપી છે કે જ્યાં સુધી યમનના હુથીઓ લાલ સમુદ્રના શિપિંગ પર હુમલા બંધ ન કરે ત્યાં સુધી તેમના પર હુમલા ચાલુ રહેશે, જેના કારણે ભૂરાજકીય જોખમોએ સોનાના ભાવમાં વધારો કર્યો છે, જેનાથી આ ક્ષેત્રમાં તણાવ વધ્યો છે. રોકાણકારો સોમવારે જાહેર થનારા અમેરિકાના ફિટેલ વેપાર ડેટા પર ઝીણવટભરી નજર રાખશે. તેઓ ફેડરલના નાણાકીય નીતિ વલણની સમજ માટે મંગળવારથી શરૂ થતી ફેડરલ ઓપન માર્કેટ કમિટી (એફએમઓસી)ની બેઠકની પણ રાહ જોશે.

પ્રત્યક્ષ કર વસૂલાત ૧૬ ટકા વધીને ₹ ૧૬.૯૦ ટ્રિલિયનના સ્તરે પહોંચી

નવી દિલ્હી: સોમવારે જાહેર કરાયેલા સરકારી આંકડા મુજબ, આ નાણાકીય વર્ષમાં અત્યાર સુધીમાં ચોખ્ખી પ્રત્યક્ષ કર વસૂલાત ૧૫.૮૮ ટકા વધીને લગભગ રૂ. ૧૬.૯૦ ટ્રિલિયનના સ્તરે પહોંચી હોવાનું સત્તાવાર આંકડા મારફત જાણવા મળે છે.
સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ ડાયરેક્ટ ટેક્સીસ (સીબીડીટી)ના ડેટા મુજબ, ચોખ્ખા બિન-કોર્પોરેટ કરવેરામાંથી કુલ આવક રૂ. ૮.૭૩ ટ્રિલિયનથી વધુ રહી છે, જેમાં મુખ્યત્વે વ્યક્તિગત આવક વેરો શામેલ છે. પહેલી એપ્રિલ, ૨૦૨૪ અને ૧૨ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૫ વચ્ચે ચોખ્ખી કોર્પોરેટ કર વસૂલાત રૂ. ૭.૬૮ ટ્રિલિયનના સ્તરે રહી હતી.
સિક્કો રિટીઝ ટ્રાન્ઝેક્શન ટેક્સ

(એસટીટી)માંથી કુલ આવક રૂ. ૪૪,૫૩૮ કરોડ નોંધાયો છે. આ સમયગાળા દરમિયાન અત્યાર સુધીમાં ચોખ્ખી પ્રત્યક્ષ કર વસૂલાત ૧૫.૮૮ ટકા વધીને લગભગ રૂ. ૧૬.૯૦ ટ્રિલિયનના સ્તરે પહોંચી હોવાનું સત્તાવાર આંકડા મારફત જાણવા મળે છે.
પહેલી એપ્રિલથી ૧૨ જાન્યુઆરી દરમિયાન કુલ પ્રત્યક્ષ કર વસૂલાત ૨૦ ટકા વધીને રૂ. ૨૦.૬૪ ટ્રિલિયનથી વધુ થઈ ગઈ છે. સરકારે ચાલુ નાણાકીય વર્ષમાં પ્રત્યક્ષ કરમાંથી રૂ. ૨૨.૦૭ ટ્રિલિયન એકત્રિત કરવાનું બજેટ રાખ્યું છે. જેમાં રૂ. ૧૦.૨૦ ટ્રિલિયનનો કોર્પોરેટ કર વસૂલાત, રૂ. ૧૧.૮૭ ટ્રિલિયન વ્યક્તિગત આવક વેરો અને અન્ય વેરા પેટે વસૂલ કરવામાં આવશે.

કોર્પોરેટ ક્ષેત્રે વિલિનીકરણના વોલ્યુમમાં ત્રણ વર્ષનો સૌથી મોટો ઉછાળો

મુંબઇ: એક તરફ અર્નિંગ્સને મામલે નબળાઇ રહી હોવા છતાં બીજી તરફ કોર્પોરેટ ક્ષેત્રે વિલિનીકરણ અને હસ્તગતીકરણ તથા ખાનગી ઈક્વિટીના કરારમાં વોલ્યુમના ધોરણે ત્રણ વર્ષનો સૌથી મોટો ઉછાળો જોવા મળ્યો છે. એમએન્ડએ તથા પીઈના ૭.૨૦ અબજ ડોલરના સોદા ફેબ્રુઆરીમાં પાર પડ્યા હતા અને પાછલાં ત્રણ વર્ષમાં ગત મહિને કરારનું સૌથી વધુ વોલ્યુમ જોવા મળ્યું હતું. ફેબ્રુઆરી મહિનામાં દેશમાં ૭.૨૦ અબજ ડોલરના મૂલ્યના ૨૨૬ મર્જર એન્ડ એક્વિઝિશન (એમએન્ડએ) અને પ્રાઈવેટ ઈક્વિટી (પીઈ) કરાર પાર પડ્યા હતા, જે પાછલાં ત્રણ વર્ષમાં કોઈ એક મહિનામાં નોંધાયેલા વોલ્યુમની દ્રષ્ટિએ સૌથી ઊંચો આંક છે. ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૪ની સરખામણીએ વર્ષાવાન વર્ષના ફેબ્રુઆરીમાં કરારમાં પૂર્ણની દ્રષ્ટિએ ૫.૪૦ ટકા અને વોલ્યુમની દ્રષ્ટિએ ૬૭ ટકા વધુ હોવાનું એક રિસર્ચ રિપોર્ટમાં જણાવાયું હતું. ગયા મહિને ૪.૮૦ અબજ ડોલરના મૂલ્ય સાથેના એમએન્ડએના ૮૫ કરાર પાર પડ્યા હતા. એમએન્ડએના કુલ સોદામાં વોલ્યુમની દ્રષ્ટિએ ઘરેલુ કરારનો હિસ્સો ૬૮ ટકા મૂલ્યની

દ્રષ્ટિએ ૭૮ ટકા હિસ્સો રહ્યો હતો. વૈશ્વિક આર્થિક અનિશ્ચિતતા વચ્ચે ભારતની બજારમાં વિદેશી ઈન્વેસ્ટમેન્ટ્સમાં ઘટાડા અને ટ્રેડ ટેરિફના આંદોલના છતાં, ભારતમાં કરાર ક્ષેત્રે સ્થિતિસ્થાપકતા જોવા મળી છે. ઘરઆંગણે મજબૂત માગને કારણે આ સ્થિતિસ્થાપકતા જોવા મળી હોવાનું રિપોર્ટમાં નોંધવામાં આવ્યું છે. ૧૪૧ સોદા સાથે પ્રાઇવેટ ઈક્વિટીના કુલ ૨.૪૦ અબજ ડોલરના વ્યવહાર પાર પડ્યા હતા. મે, ૨૦૨૨ બાદ આ સૌથી ઊંચું પીઈ વોલ્યુમ જોવા મળ્યું છે. આ તરફ મર્જર અને એક્વિઝિશનના સોદાના વોલ્યુમમાં પણ સ્થિર વધારો જોવા મળી રહ્યો છે. નોંધવું રહ્યું કે પાછલાં વર્ષના ડિસેમ્બરથી આ મોરચે મૂલ્યમાં ઘટાડો થઈ રહ્યો છે. એમએન્ડએમાં સરહદપાર પ્રવૃત્તિ જોવા મળી રહી છે.
આ અભ્યાસમાં એવો આશાવાદ વ્યક્ત કરવામાં આવ્યો છે કે, સ્ટાર્ટઅપ તથા એમએસએમઈને વેરામાં રાહત, મૂડીખર્ચની ફાળવણીમાં વધારો અને ક્ષેત્ર પ્રમાણે પહેલોને પરિણામે આગળ જતા કરારની પ્રવૃત્તિમાં ખાસ કરીને ઉત્પાદન, ઊર્જા, ઈન્ફા સંચાલનમાં વધારો જોવા મળવાની સંભાવના છે.

રાષ્ટ્રીય બેન્કોના કર્મચારીઓ ૨૪ અને ૨૫મી તારીખે દેશભરમાં હડતાળની તૈયારીમાં

નવી દિલ્હી: દેશભરની બેન્કો માર્ચ મહિનામાં ૨૪મી અને ૨૫મીના બે દિવસે બંધ રહી શકે છે. ઇન્ડિયન બેન્ક એસોસિએશનની સરકાર સાથે નિષ્ફળ બેઠક સ્થિતિસ્થાપકતા જોવા મળી છે. ઘરઆંગણે મજબૂત માગને કારણે આ સ્થિતિસ્થાપકતા પાડવાનું એલાન કર્યું છે. જેના પગલે આગામી સોમવાર અને મંગળવારે બેન્કો બંધ રહેશે.
દેશભરના ટોચના નવ બેન્કિંગ યુનિયન્સનું નેતૃત્વ કરતાં યુનાઇટેડ ફોરમ ઓફ બેન્ક યુનિયન્સે આ હડતાળની જાહેરાત કરી છે. બેન્કિંગ યુનિયનની તમામ માગ પૈકી સૌથી મહત્વની માગ કામના દિવસ પાંચ કરવાની છે. હાલ સપ્તાહમાં છ દિવસ કામ કરવું ફરજિયાત છે. આ નિયમથી બેન્કના કર્મચારીઓમાં કામનું પ્રેશર વધુ હોવાનો દાવો કરતાં બેન્કિંગ યુનિયને કામના દિવસ ઘટાડી પાંચ કરવાની માગ કરી છે. તદુપરાંત બેન્કોમાં સ્ટાફની અછત પણ સૌથી મોટો યુદ્ધો છે. સ્ટાફની અછતના કારણે બેન્કમાં કામનું પ્રેશર વધે છે અને તેનાથી કર્મચારીની કામની ગુણવત્તા પર અસર થાય છે.
બેન્કિંગ યુનિયને જણાવ્યું હતું કે, બેન્કોમાં

નોકરીની સુરક્ષા, પર્ફોર્મન્સના આધારે પ્રોત્સાહનોનો અમે વિરોધ કરીએ છીએ. કારણકે, તે કર્મચારીઓમાં બિનજરૂરી તણાવ ઉભો કરે છે. વધુમાં અમે ગ્રાહકો દ્વારા થતાં શોષણ અને હુમલા વિરુદ્ધ બેન્ક સ્ટાફની સુરક્ષા સુનિશ્ચિત કરવાની માગ પણ કરી છે. જે આજકાલ બેન્કિંગ ઇન્ડસ્ટ્રીમાં વધી રહી છે. બેન્ક યુનિયન કેન્દ્ર સરકારના આઈડીબીઆઈ બેન્કમાં ડિસઈન્વેસ્ટમેન્ટ યોજનાનો પણ વિરોધ કરી રહ્યું છે. તેમણે સરકારને આઈડીબીઆઈ બેન્કમાં ઓછામાં ઓછો ૫૧ ટકા હિસ્સો જાળવી રાખવાની માગ કરી છે. જ્યારે કેન્દ્ર સરકાર અને એલઆઇસી સાથે મળી આઈડીબીઆઇ બેન્કનો ૬૧ ટકા હિસ્સો વધેથી દેવાની જોગવાઈ ધરાવે છે.
આ ડિસઈન્વેસ્ટમેન્ટ પ્રક્રિયા આગામી ત્રણ-ચાર મહિનામાં પૂર્ણ થવાની શક્યતા છે. વધુમાં સરકારની નીતિઓ સરકારી બેન્કોને નબળી બનાવી રહી હોવાનો આક્ષેપ પણ કર્યો છે. આ હડતાળમાં બેન્કના લાખો કર્મચારી ભાગ લેશે, જેના લીધે આગામી સોમવાર અને મંગળવારે બેન્કિંગ સેવાઓ ખોરવાઈ શકે છે.

રૂપિયો યુએસ ડોલર સામે ૨૪ પૈસા વધીને ૮૬.૮૧ પર બંધ થયો</

ભાવનગરના મોતી તળાવ વિસ્તારમાં મનપાનું મેગા ડિમોલેશન: ગઢેચી શુદ્ધીકરણ પ્રોજેક્ટ માટે ૧૫ દિવસની મુદત પૂર્ણ થતાં ૮૦૦થી વધુ દબાણો દૂર કરવા તંત્ર મક્કમ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભાવનગર: શહેરમાં ગઢેચી નદીનો શુદ્ધીકરણ પ્રોજેક્ટ સાકાર કરવા મહાપાલિકા આરા ૮૦૦થી વધુ ગેરકાયદે મકાન અને ઝૂંપડા તોડી પાડવા અગાઉ નોટિસ આપી નિર્દેશ આપ્યો હતો. ૧૫ દિવસની નોટિસ બાદ આજે

મુદત પૂરી થતાં જ કુંભારવાડા-મોતી તળાવ નદી વિસ્તારમાં કોર્પોરેશનનો રેશેરો તેનો ખ્યાલ આવી ગયો હોય કાકલો પોલીસ બંદોબસ્ત સાથે ઊતરી પડ્યો હતો અને બુલડોઝર ફેરવી દીધા જાતે જ હટાવવાનું શરૂ કર્યું હતું. જોકે, ૮૦૦થી વધુ મિલકત હટાવવા તેમ છતાં રોકકળ અને વિરોધનો તંત્રને તબક્કાવાર ઓપરેશન ડિમોલીશન સામનો કરવો પડ્યો હતો. તો કોંગ્રેસના આગળ વધી રહ્યું છે. બીજી બાજુ પૂર્વ પ્રમુખ અને ઝૂંપડપટ્ટી સેલના

મહાનગરપાલિકાના ૧૦૦ કર્મચારીઓ અને ૨૦૦ પોલીસ જવાનોના ચુસ્ત બંદોબસ્ત વચ્ચે ડિમોલિશન હાથ ધરાવ્યું હતું. ગઢેચી શુદ્ધીકરણ મોજકટ માટે ૮૦૦થી વધુ મિલકતો તંત્રના લીસ્ટમાં જેમાં પાંચથી વધુ ધાર્મિક મિલકતો પણ હોવાનું

અમદાવાદમાં એટીએસ અને ડીઆરઆઈના દરોડા: બંધ ફ્લેટમાંથી ૯૫.૫ કિલો સોનું અને ૬૦ લાખની રોકડ ઝડપાઈ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: અમદાવાદ શહેરના પાલડી વિસ્તારમાં શેરબજાર ઓપરેટરના બંધ ફ્લેટમાં રહેલા ફ્લેટ પર ગુજરાત એટીએસ અને ડીઆરઆઈએ ભાતમીને આધારે દરોડા પાડ્યા હતાં. આ ફ્લેટમાંથી ૯૫.૫ કિલો સોનું અને ૬૦ લાખ રોકડ ઝડપાઈ હતી. આ ઘટનાની તપાસમાં હવાલા વ્યવહારો પણ બહાર આવે તેવી શક્યતાઓ સેવાઈ રહી છે. તપાસ એજન્સીઓએ સોનું અને રોકડ જપ્ત કરીને વધુ તપાસ હાથ ધરી હતી.

પ્રાપ્ત વિગતો પ્રમાણે અમદાવાદના પાલડી વિસ્તારમાં શેરબજાર ઓપરેટરના આધિકાર એપાર્ટમેન્ટના ફ્લેટ નંબર ૧૦૪માં ૧૦૦ કિલો સોનું છુપાવી રાખવામાં આવ્યું હોવાની માતમી મળતાં એટીએસ અને ડીઆરઆઈના અધિકારીઓએ દરોડા પાડ્યા હતા. જ્યાંથી ૯૫.૫ કિલો સોનું ઝડપાયું હતું જેની બજાર કિંમત અંદાજિત ૭૮ કરોડ રૂપિયા જેટલી થાય છે. તે ઉપરાંત ૬૦ લાખની રોકડ પણ જપ્ત કરાઈ હતી. આ ઉપરાંત કેટલાંક ઘેરોમાં પણ મળ્યાં હોવાની વિગતો પ્રાપ્ત થઈ હતી.

આ ફ્લેટ મહેન્દ્ર શાહ અને મેઘ શાહ નામની વ્યક્તિઓએ ભાડે લીધો હતો. દરોડાની કાર્યવાહી દરમિયાન ચલણી નોટો ગણવા બે મશીન અને સોનાનું વજન કરવા ઈલેક્ટ્રિક વજન કાંટા પણ મંગાવવામાં આવ્યા હતાં. આ ફ્લેટમાં અનેક લોકો આવતાં જતાં હોવાનું તપાસ એજન્સીઓના અધિકારીઓને જાણવા મળ્યું હતું. સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર આ ઘટનામાં હવાલા વ્યવહારો પણ બહાર આવે તેવી શક્યતા છે.

દેવભૂમિ દ્વારકા જિલ્લામાંથી પોલીસે ગેરકાયદે ઘૂસેલી પાંચ બાંગ્લાદેશી મહિલાઓની ધરપકડ કરી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: દેવભૂમિ દ્વારકા જિલ્લામાંથી એસઓજી પોલીસે ગેરકાયદે ઘૂસેલી પાંચ બાંગ્લાદેશી મહિલાઓની ધરપકડ કરી હતી. રૂક્મણી માતાજીના મંદિર પાસેથી આ મહિલાઓ ઝડપાઈ હતી. આ મહિલાઓ પાસેથી બાંગ્લાદેશી આઈકાર્ડ તેમ જ મોબાઈલ નંબરો મળી આવ્યાં હતાં. આ મહિલાઓએ બાંગ્લાદેશના એજન્ટોની મદદથી ભારતમાં પ્રવેશ કર્યો હતો. પોલીસ સૂત્રોના જણાવ્યા પ્રમાણે આ મહિલાઓએ જશોરથી બાંગ્લા વચ્ચેની નદીનો

ઉપયોગ કરી ઘુસણખોરી કરી હતી. દરેક મહિલાએ આ માટે લગભગ ૨૫,૦૦૦ રૂપિયા ચૂકવ્યા હતા. ભારતમાં આવ્યા બાદ તેઓ છુટક મજૂરી કરતી અને ભારતીય નાગરિકો સાથે લગ્ન કરી ભારતીય નામ ધારણ કરી લેતી હતી. મજૂરીમાંથી મળતી કમાણી પશ્ચિમ બંગાળના એજન્ટને મોકલવામાં આવતી હતી. એજન્ટ પોતાનું કમિશન કાપી બાકીની રકમ બાંગ્લાદેશમાં તેમના પરિવારને મોકલી આપતો હતો. પોલીસે તમામ મહિલાઓની ધરપકડ કરીને વધુ તપાસ શરૂ કરી છે.

પાટણ જિલ્લાનો ૨.૦૨ લાખ હેક્ટરથી વધુ વિસ્તાર નર્મદા યોજના હેઠળ સિંચાઈ માટે આવરી લેવાયો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: ઉનાળાની શરૂઆત થતાં જ સિંચાઈ માટેનાં પાણી માટે ખેડૂતોને કોઈ તકલીફ ના રહે તે માટે પ્રયાસો હાથ ધરવામાં આવ્યા છે. વિધાનસભામાં નર્મદાની પાઈપલાઈનમાંથી સિંચાઈ માટે અપાતાં પાણી અંગેના સવાલનો જવાબ આપતાં કેબિનેટ પ્રધાન ઋષિકેશ પટેલે જણાવ્યું હતું કે, ૩૧ ડિસેમ્બર ૨૦૨૪ની

સ્થિતિએ પાટણ જિલ્લાના ચાણસ્મા, પાટણ, હારિજ, સમી, શંખેશ્વર, રાધનપુર અને સાંતલપુર તાલુકાના કુલ ૨,૦૨,૦૬૪ હેક્ટર વિસ્તારને નર્મદા યોજનાની સિંચાઈ હેઠળ આવરી લેવાયો છે. તેમણે વધુ વિગતો આપતાં કહ્યું હતું કે, પાટણ જિલ્લામાંથી નર્મદા યોજના નહેર નેટવર્ક અંતર્ગત છ શાખા નહેરોનો સમાવેશ થાય છે. જે અંતર્ગત બોલેરા

શાખામાં ૩૮,૯૫૦ હેક્ટર, રાજપુરા શાખામાં ૫૧,૪૪૮ હેક્ટર, અમરાપુરામાં ૩૬,૪૪૬ હેક્ટર, ઝીંઝુવાડામાં ૪૩૧૨ હેક્ટર, રાધનપુર શાખામાં ૪૭૦૮૬ હેક્ટર અને કચ્છ શાખા નહેરમાં ૨૪૦૨૨ હેક્ટર એમ કુલ છ શાખા નહેરોનો સમાવેશ થાય છે. જેના દ્વારા કુલ ૨,૦૨,૦૬૪ હેક્ટર વિસ્તારને સિંચાઈનો લાભ મળે છે. તેમણે ઉમેર્યું હતું કે, નર્મદા યોજના

અંતર્ગત નક્કી થયેલા કમાન્ડ વિસ્તાર પૈકી સમગ્ર વિસ્તારને સિંચાઈનો લાભ આપવામાં આવ્યો છે. ઉલ્લેખનીય છે કે, સૌરાષ્ટ્ર તરફની નર્મદાની કેનાલોનું રીપેરિંગ કામ ચાલુ કરવાનું હોવાથી પાણીની કોઈ તકલીફ થાય નહીં તે માટે રાજકોટ સહિતના શહેરોમાં સિંચાઈ અને પીવાના પાણીનો જથ્થો પૂરો પાડવા માટે સરકારે અગોતરું આયોજન હાથ ધર્યું છે.

રાજકોટ સ્થિત સૌરાષ્ટ્ર કલા કેન્દ્ર ખાતે રહેતા રહીશોએ પોલીસ કમિશનર કચેરી ખાતે અશાંત ધારો લાગુ કરવા કરી રજૂઆત કરી હતી. (તસવીર-પ્રવીણ સેદાણી, રાજકોટ)

રાજકોટના મવડી રોડ પર રાત્રે પુરપાટ ઝડપે કાર ચલાવી ત્રણ લોકોને ઉલાળ્યા બાદ ઘટનામાં એક વ્યક્તિનું મોત થયું હતું. (તસવીર-પ્રવીણ સેદાણી, રાજકોટ)

માંડવીના મોટા લાયજાના પેટ્રોલ પંપના ૭૧.૯૩ લાખ હજમ કરવાના ચક્રચારી ગુનામાં ફરાર મેનેજર મુંબઈથી ઝડપાયો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: કચ્છના માંડવી તાલુકાના મોટા લાયજા ગામ મધ્યે આવેલા એક પેટ્રોલ પંપ પર મેનેજર તરીકે નોકરી કરતાં અને માલિકના ૭૧.૯૩ લાખ રોકડા તથા ૧ કરોડની રૂપિયાની કેડિટ વાપરી ઠગાઈ કરવાના ગુનામાં લાપતા બનેલા મેનેજરને સ્થાનિક ગુનાશોધક શાખાએ મુંબઈથી દબોચી લીધો હતો. આરોપી મહમદ હબીબ આમદ ચૌહાણ (રહે. મોટા લાયજા, માંડવી) ગત ૧૦ માર્ચની બપોર બાદ ભેટી સંજોગોમાં લાપતા થઈ ગયા બાદ હબીબના પિતાએ પુત્ર ગાયબ થઈ ગયો હોવાની માંડવી પોલીસ મથકે ગુમ નોંધ લખાવી હતી. ભાગીદારીમાં પેટ્રોલ પંપ ચલાવતા નખત્રાણના મનહરસિંહ જોડાએ પંપના હિસાબો તપાસતાં ૭૧.૯૩ લાખ રોકડા રૂપિયા અને એક કરોડની સીસીનો ગફલો બહાર આવ્યા બાદ ૫મ્પ સંચાલકે ૧૩ માર્ચના રોજ હબીબ સામે છેતરપિંડી સબબ ફરિયાદ નોંધાવી હતી. ભેટી રીતે લાપતા બનેલો હબીબ આર્થિક રાજધાની મુંબઈમાં હોવા અંગેનો ઇનપુટ મળતાં હરકતમાં આવી ગયેલી એલસીબીની ટુકડીએ મુંબઈ પહોંચીને હબીબને દબોચી, કચ્છ લઈ આવી માંડવી પોલીસને સુપ્રત કરી દીધો હતો.

પોરબંદર પોર્ટ છેલ્લાં પાંચ વર્ષમાં કાર્ગો હેન્ડલ કરીને ₹ ૧૦૦ કરોડ જેટલી આવક-મેળવી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: પોરબંદર જેટ્ટીને મુખ્ય રસ્તા સાથે જોડતા ૩.૧૮ કિ.મી.ના રોડને ફોરલેન બનાવવા રાજ્ય સરકારે રૂ. ૧૪૫.૧૫ કરોડની દરખાસ્ત કરી હતી. રાધવજી પટેલે વિધાનસભા ગૃહમાં જણાવ્યું હતું કે, ગુજરાત મેરીટાઇમ બોર્ડ દ્વારા સંચાલિત પોરબંદર પોર્ટ છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં ૮૪.૫૦ લાખ મેટ્રીક ટનથી વધુ કાર્ગો હેન્ડલ કરીને રૂ. ૧૦૦ કરોડ જેટલી આવક મેળવી છે. વિધાનસભા ગૃહમાં સભ્ય દ્વારા પુછાયેલા પ્રશ્નોનો મુખ્યપ્રધાન વતી જવાબ આપતા રાધવજી પટેલે જણાવ્યું હતું કે, કાર્ગો પરિવહનના ભારણને ધ્યાને લઈ પોરબંદર જેટ્ટીને મુખ્ય રસ્તા સાથે જોડતા ૩.૧૮ કિ.મી.ના રોડનું વાઇડનિંગ કરીને ફોરલેન બનાવવામાં આવશે. રાજ્ય સરકારે પોરબંદર જેટ્ટીને મુખ્ય રસ્તા સાથે જોડવા માટે કુલ રૂ. ૧૪૫.૧૫ કરોડની દરખાસ્ત કરી છે. જેમાં રોડ કામ, મરીન પોલીસ બ્રિજ, બાપા સીતારામ બ્રિજ, વિદ્યુતીકરણ, જમીન સંપાદન, ગ્રીન બેલ્ટ વિકાસ અને ચેર પ્લાન્ટેશન સહિતના વિવિધ ઘટકોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

વડોદરામાં અકસ્માત સર્જનાર આરોપી રક્ષિત ચોરસિયાને એમ.એસ. યુનિવર્સિટીમાંથી સસ્પેન્ડ કરવા રજૂઆત

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) અમદાવાદ: વડોદરામાં હોળીના પર્વ દરમિયાન રાતના સમયે કારેલી બાગ વિસ્તારમાં કારચાલક રક્ષિત ચોરસિયાએ નશામાં ચક્રચૂર થઈને આઠ લોકોને અડફેટે લીધા હતા. પોલીસે તેની ધરપકડ કરીને વધુ કાર્યવાહી હાથ ધરી હતી. આરોપી રક્ષિત ચોરસિયા એમ. એસ. યુનિવર્સિટીની લો ફેકલ્ટીમાં અભ્યાસ કરે છે. એનએસયુઆઈ દ્વારા તેને એમ.એસ.યુનિવર્સિટીમાંથી સસ્પેન્ડ કરવા યુનિવર્સિટીના વાઈસ ચાન્સેલરને આવેદનપત્ર આપી રજૂઆત કરાઈ હતી. વડોદરામાં એનએસયુઆઈ દ્વારા આપવામાં આવેલા આવેદનપત્રમાં જણાવવાનું હતું કે, આરોપી રક્ષિત ચોરસિયા એમ.એસ. યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરે છે. સમગ્ર દેશમાં આ ઘટનાને લીધે યુનિવર્સિટીનું નામ બદનામ થઈ રહ્યું છે. જે વિદ્યાર્થી કાયદા અંગે અભ્યાસ કરતો હોય અને

પોતે જ કાયદાના નિયમોનું પાલન ના કરતો હોય તેવા વિદ્યાર્થીને આ યુનિવર્સિટીમાંથી સસ્પેન્ડ કરવામાં આવે. સોમવારે એનએસયુઆઈ દ્વારા હેડ ઓફિસ ખાતે સૂચોચાર કરી વિરોધ નોંધાવવામાં આવ્યો હતો. આરોપી રક્ષિત ચોરસિયાને યુનિવર્સિટીમાંથી સસ્પેન્ડ કરવામાં આવે તેવી માગ કરી હતી. આ અંગે યુનિવર્સિટીના ઇન્ચાર્જ વાઇસ ચાન્સેલર પ્રોફેસર ધનેશ પટેલે જણાવ્યું હતું કે, હવે રક્ષિત ચોરસિયા લો ફેકલ્ટીમાં ચોથા વર્ષમાં અને આઠમા સેમિસ્ટરમાં સામે ચૂકવવાપાત્ર ૧૫.૪૯ કરોડની કસ્ટમ જ્યુટી સામે કંપનીએ ૧૦.૬૨ કરોડની જ્યુટી ગણીને ૪.૮૭ કરોડની ઓછી જ્યુટીની ભરપાઈ કરવા ઉપરાંત સ્થાનિક બજારમાં વેચાણ અને અન્ય ગેરરીતિઓથી વધારાની સાડા દસ જ્યુટી ચોરી થઈ છે. પોટા દસ્તાવેજો અને ડિકલેરેશન રજૂ કરીને આચરવામાં આવેલાં કૌભાંડમાં ઘણા વ્યવેચકો, સર્વાયર્સ અને લોજિસ્ટિક્સ હેન્ડલર્સ પણ સામેલ છે, જેઓ દસ્તાવેજોની ખોટી હેરફેર, બિનકાયદેસર નાણાં ટ્રાન્સફર અને લાંબા જેવી પ્રવૃત્તિઓમાં સામેલ હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું. કંપનીનું સેટ લાઈસન્સ રદ કરવાની સંભાવના સાથે ફોજદારી કેસ દાખલ કરવા પણ વિચારણા ચાલી રહી હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું.

કચ્છનાં ગામોમાં પરોઢિયે જોવા મળ્યો અદ્ભુત ખગોળીય નજારો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી) ભુજ: કચ્છમાં એક તરફ ભૂકંપનાં કંપનોમાં સતત વધારો થઈ રહ્યો છે ત્યારે સોમવારે વહેલી પરોઢિયે ૩ અને ૧૨ કલાકે કચ્છના આકાશમાં તેજ લિસોટા જોવા મળ્યા હતા. આ અંગે મળતી વિગતો પ્રમાણે કચ્છના ઘ્રંગ અને લોડાહ આસપાસના ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં લોકોએ અચાનક આંખો આંજી નાખતા પ્રકાશના લિસોટા જોયા હતા અને આ લિસોટા સામસામા 'વી' શેપમાં પરિવર્તિત થઈને અવકાશમાં ઝોઝલ થઈ ગયા હતા. આ તેજ પ્રકાશપૂર્ણ જોવા મળ્યા હતા. આ વિસ્તારમાં ઉલ્કા પડી હોવાની સંભાવના ઊભી થવા પામી હતી. આ વિસ્તારના પૈયા, નાના વરનોરા, મોટા વરનોરા સહિતનાં ગામોમાં લોકોએ આ પ્રકાશપૂર્ણને નરી આંખે નિહાળ્યા હતા અને ત્યારબાદ કુતુંહલવશ લોકો જાણે બ્રહ્મચૂર્તમાં જ જાગી ગયા હતા. બન્ની-પચ્છમનાં ગામોમાં ખુલ્લામાં નિદ્રાધીન લોકોએ પણ આ વિલંબ ઘટના નિહાળી હતી. જાણવા મળતી વિગતો પ્રમાણે સૌરાષ્ટ્રના જામનગર સહિતના વિસ્તારોમાં તેમ જ પાકિસ્તાનના સિંધ પ્રાંતના મોટા ભાગના વિસ્તારોમાં આ પ્રકાશપૂર્ણ જોવા મળ્યા હતા.